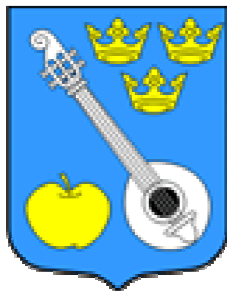

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

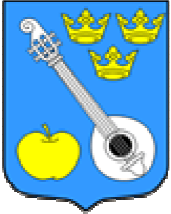

OPĆINA JAKOVLJE

**PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI ZA
POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA
OPĆINE JAKOVLJE**

Za razdoblje gospodarenja od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2033. godine

Zagreb, 2023. godine

Naručitelj:	<p style="text-align: center;">OPĆINA JAKOVLJE Ulica Adele Sixta 2 10297 Jakovlje OIB: 20054872799</p>	
Projekt:	<p style="text-align: center;">PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI ZA POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA OPĆINE JAKOVLJE</p> <p style="text-align: center;">Za razdoblje gospodarenja od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2023.</p>	
Izvođač:	<p style="text-align: center;">Hrvatski lovački savez Vladimira Nazora 63, 10000 Zagreb // OIB: 28817560444 Licencija broj: 1680</p>	
		<p style="text-align: right;">M.P.</p>
	<p style="text-align: center;">mr. sc. Ivica Budor, dipl. inž. agronomije, predsjednik</p> <p style="text-align: center;">(potpis)</p>	
Ovlašteni izrađivač:	<p style="text-align: center;">Branimir Stankić, dipl. inž. šumarstva</p>	
	<p style="text-align: center;">(pečat ovlaštenog inženjera)</p>	<p style="text-align: center;">(potpis)</p>
Suradnici:	<p style="text-align: center;">Sanja Borovec, dipl. ing. str., načelnica Općine Jakovlje dr. sc. Neška Vukšić Končevski</p>	

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	5
2. AKT O PROGLAŠENJU ILI USTANOVLJENJU POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA	9
3. OSNOVNI PODACI O POLOŽAJU I GRANICAMA POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA TE NJENOJ POVRŠINI RAZRAĐENOJ PO KULTURAMA ZEMLJIŠTA SA ZEMLJOVLASNIČKIM RAZMJEROM.....	11
3.1. OSNOVNI PODACI O POLOŽAJU I GRANICAMA POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA.....	11
3.2. ISKAZ POVRŠINA SA ZEMLJOVLASNIČKIM RAZMJEROM	14
3.3. OPIS PRIRODNIH ZNAČAJKI POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA.....	16
4. PROCJENA BROJNOGA STANJA DIVLJAČI KOJA STALNO, SEZONSKI ILI POVREMENO OBITAVA NA POVRŠINAMA IZVAN LOVIŠTA ILI PREKO ISTIH PRELAZI.....	20
4.1. PRIKAZ VRSTA I BROJA DIVLJAČI I OSTALIH ŽIVOTINJSKIH VRSTA	22
4.1.1. Procjena brojnog stanja krupnih vrsta divljači.....	24
4.1.2. Procjena brojnog stanja sitnih vrsta divljači	35
5. UVJETI ZAŠTITE PRIRODE (OCJENA PRIHVATLJIVOSTI PLANA ZA EKOLOŠKU MREŽU)	76
6. MJERE ZAŠTITE DIVLJAČI	95
6.1. KAPACITET STANIŠTA ZA DIVLJAČ KOJA STALNO OBITAVA NA PODRUČJU POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA.....	95
6.2. ZABRANA LOVA DIVLJAČI OSIM IZUZETAKA.....	96
6.3. PROVEDBA PREVENTIVNIH, DIJAGNOSTIČKIH, KURATIVNIH I HIGIJENSKO – ZDRAVSTVENIH MJERA RADI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DIVLJAČI, LJUDI I STOKE.....	98
6.4. SPAŠAVANJE DIVLJAČI OD ELEMENTARNIH NEPOGODA	101
6.5. PODUZIMANJE PREVENTIVNIH MJERA KOD IZVOĐENJA POLJOPRIVREDNIH I DRUGIH RADOVA	102
6.6. PRAVILAN IZBOR I PRIMJENA ZAŠTITNIH SREDSTAVA U POLJOPRIVREDNOJ I ŠUMARSKOJ PROIZVODNJI.....	103
6.7. SUZBIJANJE NEZAKONITOG LOVA.....	103
7. MJERE ZA SPRJEČAVANJE ŠTETA OD DIVLJAČI	104
7.1. EDUKACIJA I SURADNJA S VLASNICIMA I KORISNICIMA POVRŠINA IZVAN LOVIŠTA.....	104
7.2. NABAVLJANJE KEMIJSKIH, BIOLOŠKIH I BIOTEHNIČKIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA.....	105

7.3. IZGON DIVLJAČI TE UPOTREBA ZAŠTITNIH SREDSTAVA I PLAŠILA	107
7.4. UKLANJANJE POLJOPRIVREDNIH USJEVA DO AGROTEHNIČKOG ROKA.....	108
7.5. SMANJIVANJE BROJNOG STANJA DIVLJAČI (LOV)	108
8. BRIGA O DRUGIM ŽIVOTINJSKIM VRSTAMA.....	206
9. PRIKAZ POTREBNIH FINACIJSKIH SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA ZAŠTITE DIVLJAČI	232
10. KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI.....	234

PRILOZI:

1. *Karta površine izvan lovišta;*
2. *Akt o ustanovljenju površine izvan lovišta – Prostorni plan Općine Jakovlje;*
3. *Evidencija trofeja divljači (ETD);*
4. *Zapisnik stručnog povjerenstva za pregled programa zaštite divljači;*
5. *Suglasnost na program zaštite divljači;*
6. *Rješenje o ocjeni prihvatljivosti plana za ekološku mrežu;*
7. *Karta zaštićenih područja;*
8. *Karta ekološke mreže.*

1. UVOD

Program zaštite divljači je lovnogospodarski plan, kojim se temeljem članka 47. Zakona o lovstvu uređuje zaštita i lov divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljivanje lovišta. Program zaštite divljači je planski akt za razdoblje od 10 lovnih godina koji osigurava zaštitu divljači na površinama iz članka 11. stavka 2. točaka 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 8. Zakona o lovstvu (površine izvan lovišta), a donosi ga pravna ili fizička osoba koja koristi zemljište ili upravlja zemljištem na vrijeme od 10 godina, u skladu s Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači.

Općina Jakovlje jedna je od 34 teritorijalne jedinice Zagrebačke županije, koja se sastoji od 9 gradova i 25 općina. Općina Jakovlje površine je od 35,72 km², što čini oko 1,60% Zagrebačke županije, a u 3 naselja živi 3.797 stanovnika, prema popisu iz 2021. godine. Površine izvan lovišta Općine Jakovlje, za koje se donosi program zaštite divljači, prostiru se na krajnjem sjevernom dijelu Zagrebačke županije, između 45° 55' i 45° 59' zemljopisne širine i 15° 49' i 15° 59' zemljopisne dužine prema Greenwich – u. Područje Općine Jakovlje na dijelu jugoistoka i jugu graniči s područjem Općine Bistra, na jugozapadu s područjem Grada Zaprešića, na zapadu i sjeverozapadu s područjem Općine Luka, dok na sjeveru, sjeveroistoku, istoku i dijelu jugoistoka graniči s Krapinsko – zagorskom županijom, odnosno njenim Gradom Oroslavje i Općinom Stubičke Toplice. Zbog povoljnih stanišnih čimbenika na površinama izvan lovišta stalno ili povremeno obitava određeni broj divljači te ostalih životinjskih vrsta.

OPĆINA je temeljna jedinica lokalne samouprave na području na kojem djeluje neki lokalni sustav upravljanja, lokalna zajednica u kojoj se ostvaruje izravna aktivnost i povezanost ljudi radi zadovoljavanja potreba i interesa na osnovi prostorne bliskosti.

Površinama izvan lovišta Općine Jakovlje upravlja Općina Jakovlje, Ulica Adele Sixta 2, 10297 Jakovlje, OIB: 20054872799.

Program zaštite divljači za POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA OPĆINE JAKOVLJE izrađen je za razdoblje gospodarenja:

od 1. travnja 2023. godine do 31. ožujka 2033. godine.

Program zaštite divljači namijenjen je za definiranje stanja na površinama na kojima se ne ustanovljuje lovište za područje prostora Općine Jakovlje, vrsta i broja divljači i ostalih životinjskih vrsta koje obitavaju stalno, povremeno ili privremeno se zadržavaju na području Općine, a u skladu sa zakonskim propisima.

Program zaštite divljači, za razdoblje gospodarenja od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2033. godine, izradio je na temelju i u skladu sa svim zakonskim i podzakonskim aktima koji uređuju lovstvo:

HRVATSKI LOVAČKI SAVEZ

Vladimira Nazora 63, 10000 Zagreb // OIB: 28817560444

POPIS KORIŠTENIH ZAKONSKIH PROPISA, LITERATURE I UPUTA:

Zakonski propisi:

- Zakon o lovstvu („Narodne novine“, broj: 99/18., 32/19. i 32/20.)
- Pravilnik o potvrdi o podrijetlu divljači i njezinih dijelova i načinu označavanja divljači („Narodne novine“, broj: 15/19.)
- Pravilnik o lovočuvarskoj službi („Narodne novine“, broj: 16/19.)
- Pravilnik o cjeniku divljači („Narodne novine“, broj: 20/19.)
- Pravilnik o odštetnom cjeniku („Narodne novine“, broj: 31/19.)
- Pravilnik o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja („Narodne novine“, broj: 37/19.)
- Pravilnik o sokolarstvu („Narodne novine“, broj: 47/19., 122/20. i 55/22.)
- Pravilnik o lovostaju („Narodne novine“, broj: 94/19.)
- Pravilnik o stručnoj službi za provedbu lovnogospodarskih planova („Narodne novine“, broj: 108/19.)
- Pravilnik o lovniku („Narodne novine“, broj: 108/19.)
- Pravilnik o lovačkim psima („Narodne novine“, broj: 108/19.)
- Pravilnik o trofejima divljači („Narodne novine“, broj: 24/21.)
- Pravilnik o Središnjoj lovnoj evidenciji („Narodne novine“, broj: 45/22.)
- Pravilnik o uvjetima i načinu lova („Narodne novine“, broj: 48/22.)
- Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06., 92/08., 39/11. i 41/13.)
- Stručna podloga za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 40/06.)
- Pravilnik o osposobljavanju kadrova u lovstvu („Narodne novine“, broj: 78/06. i 92/08.)
- Pravilnik o osposobljavanju lovaca za prvi pregled odstrijeljene divljači namijenjene stavljanju na tržište („Narodne novine“, broj: 102/14.)
- Zakon o šumama („Narodne novine“, broj: 68/18., 115/18., 98/19., 32/20. i 145/20.)
- Zakon o šumskom reprodukcijском materijalu („Narodne novine“, broj: 75/09., 61/11., 56/13., 14/14., 32/19. i 98/19.)
- Zakon o veterinarstvu („Narodne novine“, broj: 82/13., 148/13., 115/18., 52/21., 83/22. i 152/22.)

- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj: 80/13., 15/18., 14/19. i 127/19.)
- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj: 80/13., 153/13., 78/15., 12/18. i 118/18.)
- Zakon o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama („Narodne novine“, broj: 94/13., 14/19. i 69/22.)
- Zakon o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima („Narodne novine“, broj: 15/18. i 14/19.)
- Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“, broj: 140/05., 35/08., 25/09., 124/10., 55/11., 14/14., 115/18. i 32/20.)
- Zakon o uzgoju domaćih životinja („Narodne novine“, broj: 115/18.)
- Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, broj: 144/13. i 73/16.)
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj: 27/21. i 101/22.)
- Pravilnik o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim životinjskim vrstama („Narodne novine“, broj: 84/96. i 79/02.)
- Pravilnik o sakupljanju zavičajnih divljih vrsta („Narodne novine“, broj: 114/17.)
- Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj: 80/19.)
- Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj: 25/20. i 38/20.)
- Pravilnik o prijelazima za divlje životinje („Narodne novine“, broj: 5/07.)
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine („Narodne novine“, broj: 72/17.)
- Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj: 111/22.)

Literatura i upute:

- Andrašić, Drago: „Zoologija divljači i lovna tehnologija“, Zagreb, 1979.
- Andrašić, Drago: „Tehničko uređenje lovišta i uzgajališta divljači“, Zagreb, 1973.
- Andrašić, Drago: „Zaštita protiv štete od divljači i na divljači“, Zagreb, 1972.
- Car, Zvonko: „Bonitiranje lovišta za jelena, srnu, divokozu i tetrijeba gluhana“, Zagreb, 1961.
- Car, Zvonko: „Uzgojni odstrel srneće divljači“, Zagreb, 1961.
- Cepelić, Iso: „Divlje svinje“, Zagreb, 1948.
- Čeović, Ivo: „Lovstvo“, Zagreb, 1953.
- Darabuš, Stjepan – Jakelić, Ivica – Zdravko: „Osnove lovstva“, Zagreb, 2002.
- Darabuš, Stjepan: „Prihvat i podivljavanje umjetno uzgojenih fazana“, Zagreb, 1980.
- Degmečić, Dražen: „Selekcija jelenske i srneće divljači“, Zagreb, 2011.
- Dragišić, Petar: „Jelen“, Zagreb, 1957.
- Durantel, Pascal: „Enciklopedija lovstva“, Rijeka, 2007.
- Frković, Alojzije: „Lovačke trofeje obrada, ocjenjivanje i vrednovanje Evropska divljač“, Zagreb, 1989.
- Frković, Alojzije: „Priručnik za ocjenjivanje lovačkih trofeja“, Zagreb, 2006.
- Frković, Alojzije: „Priručnik za ocjenjivanje lovačkih trofeja“, Zagreb, 2017.
- Gotiša, Andrija dr. „Srne“, Zagreb, 1952.
- Grupa autora: „Lovački priručnik“, Zagreb, 1967.
- Grubešić, Marijan: „Utjecaj prirodnih i gospodarskih čimbenika na kvalitetu stojbine divljači“, Zagreb, 1996.
- Grubešić, Marijan: „Uzgojna područja za jelena, divokozu i divlju svinju na području Republike Hrvatske“, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2006.
- Janicki, Z., Slavica, A., Konjević, D., Severin, K.: „Zoologija divljači“, Zagreb, 2007.
- Križaj, Domagoj: „Štete od divljači“, Zagreb, 2010.
- Meštović, Šime – Fabijanić, Gašpar: „Priručnik za uređivanje šuma“, Zagreb, 1995.
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode, Grupa autora: „Crvena knjiga ptica Hrvatske“, Zagreb, 2013.

-
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode, Grupa autora: „Crvena knjiga vodozemaca i gmazova Hrvatske“, Zagreb, 2015.
 - Mustapić, Zvonko i suradnici: „Lovstvo“, Zagreb, 2004.
 - Mozaik knjiga: Veliki atlas Hrvatske, 2002.
 - Općina Jakovlje: „Strategija razvoja Općine Jakovlje 2016. – 2025.“, Jakovlje, 2016.
 - Poljoprivredna enciklopedija, Zagreb
 - Šumskogospodarska osnova za Gospodarsku jedinicu „Stubičko podgorje“ za razdoblje 1. siječnja 2014. godine do 31. prosinca 2023. godine te Program gospodarenja šumama za Gospodarsku jedinicu „Stubička Slatina – Pustodol“ i Gospodarsku jedinicu „Gornja Bistra – Jakovlje“
 - Raguž, Dominik: „Odstrelna zrelost srneće divljači“, Zagreb, 1990.
 - Raguž, Dominik: „Šumski plodovi i sjeme u ishrani divljači“, Zagreb, 1963.
 - Rauš, Grubešić: „Lovna fauna hrvatskih šuma“, 1992.
 - Srdić, Dušan: „Poljske jarebice“, Zagreb, 1962.
 - Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Bošković, Ivica – Florijančić, Tihomir – Ozimec, Siniša – Degmečić, Dražen: „Stručna podloga za utvrđivanje osnovnih odrednica obitavanja, statusa i smjernica gospodarenja čagljem (*Canis aureus* L.) u Republici Hrvatskoj“, Ministarstvo poljoprivrede, Osijek, 2015.
 - Šumarska enciklopedija, Zagreb, 1987.
 - Vukelić, Joso – Mikac, Stjepan – Baričević, Dario – Bakšić, Darko – Rosavec, Roman: „Šumska staništa i šumske zajednice u Hrvatskoj, Nacionalna ekološka mreža“, državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, 2008.
 - Vukelić, Joso – Rauš, Đuro: „Šumarska fitocenologija i šumske zajednice u Hrvatskoj“, Zagreb 1998.
 - Republika Hrvatska, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja – Podaci o strogo zaštićenim vrstama, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima, zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže na području Općine Jakovlje (Klasa: 352-03/23-02/316, Urbroj: 517-12-2-3-2-23-2) od 16. lipnja 2023. godine
 - Republika Hrvatska, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Sektor za zaštićena područja i ocjenu prihvatljivosti: Rješenje o ocjeni prihvatljivosti plana za ekološku mrežu za područje Općine Jakovlje (Klasa: UP/I-352-03/23-05/105, Urbroj: 517-10-2-3-23-2) od 2. kolovoza 2023. godine.

2. AKT O PROGLAŠENJU ILI USTANOVLJENJU POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA

Na temelju članka 24. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 10/94., 68/98., 61/00. i 32/02.) i članka 27. Statuta općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 6/01.) Općinsko vijeće Općine Jakovlje na svojoj sjednici donosi ***ODLUKU o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje***. Navedenom Odlukom donose se Prostorni plan uređenja Općine Jakovlje. Odluka o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje objavljena je u „Službenom glasniku Općine Jakovlje“, broj: 3/04.

Na temelju članka 24. stavka 1. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 10/94., 68/98., 61/00., 32/02. i 100/04.) i članka 27. Statuta Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 6/01.), Općinsko vijeće Općine Jakovlje na 13. sjednici održanoj dana 23. srpnja 2007. godine, donijelo je ***ODLUKU o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje Izmjene i dopune 2007.*** (Klasa: 350-01/06-04, Urbroj: 238/11-01-07-18). Navedenom Odlukom donosi se Prostorni plan uređenja Općine Jakovlje – Izmjene i dopune 2007. te se ovim Planom mijenja Odluka o donošenju prostornog plana uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 3/04.). Odluka o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje – Izmjene i dopune 2007. objavljena je u „Službenom glasniku Općine Jakovlje“, broj: 2/07. od 30. srpnja 2007. godine.

Na temelju članka 100. stavka (6) Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, broj: 76/07. i 38/09.) i članka 31. Statuta Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 5/09.), Općinsko vijeće Općine Jakovlje na 6. sjednici održanoj dana 12. studenoga 2009. godine, donosi je ***IZMJENE I DOPUNE Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje (usklađenje sa Zakonom)*** (Klasa: 350-01/08-15, Urbroj: 238/11-01-09-18). Navedenim Planom mijenjaju se Prostorni plan uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 3/04.) i Prostorni plan uređenja Općine Jakovlje – Izmjene i dopune 2007. („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 2/07.). Odluka o donošenju Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje (usklađenje sa zakonom) objavljena je u „Službenom glasniku Općine Jakovlje“, broj: 7/09. od 16. studenoga 2009. godine.

Na temelju članka 31. Statuta Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 2/13.), Općinsko vijeće Općine Jakovlje, na 21. sjednici održanoj dana 16. srpnja 2015. godine donosi ***ZAKLJUČAK o ispravku tehničke pogreške kod Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje (usklađenje sa Zakonom)*** (Klasa: 350-01/15-01/6, Urbroj: 238/11-01/1-15-1). Navedenim Zaključkom ispravlja se tehnička pogreška u grafičkom dijelu elaborata Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 3/04., 2/07. i 7/09.), koji se nalazi u kartografskom dijelu Plana u knjizi 1. Zaključak o ispravku tehničke pogreške kod Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje (usklađenje sa Zakonom) objavljen je u „Službenom glasniku Općine Jakovlje“, broj: 4/15. od 20. srpnja 2015. godine.

Na temelju članka 31. Statuta Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 2/13.) Općinsko vijeće općine Jakovlje na 33. sjednici održanoj dana 18. travnja 2017. godine donijelo je ***ODLUKU o donošenju III. Izmjena i dopuna Prostornoga plana uređenja Općine Jakovlje*** (Klasa: 350-02/15-01/01, Urbroj: 238/11-01/1-17-93). Navedenom Odlukom donose se III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 3/04., 2/07. i 7/09.). Odluka o donošenju III. Izmjena i dopuna Prostornoga plana uređenja Općine Jakovlje objavljena je u „Službenom glasniku Općine Jakovlje“, broj: 4/17. od 20. travnja 2017. godine.

Na temelju članka 109. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13., 65/17., 114/18. i 39/19.) i članka 31. Statuta Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 1/18.) Općinsko vijeće Općine Jakovlje na 17. sjednici Općinskog vijeća održanoj 22. srpnja 2019. godine, donosi ***ODLUKU o IV. Izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje*** (Klasa: 350-01/19-01/11, Urbroj: 238/11-01/1-19-44). Navedenom Odlukom donose se IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 3/04., 2/07., 7/09., 4/15. i 4/19.). Odluka o donošenju IV. Izmjena i dopuna Prostornoga plana

uređenja Općine Jakovlje objavljena je u „Službenom glasniku Općine Jakovlje“, broj: 5/19. od 2. kolovoza 2019. godine.

Na temelju članka 113. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13., 65/17., 114/18. i 39/19.), članka 44. Statuta Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 1/18.) i članka 18. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 1/18.), Odbor za Statut i Poslovnik na sjednici održanoj dana 21. kolovoza 2019. godine, utvrdio je **PROČIŠĆENI TEKST odredbi za provođenje Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje** (Klasa: 350-01/19-01/11, Urbroj: 238/11-01/1-19-52). Pročišćeni tekst odredbi za provođenje obuhvaća: Odluku o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 3/04.), Odluku o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje - Izmjene i dopune 2007. („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 2/07.), Odluku o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje (usklađenje sa Zakonom) („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 7/09. i 4/15. – ispravak greške), Odluku o donošenju III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 4/17.) i Odluku o donošenju IV. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 5/19.). Pročišćeni tekst odredbi za provođenje Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje objavljen je u „Službenom glasniku Općine Jakovlje“, broj: 7/19. od 21. kolovoza 2019. godine.

Temeljem članka 109. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13., 65/17., 114/18., 39/19. i 98/19.) i članka 31. Statuta Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 1/20.) Općinsko vijeće Općine Jakovlje, na 30. sjednici održanoj 24. veljače 2021. godine donijelo je **O D L U K U o V. izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje** (Klasa: 350-01/19-01/20, Urbroj: 238/11-01/1-21-62). Navedenom Odlukom donose se V. Izmjene i dopune Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 3/04., 2/07., 7/09., 4/15., 4/17., 5/19. i 7/19.). Odluka o donošenju V. Izmjena i dopuna Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje objavljena je u „Službenom glasniku Općine Jakovlje“, broj: 1/21. od 25. veljače 2021. godine.

Temeljem članka 109. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13., 65/17., 114/18., 39/19. i 98/19.) i članka 31. Statuta Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 1/21.) Općinsko vijeće Općine Jakovlje, na 10. sjednici održanoj 27. listopada 2022. godine donijelo je **O D L U K U o VI. izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje** (Klasa:350-02/22-01/01, Urbroj:238-11-01/1-22-83). Navedenom Odlukom donose se VI. izmjene i dopune Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje („Službeni glasnik Općine Jakovlje“, broj: 3/04., 2/07., 7/09., 4/15. – ispravak, 4/17., 7/17. – pročišćeni tekst, 5/19, 7/19. – pročišćeni tekst, 1/21. i 2/21. – pročišćeni tekst). Odluka o donošenju VI. Izmjena i dopuna Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Jakovlje objavljena je u „Službenom glasniku Općine Jakovlje“, broj: 5/22. od 28. listopada 2022. godine.

Program zaštite divljač donosi se za površine izvan lovišta na području Općine Jakovlje, odnosno za građevinska i druga zemljišta na kojima je zabranjeno ustanovljenje lovišta sa zaštitnim pojasom od 100 metara oko naselja, budući da se područje Općine Jakovlje prostire na nizinskom, brežuljkastom i brdskom području. Isto tako sva naselja u sastavu Općine imaju manje od 10.000 stanovnika.

Prema Statutu Općinu Jakovlje čini 3 naselja i to: Igrišće, Jakovlje i Kraljev Vrh.

3. OSNOVNI PODACI O POLOŽAJU I GRANICAMA POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA TE NJENOJ POVRŠINI RAZRAĐENOJ PO KULTURAMA ZEMLJIŠTA SA ZEMLJOVLASNIČKIM RAZMJEROM

3.1. OSNOVNI PODACI O POLOŽAJU I GRANICAMA POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA

Zagrebačka županija smještena je u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske i pripada županijama Središnje Hrvatske, zajedno sa Bjelovarsko – bilogorskom, Krapinsko – zagorskom, Varaždinskom, Međimurskom, Koprivničko – križevačkom, Sisačko – moslavačkom i Karlovačkom županijom. Zagrebačka županija smještena je na središnjem dijelu sjeverozapadne Hrvatske i pripada regiji Kontinentalne Hrvatske. Područje Zagrebačke županije na sjeveru prstenasto okružuje glavni grad Republike Hrvatske, Zagreb i to na njegovom zapadnom, južnom i istočnom dijelu. Na sjeveru Zagrebačka županija, uz Grad Zagreb, graniči i s Krapinsko – zagorskom i Varaždinskom županijom, na dijelu sjevera i sjeveroistoku s Koprivničko – križevačkom, na istoku s Bjelovarsko – bilogorskom, na jugoistoku i jugu sa Sisačko – moslavačkom, na dijelu juga, jugozapadu i dijelu zapada s Karlovačkom županijom. Dio zapadne i dio sjeverozapadne granice Zagrebačke županije ujedno je i državna granica Republike Hrvatske s Republikom Slovenijom. Površina Zagrebačke županije je 3.078 km², što je 5,44% od ukupne površine Republike Hrvatske i po veličini je šesta županija Republike Hrvatske. Na području županije, prema popisu stanovnika iz 2021. godine, živi 301.206 stanovnika ili oko 98 stanovnika/km² i treća je hrvatska županija po broju stanovnika.

Zagrebačka županija smještena je na jugozapadu Panonske zavale, a rubnim je dijelom sa zapada dotiču periferni ogranci Dinarida. Zbog toga se ističe reljefna raznolikost, s prevladavajućim nizinskim područjima do 200 metara nadmorske visine koja čine 81,88% površine Zagrebačke županije (doline rijeka Save, Krapine, Kupe, Zeline i Lonje). Brežuljkasti krajevi i pobrđa od 200 do 500 metara nadmorske visine obuhvaćaju 12,47% županije (Marijagoričko pobrđe, Vukomeričke gorice, predgorja Medvednice, Žumberka i Samoborskog gorja), a površine iznad 500 metara obuhvaćaju 5,65% ukupne površine županije (viši dijelovi Medvednice, Žumberka i Samoborskog gorja).

Zagrebačka županija sastoji se od 34 jedinice lokalne samouprave i to 9 gradova (Duge Selo, Ivanić – Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveta Nedjelja, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić) i 25 općina (Bedenica, Bistra, Brckovljani, Brdovec, Dubrava, Dubravica, Farkaševac, Gradec, Jakovlje, Klinča Sela, Kloštar Ivanić, Krašić, Kravarsko, Križ, Luka, Marija Gorica, Orle, Pizarovina, Pokupsko, Preseka, Pušća, Rakovec, Rugvica, Stupnik i Žumberak (sjedište: Kostanjevac)).

Općina Jakovlje jedna je od 34 teritorijalne jedinice Zagrebačke županije, koja se sastoji od 9 gradova i 25 općina. Općina Jakovlje površine je od 35,72 km², što čini oko 1,60% Zagrebačke županije, a u 3 naselja živi 3.797 stanovnika, prema popisu iz 2021. godine. Površine izvan lovišta Općine Jakovlje, za koje se donosi program zaštite divljači, prostiru se na krajnjem sjevernom dijelu Zagrebačke županije, između 45° 55' i 45° 59' zemljopisne širine i 15° 49' i 15° 59' zemljopisne dužine prema Greenwich – u. Područje Općine Jakovlje na dijelu jugoistoka i jugu graniči s područjem Općine Bistra, na jugozapadu s područjem Grada Zaprešića, na zapadu i sjeverozapadu s područjem Općine Luka, dok na sjeveru, sjeveroistoku, istoku i dijelu jugoistoka graniči s Krapinsko – zagorskom županijom, odnosno njenim Gradom Oroslavje i Općinom Stubičke Toplice. Zbog povoljnih stanišnih čimbenika na površinama izvan lovišta stalno ili povremeno obitava određeni broj divljači te ostalih životinjskih vrsta.

Prema Statutu Općinu Jakovlje čini 3 naselja i to: Igrišće, Jakovlje i Kraljev Vrh.

Niti jednim aktom nije opisana granica prostora za koji se izrađuje program zaštite divljači za područje Općine Jakovlje jer navedeno područje obuhvaća 3 statistička naselja koja nisu prostorno povezana odnosno ne dodiruju se. Zbog navedenoga razloga granica obuhvaća građevinsko i drugo zemljište te rub od 100 metara oko navedenog zemljišta na području svih naselja Općine Jakovlje jer ista imaju manje od 10.000 stanovnika, a površina izvan lovišta prostire se nizinskom, brežuljkastom i brdskom području.

Na području administrativnih granica, ali i na području površina izvan lovišta Općine Jakovlje nalazi se sljedeće lovište:

1. Zajedničko otvoreno lovište broj: I/104 – „JAKOVLJE“.

Opis granice površine izvan lovišta:

Granica površine izvan lovišta Općine Jakovlje ide građevinskim i drugim zemljište te pojasom od 100 metara oko naselja Igrišće, Jakovlje i Kraljev Vrh jer ista imaju manje od 10.000 stanovnika.

Površina površine izvan lovišta:

Ukupna površina programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Općine Jakovlje iznosi 998 ha.

Struktura površine opisane granicom izvan lovišta utvrdit će se programom zaštite divljači (obrazac PZD – 1.).

3.2. ISKAZ POVRŠINA SA ZEMLJOVLASNIČKIM RAZMJEROM

PZD – 1

STRUKTURA POVRŠINA					
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMJERJE	HA	
1	2	3	4	5	
KULTURE	ŠUMSKO	OBRASLO	DRŽAVNO	29	
			PRIVATNO	62	
			Σ	91	
		NEOBRASLO	DRŽAVNO	2	
			PRIVATNO	17	
			Σ	19	
	UKUPNO ŠUMSKO		DRŽAVNO	31	
			PRIVATNO	79	
	POLJO – PRIVREDNO	ORANICE	DRŽAVNO	11	
			PRIVATNO	117	
			Σ	128	
			LIVADE	DRŽAVNO	13
				PRIVATNO	91
				Σ	104
		PAŠNJACI	DRŽAVNO	8	
			PRIVATNO	11	
			Σ	19	
		VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)	DRŽAVNO		
			PRIVATNO	31	
			Σ	31	
		OSTALO	DRŽAVNO		
			PRIVATNO		
			Σ		
UKUPNO POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	32		
		PRIVATNO	250		
SVEUKUPNO ŠUMSKO I POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	63		
		PRIVATNO	329		
JAVNE POVRŠINE	PROMETNICE			38	
	DRUGE JAVNE POVRŠINE			23	
	Σ			61	
OGRADENI VIŠEGODIŠNJI NASADI	VOĆNJACI			12	
	VINOGRADI			17	
	RASADNICI				
	OSTALO				
	Σ			29	
PRIVREDNI RIBNJACI	RIBNJACI				
	OSTALO				
	Σ				
DRUGE POVRŠINE	IZGRAĐENO I NEIZGRAĐENO GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE			489	
	VODE			27	
	Σ			516	
$\Sigma\Sigma$				998	

Površine iz obrasca PZD – 1 dobivene su iz prostornog plana Općine Jakovlje, prostornog plana Zagrebačke županije, katastra, digitalnih karata, podataka koji su preuzeti s portala javni podaci o šumama, geoportala i Arkod – a te Bioportala, a za sve je obavljena i provjera planimetriranjem.

3.3. OPIS PRIRODNIH ZNAČAJKI POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA

Orografske prilike – Područje Općine Jakovlje smješteno je na krajnjem sjevernom dijelu Zagrebačke županije, između 45° 55' i 45° 59' zemljopisne širine i 15° 49' i 15° 59' zemljopisne dužine prema Greenwich – u. Općina Jakovlje, a time i njene površine izvan lovišta, prostire se na sjeverozapadnom dijelu masiva te sjeverozapadnim obroncima i nastavcima Medvednice, koji se spuštaju prema zapadu i ravničarskim područjima uz rijeku Krapinu. Na području Općine Jakovlje uočljive su tri reljefne cjeline i to naplavne ravnice uz rijeku Krapinu na zapadnom, ravničarski kraj s manjim brežuljcima na središnjem te brežuljkasta i brdska područja pokrivena šumama, znatno manje livadama i oranicama na istočnom dijelu Općine. Područje Općine obuhvaća područja koja imaju različitu konfiguraciju terena jer oko $\frac{2}{3}$ površine ima nadmorske visine do 200 metara i nizinskog su tipa, dok $\frac{1}{3}$ površine ima nadmorske visine i znatno preko 200 metara i brdskog su karaktera. Nizinski dio obuhvaća nizinske i ravničarske predjele uz rijeku Krapinu te blago valovite i brežuljkaste terene koji se uzdižu prema istoku i masivu Medvednice. Oko $\frac{1}{3}$ površine je brdskog karaktera, s nadmorskim visinama i znatno preko 200 metara jer navedeni dio obuhvaća sjeverozapadni dio masiva te sjeverozapadne obronke i nastavke Medvednice. Budući da područje Općine obuhvaća i sjeverozapadni dio masiva i sjeverozapadne obronke i nastavke Medvednice, ono ima razvijeniju odnosno od brežuljkaste do izrazito brdske konfiguracije terena, dok su dijelovi koji obuhvaćaju područja riječne doline rijeke Krapine, ali i nekoliko potočnih dolina većih vodotoka potpuno ravna. Najniža nadmorska visina na području Općine je 132,8 metara uz samu jugozapadnu granicu, na području depresije u predjelu Vrbančevo. Najviša nadmorska visina na području Općine je 364,0 metra na samoj istočnoj granici, na vrhu u predjelu Divljak. Iz navedenoga je vidljivo da visinska razlika iznosi 231,2 metara i da području Općine, a time i njezine površine zvan lovišta, imaju od razvijene, odnosno brdske, brežuljkaste i blago valovite do izrazito ravničarske konfiguracije terena. Budući da je cijelo područje reljefno vrlo razvedeno, odnosno ispresijecano različitim većim i manjim jarcima i dolinama kojima protječu stalni i povremeni vodotoci, na području Općine zastupljene su sve ekspozicije, ali ipak prevladavaju zapadne, a zatim sjeverozapadne. Na nizinskom i brežuljastom dijelu prevladavaju blagi nagibi od 5° do 15°, dok na brdskom dijelu ima i strmijih i to čak i do 40°. Isto tako dio Općine gotovo i nema nagiba i to na dijelu uz rijeku Krapinu, odnosno na dijelu sjeverozapadnog, zapadnog i dijelu jugozapadnog područja Općine, ali i na području više nešto širih potočnih dolina. Ravničarski karakter okolnog terena, koji je bio pod utjecajem rijeke Krapine i njenih pritoka, u prvom redu vodotoka Bistra, uvjetovao je da se je na tom području razvio i određeni broj depresija, zbog čega dolazi razlika u mikoreljefu. Mikoreljef je karakteriziran duljim ili kraćim gredama i uzvisinama, koje su u svakom mikroslivu međusobno paralelno postavljene. Budući da je taj ravničarski dio izrazito nizinski teren s vrlo jednostavnom slikom reljefa i sa većim brojem vlažnih površina, mikoreljef ima i značajnu ulogu za prehranu i obitavanje divljači. Iz navedenog razloga divljač će na višim i sušim terenima te područjima koja su velikim hidroregulacijskim zahvatima promijenila svoja svojstva, odnosno snižena im je podzemna voda, naći bolju hranu i suša mjesta za boravak.

Hidrografske prilike – Hidrografske prilike na području Općine Jakovlje su vrlo dobre jer je cijelo područje ispresijecano gustom hidrografskom mrežom koja se sastoji od velikog broja kao stalnih, tako i povremenih vodotoka i kanala. Rijeka Krapina u dužini od oko 4 kilometra čini na cijelom području dio sjeverozapadne, zapadnu i dio jugozapadne granice Općine, dok vodotok Bistra teče kroz cijelo područje i to od istočne do zapadne granice, gdje se ulijeva u rijeku Krapinu. Osim navedenih, značajniji stalni vodotoci na području Općine su i Jamno, Kupina, Dedina, Conec (Dešno). Navedeni vodotoci na dijelu svoga toka mogu biti i povremenog karaktera, a od povremenih značajniji je Mlinski potok. Dio navedenih vodotoka je kanaliziran, dok isto tako svakim jarkom u kišnom razdoblju teče povremeni vodotok bujičnog karaktera, što je izraženo na brežuljkastom i brdskom dijelu. Zajedničko većem dijelu vodotoka je da teku od viših i brežuljkastih predjela svojim potočnim dolinama prema izrazito nizinskim i najnižim predjelima i rijeci Krapini. Na području Općine postoji i veliki broj prirodnih izvora koji nikada ne presušuju, a kojima cijeli masiv Medvednice, ali cijelo pobrđe obiluje. Isto tako najveći dio tih značajnijih vodotoka ima izvore na području ili u neposrednoj blizini i to brdskog dijela Općine sa višim nadmorskim visinama pa spuštanjem nadmorskih visina teku uglavnom prema

zapadnoj granici i rijeci Krapini, u koju se svi, bilo na području ili van površina Općine, i ulijevaju. Zbog dijelom i ravničarskog terena s vrlo malim razlikama u nadmorskim visinama, na području Općine Jakovlje, a osobito na njegovom sjeverozapadnom, zapadnom i jugozapadnom dijelu, postoji i veći broj lokalnih depresija, bara i vlažnih terena. Cijela površina pod poljoprivrednim kulturama na tom izrazito ravničarskom i blago valovitom terenu ispresijecana je gustom mrežom glavnih i sabirnih lateralnih kanala. Budući da je na navedenom području prisutna intenzivna poljoprivredna proizvodnja, a cijelo područje je nizinski teren bez ili sa vrlo malim nagibom terena pa oborinska voda nema kamo otjecati, melioracijskim zahvatima iskopani su brojni kanali. Oborinska voda na poljoprivrednim površinama ne leži dugo, već se vode sa lokalno poplavljenih površina brzo povlače. Poplave od vodotoka na ovom području nisu česte i one su posve lokalnog karaktera.

Klimatske prilike – Područje na kojem se nalaze površine izvan lovišta Općine Jakovlje prema Thornthwait – ovoj klasifikaciji koja područja dijeli po veličini indeksa efektivnosti oborina, nalazi se u zoni humidne klime. Prema Köppen – u ovo područje nosi oznaku C f w b x " klime odnosno toplo umjerene kišne klime s pojavom mrazeva i snijega u zimskom (hladnom) dijelu godine. Nije rijetka pojava da je zimski period isprekidan toplijim razdobljima, što uzrokuje topljenje snijega. Prema Köppen – u ovo područje pripada u umjereno toplo klimatsku zonu, a u klasifikaciji prema kišnom faktoru u humidnu klimu. Biološki ciklus života divljači prati temperaturne oscilacije tijekom godišnjih doba, tako da je razvojni ciklus mladunčadi krupne divljači u koincidenciji s porastom srednjih vrijednosti temperature tijekom proljetnog i ljetnog perioda. Pojavljuju se na ovom području i ledeni dani s temperaturom ispod $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ i to najčešće u XII., I. i II. mjesecu, dok su ostale temperaturne oscilacije podnošljive. Taj broj ledenih dana znatno je veći na brdskom dijelu Općine Jakovlje pa time i na području njegovih viših površina izvan lovišta. Oborine ne predstavljaju veći problem za krupne divljači osim u vrijeme prašenja svinje divlje, ako se poklope s niskim temperaturama, što je isto tako znatno izraženije na brdskom dijelu površine izvan lovišta. Broj snježnih dana je najveći prosječno u XII., I. i II. mjesecu kada može prouzročiti veće poteškoće naročito ako je snježni pokrivač visok i s pokoricom što uzrokuje ozljede nogu krupne divljači, dok je isto tako nepovoljan za sitne vrste divljači.

Edafski čimbenici – Za geološko – litološku građu ovoga područja korišteni su podaci litostatigrafske karte, mjerila 1:100.000, Instituta za geološka istraživanja. Područje Općine Jakovlje prostire se na sjeverozapadnom dijelu masiva te sjeverozapadnim obroncima i nastavcima Medvednice, koji se spuštaju prema zapadu i ravničarskim područjima uz rijeku Krapinu. Prema geološkom zastoru površinskih dijelova, na višem području prevladavaju sedimenti nastali u geološkom razdoblju Kenozoik, a koji su se geomorfološki oblikovali pretežno u njegovom geološkom periodu Neogen te naslage iz geološkog razdoblja Mezozoik odnosno njegovog geološkog perioda Trijas. Na nižim i nizinskim područjima prevladavaju sedimenti nastali u geološkom razdoblju Kenozoik, a koji su se geomorfološki oblikovali pretežno u njegovom geološkom razdoblju Halocen. Geološki sastav matičnog supstrata je vrlo raznolik, a sastoji se od lesa ili prapora, odnosno mehaničkih taloga (klastita) koji su slabo povezani, vulkanskih, intruzivnih i metamorfnih stijena i granita amfibolita, kvarcita, gnajsa, gnajsoidnih granita, kvarcitsko – sercitskih filita, tinjčevih škriljaca te ostalih silikatnih stijena. Geološki gledano područje Općine dijelom leži i na vapnencima, rjeđe raznim klastitima geološkog razdoblja Trijas, dok se na najnižim područjima i uz potočne doline javljaju aluvijalni nanosi. Na tvorbu tala na ovom području utjecali su geološka građa, reljef, klima, vegetacija i čovjek. Na navedenim matičnim supstratima razvila su se sljedeća tla koja tla koja i prevladavaju na ovom području: distrično smeđe tlo (distrični kambisol), eutrično smeđe tlo (eutrični kambisol), lesivirano tlo (luvisol, ilimerizirano tlo), rendzina, koluvijalno tlo (koluvij), na znatnim dijelovima i aluvijalna tla odnosno euglej (močvarno glejno tlo), fluvisol (recentni riječni nanos), humofluvisol, livadsko glejna tla, ritska crnica (molični fluviglej) i pseudoglej. Na poljima su tla antropogena, pod izravnim su utjecajem čovjeka te na znatnim dijelovima imaju i veće proizvodne mogućnosti.

Biljne i druge zajednice – Šire područje Općine Jakovlje fitografski pripada eurosibirsko – sjevernoameričkoj šumskoj regiji u nizinskom (planarnom) i brežuljkastom (kolinskom) vegetacijskom pojasu.

Nizinski (planarni) vegetacijski pojas rasprostire se na visini od 80 do 150 metara, poglavito u savsko – dravskom međuriječju. On je početna razina visokoga pridolaska šumske vegetacije u tom području i obilježen je ponajprije šumama hrasta lužnjaka, poljskog jasena, crne johe, vrba i topola, čiji je nastanak i opstanak manje ili više u vezi s površinskom i podzemnom vodom. U orografskom smislu

najpogodnije su za uspijevanje ovih vrsta i šumskih zajednica međuriječne nizine, pri čemu se izmjenjuju bare, nize, depresije, široke vlažne terase, još neizdiferencirane grede i na kraju ocjedite i svježije mikrouzvisine ili grede. Tla su hidromorfna, a ovisno o vremenu nastanka i stupnju vlaženja nalaze se još u razvoju. No, najčešće su mineralno – močvarna, glejna, a na uzvisinama je nizinski pseudoglej. Makroklima je u ovom području kontinentalna sa srednjom godišnjom temperaturom od 9 °C i količinom oborina od 1.000 mm na zapadu do 650 mm na istoku pridolaska nizinskog vegetacijskog pojasa. Odlučujući je ekološki čimbenik u nastajanju i razvoju šumske vegetacije nizinskoga pojasa voda, bilo da je riječ o poplavnoj, kao što je slučaj kod topolovih i vrbovih šuma, podzemnoj (šume hrasta lužnjaka) ili je vrlo bitna jedna i druga voda, kao kod šuma u kojima su pretežite vrste crna joha i poljski jasen. Fitocenološka je slika šuma nizinskog vegetacijskog pojasa složena, pa se unutar njega mogu u dvije vegetacijske zone (srednjoeuropska i subpanonska vegetacijska zona) razlikovati četiri dominantne sveze s petnaestak šumskih zajednica.

Brežuljkasti (kolinski) vegetacijski pojas nastavlja se na nizinski i rasprostire se između 150 i 500 metara nadmorske visine. Ima vrlo povoljnu klimu i edafske uvjete za uspijevanje šumske vegetacije. Zbog toga su zajednice bujna izgleda i bogate florinom sastavom. No to je i razlog da su te šume dosta iskrčene jer rastu u uvjetima iznimno povoljnima za život čovjeka i svekoliku djelatnost. Kolinskom vegetacijskom pojasu pripadaju brežuljci i donji dijelovi panonskog gorja. Glavnu vrstu drveća neosporno gradi hrast kitnjak, no vezano uz tipove i sastav tala, njegove se zajednice međusobno razlikuju. Hrast kitnjak pridolazi na acidofilnim, neutrofilno – mezofilnim i termofilno – bazofilnim zajednicama, na različitim geološkim podlogama i tlima. Od ostalih vrsta drveća značajni su obični grab i obična bukva te još pitomi kesten, breza, cer, medunac, klen, trešnja i druge vrste. Ovisno o sinekološkim uvjetima, u kolinskom se pojasu razlikuju tri vegetacijske zone.

Na širem području površine izvan lovišta dolaze sljedeće šumske zajednice: šuma hrasta lužnjaka i običnog graba (*Carpino betuli–Quercetum roboris* /Anić 1959/ Rauš 1969); ilirska šuma hrasta kitnjaka i običnog graba (*Epimedio–Carpinetum betuli* /Ht. 1938/ Borh. 1963); šuma hrasta kitnjaka i pitomog kestena (*Quercus–Castaneetum sativae* Ht. 1938); acidofilna šuma kitnjaka s runjicom (*Hicercio racemosi–Quercetum patraeae* Vukelić /1990/ 1991); ilirska brdska bukova šuma s mrtvom koprivom (*Lamio orvale–Fagetum sylvaticae* Ht. 1938); bukova šuma s bekicom (*Luzulo–Fagetum sylvaticae* Meusel 1937); bukova šuma s rebračom (*Blechno–Fagetum sylvaticae* Ht. 1950); ostale zajednice – zajednice bagrema (*Robinia pseudacacia*) koje su nastale širenjem bagrema kao vrlo agresivne vrste, zajednice introducirane crnogorice (kulture) – obična smreka, američki borovac, ariš i nepotpune zajednice vrba, topola i crne joha. Ovisno o nadmorskim visinama hrast lužnjak, hrast kitnjak i obična bukva javljaju se na području površine izvan lovišta u čistim ili u mješovitim sastojinama zbog čega se na cijelom području šumskim površinama u državnom vlasništvu gospodari regularno jer su sve sastojine jednodobne. Privatne šume nisu uređene, čestice su manje, prostorno razbijene i mozaičko raspoređene, a njima se gospodari uglavnom na neki vid regularnog gospodarenja gdje su zastupljeni svi dobni razredi.

Na poljskom dijelu površine izvan lovišta može se promatrati biljni pokrov koji je pod oranicama, livadama, pašnjacima i višegodišnjim nasadima. Najveći dio oraničnih površina je usitnjeni posjed privatnoga vlasništva. Linije razgraničenja između posjeda vidljivi su međama, putevima i zapuštenim parcelama na kojima rastu razne vrste zeljastog i višegodišnjeg korova, ali i vodotocima i kanalima. Oranice se naizmjeničnim plodoredom koriste se gotovo isključivo za proizvodnju kukuruza, pšenice, ječma, zobi, dok industrijskog bilja ima sporadično i to uglavnom uljane repice. Manje površine su i pod djetelinsko – travnim smjesama i lucernom jer je na ovom području prisutna stočarska proizvodnja. Na oraničnim površinama intenzivna je poljoprivredna proizvodnja jer dio stanovništva ovoga područja egzistenciju ostvaruje stočarskom, sporadično i ratarskom proizvodnjom. I uz navedeno na području površine izvan lovišta, osobito na brdskom dijelu, ima dosta zapuštenog poljoprivrednog zemljišta koje se je prestalo obrađivati tijekom dužeg niza godina. Navedene parcele gusto su obrasle korovskom ili pionirskom drvenastom vegetacijom ili su već pretvorene u šume bagrema, ovisno o tome kada je bilo to napuštanje poljoprivredne proizvodnje. Livadske i pašne površine uglavnom su dobre do visoke kvalitete, a prema pripadnosti livade i pašnjake na ovom području mogu se svrstati u tri reda: vlažne livade Srednje Europe (Red *MOLINIETALIA* W. Koch 1962), vlažni, nitrofilni travnjaci i pašnjaci (Red *AGROSTIDETALIA STOLONIFERAE* Obred.1967) i mezofilne livade Srednje Europe (Red *ARRHENTHERETALIA* Pawl. 1928). Višegodišnjih nasada, odnosno vinograda i voćnjaka u lovištu ima

dosta, jer blago valoviti tereni obronaka i nastavaka masiva Medvednice predstavljaju dobra mjesta za uzgoj i proizvodnju raznog voća (jabuke, kruške, lijeska), dijelom i vinove loze.

Antropogeni utjecaj i infrastruktura – Površina izvan lovišta, odnosno površina Općine Jakovlje ubraja se u gušće naseljeno područje, gdje je gustoća naseljenosti 106,30 stanovnika po km² jer na cijelom području Općine, po popisu stanovništva iz 2021. godine, živi oko 3.797 stanovnika. Gustoća naseljenosti Zagrebačke županije je čak i manja te iznosi oko 98 stanovnika po km², dok je područje Općine Jakovlje i znatno iznad prosječne gustoće naseljenosti Republike Hrvatske, koja iznosi 68,71 stanovnik po km². Ukupno se na području površine izvan lovišta, odnosno na području Općine Jakovlje nalaze 3 naselja i to Igrišće, Jakovlje i Kraljev Vrh, od kojih je Jakovlje najveće i ujedno predstavlja administrativno, odnosno općinsko središte. Sva tri naselja sastoje se od većeg broja zaseoka, dok na brežuljkastom i brdskom području nalazi se i veći broj vikendica. Otvorenost Općine Jakovlje raznim prometnicama je znatna, a navedenim područje prolazi autocesta A1 u duljini od 6,12 km, jedna državna u duljini od 6,46 km, šest županijskih cesta u duljini od 21,56 km te jedna lokalna cesta u duljini od 2,09 km. Uz navedene površina izvan lovišta otvorena i s velikim brojem nerazvrstanih te poljoprivrednih i šumskih cesta i puteva.

Budući da se na površinama izvan lovišta uzgajaju razne poljoprivredne kulture koje se i sade i siju te pobiru u razna godišnja doba, polja su svakodnevno puna ljudi osim zimi. Pored navedenoga i od teške poljoprivredne mehanizacije koja znatno narušava mir na pojedinom poljskom dijelu, stradava i određen broj divljači i njihove mladunčadi, kao i pri tretiranju višegodišnjih nasada raznim kemijskim sredstvima. Redovni šumski zahvati i promet na šumskim cestama dovode do uznemiravanja, ali to uznemiravanje nije prevelikog intenziteta. Na šumskim površinama tijekom većeg dijela godine obavljaju se mnogi radovi sječa, uzgojni radovi, zaštita i skupljanje sporednih šumskih proizvoda. Pomoću ulaznih rampi na šumskim prometnicama u vlasništvu „Hrvatskih šuma“ d.o.o. treba još smanjiti nepotreban ulazak u stanište divljači (rampe zaključavati poslije radnog vremena i u neradne dane). Osobito veliki i to negativni utjecaj čovjeka danas predstavlja nagli razvoj svih vidova izletničkog turizma (veliki broj izletnika u prirodu, sve veći broj vikend domaćih posjetitelja, biciklista, ribiča, gljivara i slično) koji će se u budućnosti vjerojatno još intenzivnije širiti jer se područje Općine dijelom prostire i na području Parka prirode Medvednica. Na području Općine Jakovlje sve je veći broj biciklističkih staza, raznih šetnica te turističkih destinacija, što narušava mir svim vrstama divljači. Antropogeni utjecaji najuočljiviji su kroz vrlo razvijenu urbanizaciju, naselja, prometnice, šumske radove, poljoprivrednu proizvodnju i turizam.

4. PROCJENA BROJNOGA STANJA DIVLJAČI KOJA STALNO, SEZONSKI ILI POVREMENO OBITAVA NA POVRŠINAMA IZVAN LOVIŠTA ILI PREKO ISTIH PRELAZI

Na površinama izvan lovišta, što tijekom cijele ili samo pojedinih dijelova godine, povremeno ili u prolazu obitava i dolazi niz životinjskih vrsta, a među njima i pojedine vrste krupne i sitne divljači.

Na temelju Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači prema načinu migracije, divljač i životinjske vrste razvrstavaju se na:

1. **Stalne vrste** – koje obitavaju na površinama izvan lovišta tijekom cijele godine, nalaze hranu i zaklon te se razmnožavaju;
2. **Sezonske vrste:**
 - **Selice prolaznice** – koje prelaze iz lovišta i/ili s površina izvan lovišta u lovište i/ili površinu izvan lovišta tijekom jedne lovne godine, a zavisno o godišnjem dobu (zimski i ljetni staništa, okomita i vodoravna migracija i slično);
 - **Selice stanarice (gnjezdarice)** – koje dolaze u lovište i/ili na površine izvan lovišta tijekom proljeća te se u istom hrane, sklanjaju i razmnožavaju, a u jesen odlaze;
 - **Selice zimovalice** – koje dolaze u lovište i/ili na površine izvan lovišta tijekom jeseni i zime te se u istom hrane i sklanjaju, a u proljeće odlaze;
3. **Povremene vrste** – koje dolaze u lovište i/ili na površine izvan lovišta samo poneke godine te se u njima hrane, sklanjaju ili razmnožavaju;
4. **Prolazne vrste** – koje tijekom svoje migracije prolaze kroz lovište i/ili kroz površine izvan lovišta.

Dnevno kretanje divljači i životinjskih vrsta ne smatra se migracijom.

Na temelju članka 11. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači broj divljači i životinjskih vrsta, utvrđuje se:

1. **Krupna divljač** – opažanjem, praćenjem i brojanjem tijekom cijele lovne godine na površinama izvan lovišta, a iskazuje se brojem grla po spolnoj i dobnoj strukturi;
2. **Sitna divljač:**
 - **zečevi, fazani, jarebice i trčke** – metodom uzoraka prebrojavanjem na plohama najmanje površine 50 ha čija međusobna udaljenost ne može biti manja od 1.000 m, a u slučajevima kada nema mogućnosti postavljanja ploha broj divljači se utvrđuje praćenjem i brojanjem tijekom cijele lovne godine;
 - **prepelice** – prebrojavanjem glasanja u zoru od najmanje tri slušanja na jednom stajalištu najduže tri tjedna po njihovom dolasku u proljeće;
 - **divlje patke i crne liske** – stalnim opažanjem, opažanjem izlazaka na vodenu površinu, na jutarnjem i večernjem preletu ili na hranilištima;
 - **ostala sitna divljač i životinjske vrste** – opažanjem, praćenjem i brojanjem tijekom cijele lovne godine.

Broj divljači može se utvrditi i na drugi lovnoj struci priznati način i to:

- tehničkim sredstvima – snimanjem iz zraka, radarima, radiododašiljačima, markiranjem i slično;
- Lincoln metodom – djelomičnim markiranjem;
- metodom utvrđivanja tragova;
- metodom utvrđivanja izmeta;
- metodom osluškivanja;
- metodom povratnoga računanja – na temelju višegodišnjih odstrjela pojedine vrste divljači pri čemu se kontrolira i prirast.

Budući da je površina izvan lovišta specifično područje na kojem je prisutna dnevna migracija sa površina lovišta na površine izvan lovišta i obrnuto jer površina izvan lovišta nije ograđeno ili područje na koje je bilo na koji način spriječen dolazak divljači, brojno stanje istih obavlja se procjenom.

4.1. PRIKAZ VRSTA I BROJA DIVLJAČI I OSTALIH ŽIVOTINJSKIH VRSTA

Brojno stanje divljači te strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta na području površine izvan lovišta obavlja se procjenom i to na temelju opažanja, praćenja, brojenja tragova divljači. Bitno je istaći da **na području površine izvan lovišta Općine Jakovlje divljač i ostale životinjske vrste uglavnom nisu poželjne** jer prisutnost divljači i ostalih životinjskih vrsta utječe na smanjenje sigurnosti, ugrožava ljudske živote i imovinu, a u konačnici dovodi i šteta na divljači i ostalim životinjskim vrstama. Iako divljač, kao i ostale životinjske vrste uglavnom nisu poželjne na ovim površinama izvan lovišta ipak određeni broj divljači, ali i ostalih životinjskih vrsta obitava ili se povremeno pojavljuje na području površine izvan lovišta. **Brojno stanje divljači koja obitava na površinama izvan lovišta Općine Jakovlje procijenjeno je na dan 1. travnja 2023. godine, a isto tako navode se i vrste divljači te ostale životinjske vrste koje se pojavljuju i koje se mogu pojaviti na području površine izvan lovišta.**

Krupne vrste divljači

Vrsta divljači	Muško	Žensko	Ukupno
	g r l a		
Jelen obični (<i>Cervus elaphus</i> L.)	–	–	–
Srna obična (<i>Capreolus capreolus</i> L.)	9	9	18
Svinja divlja (<i>Sus scrofa</i> L.)	2	2	4

Sitne vrste divljači

Vrsta divljači	Muško	Žensko	Ukupno
	g r l a / k l j u n o v a		
Jazavac (<i>Meles meles</i> L.)	1	1	2
Mačka divlja (<i>Felis silvestris</i> Schr.) *	–	–	–
Kuna bjelica (<i>Martes foina</i> Ehr.)	9	9	18
Kuna zlatica (<i>Martes martes</i> L.)	1	1	2
Lasica mala (<i>Mustela nivalis</i> L.)	4	4	8
Dabar (<i>Castor fiber</i> L.) *	–	–	–
Zec obični (<i>Lepus europaeus</i> Pall.)	5	5	10
Puh veliki (<i>Myoxus glis</i> L.)	3	3	6
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i> L.)	4	4	8
Čagalj (<i>Canis aureus</i> L.)	1	1	2
Tvor (<i>Mustela putorius</i> L.)	3	3	6
Fazan – gnjetlovi (<i>Phasianus</i> sp. L.)	4	6	10
Trčka skvržulja (<i>Perdix perdix</i> L.)	1	1	2
Patka divlja gluhara (<i>Anas platyrhynchos</i> L.)	4	4	8
Vrana siva (<i>Corvus corone cornix</i> L.)	25	25	50
Vrana gačac (<i>Corvus frugilegus</i> L.)	15	15	30
Čavka zlogodnjača (<i>Coloeus monedula</i> L.)	5	5	10
Svraka (<i>Pica pica</i> L.)	10	10	20
Šojka kreštalica (<i>Garulus glandarius</i> L.)	15	15	30

* strogo zaštićena vrsta, koja je ostala na popisu divljači.

Osim navedenih preko ovoga područja prelaze ili povremeno na njemu obitavaju i prepelica pućpura (*Coturnix coturnix* L.), šljuka bena * (*Scolopax rusticola* L.), šljuka kokošica * (*Gallinago gallinago* L.), golub divlji grivnjaš (*Columba palumbus* L.), guska divlja glogovnjača (*Anser fabalis* Latham.), guska divlja lisasta (*Anser albifrons* Scopoli), patka divlja glavata (*Aythya ferina* L.), patka divlja krunasta (*Aythya fuligula* L.), patka divlja pupčanica (*Anas querquedula* L.), patka divlja kržulja (*Anas crecca* L.) i liska crna (*Fulica atra* L.).

* Strogo zaštićena je gnijezdeća i proljetna preletnička populacija šljuke bene i šljuke kokošice.

Ostale životinjske vrste

Ovdje se navode samo neke ostale životinjske vrste koje dolaze ili se mogu pojaviti na površinama izvan lovišta, dok je popis strogo zaštićenih životinjskih vrsta naveden u poglavlju 5. UVJETI ZAŠTITE PRIRODE (OCJENA PRIHVATLJIVOSTI PLANA ZA EKOLOŠKU MREŽU):

Životinjska vrsta	Muško	Žensko	Ukupno
	grla / repova / kljunova		
Krtica (<i>Talpa europae</i> L.)			
Vjeverica (<i>Sciurus vulgaris</i> L.)			
Kućni miš (<i>Mus musculus domesticus</i> L.)			
Obični šumski miš (<i>Apodemus sylvaticus</i> L.)			
Livadna voluharica (<i>Microtus agrestis</i> L.)			
Domaći vrabac (<i>Passer domesticus</i> L.)			

i mnoge druge.

Osoba koja je zadužena za provedbu Programa zaštite divljači dužna je svake lovne godine procijeniti brojno stanje divljači na površinama izvan lovišta Općine Jakovlje te njihovo brojno stanje na dan 1. travnja upisati u obrazac PZD – 2 za svaku pojedinu lovnu godinu.

4.1.1. Procjena brojnog stanja krupnih vrsta divljači

4.1.1.1. Procjena brojnog stanja JELENA OBIČNOG (*Cervus elaphus* L.)

JELEN OBIČNI (*Cervus elaphus* L.) – Jelena običnog ima u cijeloj Europi, osim sjeverne Švedske, Norveške te sjevernih dijelova Rusije. Nastanjuje Englesku i Škotsku, a nema ih na Islandu. Na jugu Europe ima ih na Korzici, Sardiniji i Siciliji, a i u Grčkoj. Najzastupljeniji su u Mađarskoj, Rumunjskoj, Bugarskoj, Austriji, Njemačkoj, Češkoj, Slovačkoj, Sloveniji i Poljskoj, a u drugim dijelovima Europe ga ima nešto manje.

U Republici Hrvatskoj jelena običnog najviše ima u šumskim kompleksima uzduž Dunava, Drave i Save, u Gorskom kotaru, Velikoj i Maloj Kapeli, dijelu Hrvatskog primorja, a znatno manje na Velebitu i Ličkoj Plješivici. Nalazimo ih i na području Istre, osobito na Učki i Čićariji.

Jelen obični je skladna, plemenita i snažna životinja. U usporedbi s tijelom, glava mu je uska i vitka, a što je stariji, to je punija i šira. Oči su kestenjaste, a ispod njih ima sluzne jamice što izlučuju masnu ljepljivu masu. Uši su dosta velike, nešto manje od polovice glave. Između ušiju na glavi su rožišta, koja su deblja i niža što je jelen stariji. Stariji jelen na vratu ima grivu, a košuta je nema. Griva se proteže po cijelome vratu do prsa. Noge su mu visoke i snažne. Noge mu završavaju papcima po kojima je i red dobio ime (papkari). Visina je tijela u grebenu 120 – 150 cm, a dužina od vrha njuške do korijena repa 225 – 275 cm, dok mu je rep 30 cm. Jelen teži od 125 do 250 kg, a košuta od 70 do 150 kg, ovisno o biotopu i soju. Boja dlake različita je na pojedinim dijelovima tijela, ovisno o izloženosti svjetlu, pa je na leđima i sa strane nešto tamnija nego na truhu. Boja dlake ovisi i o spolu i o godišnjem dobu. Osim sluznice, udubine ispod oko iz koje se luči miris, košuta i jelen imaju mirisne žlijezde s vanjske strane skočnog zgloba. Košuta ima mirisnu žlijezdu na čelu, a jelen na korijenu repa i truhu. Osjetila su u jelena običnog vrlo dobro razvijena. Životni vijek jelena običnog je 15 – 20 godina.

Kostur jelena građen je za dobro trčanje i preskakanje. Mišići su vrlo snažni pa mu omogućuju brz bijeg i skokove koji mogu biti dugi i do 12 m, a u visinu može bez zaleta skočiti do 3,5 m. Jelen je preživlač, što znači da hranu nedostavno prožvače i proguta, a poslije mu se ona vraća u usta i on je preživa. Rog je čista koštana masa istoga kemijskog sastava kao i kosti. Jelen svake godine odbacuje rogove i tvori nove. Novi rogovi narastu za otprilike 120 dana, od mjeseca ožujka/travnja do konca mjeseca srpnja/kolovoza.

Jelen obični je životinja šume i one su mu glavna staništa. Ima veliki radijus kretanja i stoga traži suvisle šumske komplekse, ali nastanjuje i područja rita, gdje, kao i u šumi, može naći pravi zaklon i mir. Kao vrlo plaha životinja, izbjegava otvorene prostore, a ako zalazi na njih tražeći hranu, tada to čini noću. U ravničarskim lovištima bira sastojine hrasta s vrstama koje ga prate (grab, brijest, jasen), a voli područja gdje ima vrba, osobito ive, koje su sastavni dio tih sastojina. Takova mu vegetacija odgovara zbog prehrane hrastovim žirom, ali i brstom navedenih vrsta, koje su mu zimi glavna hrana. U brdskim područjima staništa su mu suvisle šume kestena, graba, javora i bukve, koji mu također daju ne samo hranu nego i dobar zaklon, zbog zastupljenosti grmolikih vrsta. U gorskim područjima naseljava prostrane šume jele, bukve, smreke, javora, jasena, koje su katkad čiste sastojine ili mješovite, a sve su popunjene grmolikim vrstama, odnosno to su najčešće sastojine kojima se gospodari na preboran način.

Jelen obični je izrazito pašna divljač. Za izgradnju rogova jelenu je potrebna hrana koja sadržava bjelančevine, kalcij i fosfor te vitamine A, C i D. Jelen tijekom 24 sata uzima hranu 5 – 7 puta ako u lovištu ima mira, ili manje u nemirnim predjelima. Hranu jelena dijeli se na mekanu, žilavu, tvrdu i balastu. Glavni dio hrane čine zeleno bilje, izbojci, pupovi i kora. Jelen voli gljive, divlje voće, žir, bukvicu, kesten, a od kultiviranog bilja rado jede žitarice, krumpir i čičoku. Jelen uzima vodu posredno putem hrane, ali su mu potrebe za njom mnogu veće pa je pitka voda nužna. Voda mu treba i za kaljužanje, kojim se štiti od raznih nametnika, a i radi osvježavanja.

Jelen obični je divljač sumraka jer su ga prilike natjerale da se štiti mrakom. Tijekom vegetacije mužjaci žive odvojeno od ženki i obično ne stvaraju krda. Zimi je pak obrnuto pa i mužjaci i ženke žive u krdima. Jelen se glasa najviše tijekom parenja, kad izaziva protivnika na bitku radi osvajanja ili očuvanja

već postojećeg krda košuta. Jelen je poligam i za vrijeme parenja okuplja više košuta u „harem“, oplodjući sve. Parenje u nizini počinje koncem mjeseca kolovoza i završava koncem mjeseca rujna, a u planinskim predjelima počinje sredinom mjeseca rujna i završava sredinom mjeseca listopada. Jelen riče najviše u sumrak, tijekom noći i zorom, ali i danju u vrijeme najjače rike, odnosno kad je ona na vrhuncu. Za to vrijeme vrlo malo jede pa izgubi 20 – 30 kg tjelesne težine. Košuta nosi 34 tjedana i u mjesecu svibnju oteli najčešće jedno, vrlo rijetko dva teleta. Zreli i stari jeleni odbacuju rogove već u mjesecu veljači ili mjesecu ožujku. Nešto kasnije odbacuju rogove srednjodobni jeleni, a mlađi ih odbacuju u mjesecu travnju pa čak i mjesecu svibnju. Jelen se kreće na tri načina – korakom, kasom i trkom. Jelen je odličan plivač.

Neprijatelji su jelena običnog abiotskog i biotskog podrijetla. Od abiotskih najveći su poplave u ravničarskim lovištima, u kojima, iako su odlični plivači, stradavaju mnoga grla. Zima s dubokim snijegom također znatno utječe na mortalitet, osobito u gorskim lovištima, gdje katkad visina snijega onemogućava kretanje. Velike količine oborina i mrazovi u vrijeme teljenja mogu uzrokovati uginuća teladi. Neprijatelji biotskog podrijetla koji uzrokuju mortalitet su krupni predatori – vuk i ris.

Pri procjeni brojnog stanja jelena običnog bitno je znati odrediti dobni razredi kojemu pojedino grlo pripada. Iz navedenoga razloga ovdje se navode dobni razredi za jelena običnog za oba spola:

JELEN OBIČNI	MLADUNČAD	POMLADAK	MLADI	SREDNJI	ZRELI
STAROST (godina)	1	2	3 – 4	5 – 6 – 7	8 i više

Starost se određuje na osnovu fenološkog osmatranja. Mladunčad se smatra telad oba spola od trenutka teljenja do završetka prve lovne godine. Pomladak je divljač u drugoj lovnoj godini, mladi su divljač u trećoj i četvrtoj, srednji u petoj, šestoj i sedmoj, a zreli u osmoj lovnoj godini i na više.

Trofejno vrijednim jelenima smatra se divljač muškog spola od treće godine na više, odnosno to su mladi, srednji i zreli jeleni.

PROCJENA BROJNOG STANJA JELENA OBIČNOG

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ	
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž				
		grla											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Jelen obični	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Jelen obični												
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Jelen obični												
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Jelen obični												
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Jelen obični												
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Jelen obični												
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Jelen obični												
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Jelen obični												
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Jelen obični												
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Jelen obični												

4.1.1.2. Procjena brojnog stanja SRNE OBIČNE (*Capreolus capreolus* L.)

SRNA OBIČNA (*Capreolus capreolus* L.) nastanjuje najveći dio Europe, ima ih od Skandinavije do sredozemnih obala. Republiku Hrvatsku naseljavaju cijelu, osim većine otoka i nekih priobalnih dijelova Dalmacije. Broj srne obične u različitim je područjima Republike Hrvatske promjenjiv i ovisi o prilikama u njihovim staništima.

Tijelo srne skladno je i vitko, a građom je predodređena za život u gustoj šikari, gustoj visokoj travi i korovu. Iako ima duge i vitke noge, nije ustrajan trkač. Na nogama ima po dva crna sjajna papka, sa iznad njih smješteni su, na stražnjoj strani, zapapci. Tijelo je od vrha do korijena repa dugačko 130 – 140 cm, a u grebenu je visoko oko 75 cm. Visina, dužina i težina ovise o spolu, dobi, a osobito o biotopu. Ljetna je dlaka srne hrđastocrvene boje, a zimska kestenjastosiva, nalik boji suhog otpalog lišća. Na stražnjici ima žuto – bijelu partiju dlaka koja je zimi potpuno bijela i znatno veća, a zove se ogledalo. Lanad ima smeđu dlaku s bijelim pjegama, koje se tijekom ljeta polako gube, a s jesenskim linjanjem sasvim nestaju. Srne se linjaju dva puta godišnje, u proljeće i jesen. Srna i srnjak imaju između papaka stražnjih nogu žlijezde, koje luče masnu tvar za podmazivanje papaka i mirisnu tvar za označavanje traga. Na stražnjim nogama ispod skočnog zgloba oba spola imaju žlijezdu znojnicu, koja također luči miris. Srnjak ima između rogova, prema čelu, čeonu mirisnu žlijezdu, kojom, trljajući rogovima o stabilca i grmlje, ostavlja svoje mirisne tragove i označava svoj teritorij. Srna pak ima na stražnjici mirisnu žlijezdu, koja jako miriše u vrijeme paranje kako bi privukla mužjaka. Osjetila su u srna dobro razvijena, osobito sluh i njuh. Vid im je dobar, ali zbog astigmatične građe očiju teže uočavaju stvari koje nisu u pokretu. Životni je vijek srna oko 15 godina. Tijekom života zubi se hranjenjem troše, a budući da je to trošenje dosta pravilno, po njemu se procjenjuje dob grla.

Srna obična je teritorijalna životinja pa joj je životni prostor razmjerno mali. Istraživanja su pokazala da se u normalnim prilikama udaljavaju od mjesta rođenja samo nekoliko kilometara. Srna obična se podjednako dobro osjeća u ravničarskim i brdsko – planinskim područjima, u kojima dolazi sve do gornje šumske granice. Kao pretežito šumska životinja, ako obitava u većim šumskim masivima, drži se njihovih rubova. Najradije odabire manje šume i šumarke, jer se voli hraniti usjevima, a osobito na ispaštima na poljima, prosjekama i livadama tijekom toplijeg razdoblja godine. Srna obična je i poljska divljač. Sposobnost prilagođavanja na promjene staništa iz nužde, u srne obične je izrazit.

Srna obična ima veoma izraženu potrebu za kvalitetnom hranom. To je u uskoj vezi s njezinom razmjernom kratkovjekosti. Hrana mora imati određenu fizikalnu strukturu i stupanj tvrdoće pa ju s obzirom na to dijelimo na: mekanu hranu (trave, zelene ili osušene biljke, okopavine); tvrdnu hranu (teško šumsko sjemenje poput žira, kestena, bukvice); balastu hranu (suhe iglice, zemlja, kamenčići). Balasne tvari služe kao stimulatori i regulatori probave. Tijekom 24 sata srna jede od 8 do 11 puta, ovisno o dužini dana. Hrana se sastoji od zelenog bilja, poput trave i lišća te izbojaka i pupoljaka drveća i grmlja. Od plodova rado jedu žir, kesten, bukvicu i divlje voće. Vole gljive pa ih katkad obilno jedu. Dnevne su potrebe srne oko 1.200 grama zelene hrane na svakih njezinih 10 kg.

Srna obična je asocijalna životinja i najčešće izbjegava zajednički život u većim krdima sa svojom vrstom ili drugim papkarima. Ipak, radi veće sigurnosti u jesen se udružuju u manja obiteljska krda, koja imaju svoju organizaciju i vođu – to je obično srna majka. Udruživanja u krda poriv je srne majke koja brine o svojoj lanadi. Srnjaci se u proljeće prvi izdvajaju iz krda i osvajaju područja za ljetni boravak, koja brane od drugih srnjaka. Srne se pare u drugoj polovici srpnja i drugoj polovici kolovoza. Kod srne je prisutan zastoj u razvoju zametka koji se zove embriotenija. Srnjak se pari s više srna i čim oplodi jednu upaljenu srnu, potraži drugu. Srna nosi 150 dana i najčešće olani dva laneta. Srna je vrlo brižna majka i nastoji na svaki način zaštititi lanad.

Prirodni su gubici srna znatni, a najveći su u ranoj mladosti. Lanad može stradati odmah nakon poroda, zbog različitih čimbenika – poljoprivredne mehanizacije, bolesti ili prirodnih neprijatelja. Naročito su za srne opasne dugotrajne i hladne zime s visokim snijegom. Zbog dugotrajnih hladnih kiša u vrijeme lanjenja mnoga lanad ugiba od upale pluća. Od prirodnih neprijatelja najvažniji su vuk, ris, psi lutilice, lisica, čagalj. Lanad može stradati i od mačke divlje, lasice velike, sove ušare, ali i od jastreba.

Pri procjeni brojnog stanja srne obične bitno je znati odrediti dobni razredi kojemu pojedino grlo pripada. Iz navedenoga razloga ovdje se navode dobni razredi za srnu običnu za oba spola:

SRNA OBIČNA	MLADUNČAD	POMLADAK	MLADI	SREDNJI	ZRELI
STAROST (godina)	1	2	3 – 4	5 – 6	7 i više

Starost se određuje na osnovu fenološkog osmatranja. Mladunčad se smatraju lanad oba spola od trenutka lanjenja do završetka prve lovne godine. Pomladak je divljač u drugoj lovnoj godini, mladi su divljač u trećoj i četvrtoj, srednji u petoj i šestoj, a zreli u sedmoj lovnoj godini i na više.

Trofejno vrijednim srnjacima smatra se divljač muškog spola od treće godine na više, odnosno to su mladi, srednji i zreli srnjaci.

PROCJENA BROJNOG STANJA SRNE OBIČNE

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
		g r l a										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Srna obična	3	3	4	4	1	1	1	1	9	9	18
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Srna obična											
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Srna obična											
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Srna obična											
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Srna obična											
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Srna obična											
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Srna obična											
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Srna obična											
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Srna obična											
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Srna obična											

4.1.1.3. Procjena brojnog stanja SVINJE DIVLJE (*Sus scrofa L.*)

SVINJA DIVLJA (*Sus scrofa L.*) naseljava zapadnu, južnu i srednju Europu, središnju Aziju sve do Dalekog istoka i sjeverozapadnu Afriku. Nema je, na primjer, na britanskom otočju. Umjetno je unesena na područje Sjeverne Amerike, zatim u Argentinu i Čile te u Australiju. Svinja divlja je izvorna divljač Republike Hrvatske. Areal svinje divlje se poklapa s arealom jelena običnoga. Zastupljena je više u šumskim područjima bogatim hranom (žir, bukvića, kesten), dok ih u crnogoričnim šumama, gdje je ponuda hrane lošija, ima manje. Voli močvarna područja u blizini rijeka i jezera, pogotovo ako se u okolini uzgajaju poljoprivredne kulture. Prednost joj je pred ostalom krupnom divljači njena velika moć reprodukcije. Svinja divlja nije vjerna staništu, pokretna je tražeći hranu i mir.

Tijelo i noge svinje divlje su snažni, trup je zbijen, plosnat, glava je klinasta s dugačkim rilom na čijem su kraju nosnice. Rilo je veoma mišićavo, a donja vilica pokretljiva i ojačana, što svinji divljoj daje veliku snagu kada ruje. Uši su srednje velike, najčešće stoje uspravno. Očni su otvori koso položeni i razmjerno mali. Rep je primjereno dug i tanak. Težina je različita, do 300 kg, ali nije u korelaciji s trofejnom vrijednošću. Tijelo je pokriveno ostrim tvrdim čekinjama, koje su na krajevima svjetlije i rascijepane. Čekinja s hrpta, gdje su najdulje, lovci nakon odstrjela uzimaju kao trofej. Zimi se ispod čekinja nalazi sloj guste vunaste dlake. Prasad je žućkasta ili siva, a sa svake strane ima tamne pruge. Svinja divlja ima zube očnjake, u vepa su razvijeniji mnogo jače nego u krmača. Očnjake u vilici vepa nazivaju se kljovama. U donjoj su vilici sjekači, u gornjoj brusaci. Očnjaci krmače nazivaju se klicama. Ženka ima najčešće 10 bradavica, od kojih je osam aktivnih. Osjetila su im odlično razvijena, ponajprije njuh i sluh, vid je nešto slabiji. Vrlo su oprezne. Svinja divlja se kreće korakom, kasom i trkom.

Svinja divlja je društvena životinja, živi u krdima, koje uglavnom čine krmače s prasadi i nazimicama. Parenje svinja divljih naziva se bucanje. Bucanje počinje sredinom jeseni, a traje do početka mjeseca prosinca. Početak ovisi o prehranbenim prilikama. Prvo se bucaju stare krmače, a mlade tek potkraj razdoblja. Oplodna sposobnost krmače traje dva dana. Veprovi se pare s više krmača, redom kako se koja u krdu počne bucati. Krmača prije prašenja napravi gnijezdo od svježeg granja koje odgriza u okolini, trave i drugog prikladnog materijala. Prasci su dlakavi i šareno sigurno obojeni. Vrijeme parenja pa tako i prašenja ovisi o prirodnim prilikama. Broj mladih u leglu ovisan je uvijek o dobi krmače, zatim o kakvoći staništa i opskrbljenosti hranom. Starije krmače donose najviše prasadi. Prasad siše tri do četiri mjeseca, a u dobi od deset do četrnaest dana već sama počinje uzimati hranu.

Svinja divlja je svežder. Od poljoprivrednih kultura svinja divlja najčešće jede krumpir, kukuruz, zob, raž, pšenicu i drugo. Osim biljne svinje divlje trebaju i dio hrane životinjskog podrijetla. Svinja divlja se ne zadovoljava samo šumom i šumskom hranom nego zahtijeva i livade zbog paše i rovanja, mokra tla i močvare zbog razne animalne hrane. To znači da je dinamičnog življenja i velikog radijusa kretanja. Gospodarska starost svinje divlje je oko 6 i više godina.

Za svinju je divlju osobito važan porodični život. Svako je krdo porodična zajednica, a čine je svinje divlje koje su u srodstvu. Krdo obično čini krmača ili više njih s podmlatkom. Ritam dnevne aktivnosti ovisi o stupnju uznemiravanja u određenom području. Cjelodnevni je ritam ravnoteža kretanja, traženja hrane i odmaranja. U svinja je divljih osobito razvijeno svrstavanje (rangiranje) po snazi. U dobi od četiri i pol mjeseca prasad postupno prestaje sisati, ponašanje se mijenja, i to tako da ih podnose samo majke krmače. Svinje divlje vole i trebaju kaljužanje i češanje, jer se na taj način bore s nametnicima i insektima.

Svinja divlja boluje od sličnih bolesti kao i domaća. Najopasnija je svinjska kuga, a prenose ju domaće svinje. Od klimatskih čimbenika manje je opasan visok snijeg od smrzavice, jer svinji divljoj onemogućava rovanje, a otud nemogućnost dolaženja do hrane. U gorskim predjelima Republike Hrvatske kao prirodni neprijatelji vode se tri preostala krupna predatora i to smeđi medvjed, vuk i ris, od kojih vuk čini najveće štete na svinji divljoj.

Pri procjeni brojnog stanja svinje divlje bitno je znati odrediti dobni razredi kojemu pojedino grlo pripada. Iz navedenoga razloga ovdje se navode dobni razredi za svinju divlju za oba spola:

SVINJA DIVLJA	MLADUNČAD	POMLADAK	MLADI	SREDNJI	ZRELI
STAROST (godina)	1	2	3	4 – 5	6 i više

Starost se određuje na osnovu fenološkog osmatranja. Mladunčad se smatra prasad oba spola od trenutka prašenja do završetka prve lovne godine. Pomladak je divljač u drugoj lovnoj godini, mladi su divljač u trećoj, srednji u četvrtoj i petoj, a zreli u šestoj lovnoj godini i na više.

Trofejno vrijednim veprovima smatra se divljač muškog spola od treće godine na više, odnosno to su mladi, srednji i zreli veprovi.

PROCJENA BROJNOG STANJA SVINJE DIVLJE

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
		grla								M	Ž	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Svinja divlja	1	1	1	1	–	–	–	–	2	2	4
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Svinja divlja											
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Svinja divlja											
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Svinja divlja											
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Svinja divlja											
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Svinja divlja											
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Svinja divlja											
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Svinja divlja											
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Svinja divlja											
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Svinja divlja											

4.1.1.4. Procjena brojnog stanja OSTALIH VRSTA KRUPNE DIVLJAČI

Površine izvan lovišta neogradsne su površine pa je moguća i prisutna migracija divljači s površina lovišta na područje površine izvan lovišta. Ako bi još neke osim navedenih krupnih vrsta divljači eventualno i došle na površine izvan lovišta, istu odnosno njihovu brojnost potrebno je evidentirati u obrascu PZD – 2 na dan 1. travnja i to za svaku pojedinu lovnu godinu.

**PROCJENA BROJNOG STANJA OSTALIH VRSTA
KRUPNE DIVLJAČI**

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA		M	Ž	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
		grla								M	Ž	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.												
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.												
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.												
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.												
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.												
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.												
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.												
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.												
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.												
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.												

4.1.2. Procjena brojnog stanja sitnih vrsta divljači

4.1.2.1. Procjena brojnog stanja JAZAVCA (*Meles meles* L.)

JAZAVAC (*Meles meles* L.) – Različite vrste jazavaca dijele se na prave i neprave jazavce, a rasprostranjeni su diljem svijeta. Vrsta koja obitava u našim staništima spada s još osam drugih vrsta u tako zvane prave jazavce. Osim u našim i većini europskih staništa, s iznimkom zapadnog i sjevernog dijela Skandinavije, obitava i u sjevernim područjima Azije. Naša je stalna divljač i nalazimo ga u svim staništima, i u nizinama i riječnim dolinama, i u brdsko – planinskim područjima. Iznimka su samo jadranski otoci.

Dugačak je 60 do 70 cm, a visok 30 cm. Rep mu doseže 20 cm. Prosječno je težak desetak, a izrazito krupni primjerci mogu težiti i više od 15 kg. Dlaka mu je po leđima sivocrna, a glava mu je bijela s dvije crne pruge što se pružaju od usta preko očiju i čela sve do iza tjemena. Prsa, noge i trbuh su crni. Prednje su mu noge bolje razvijene i snažnije od stražnjih i imaju jake i duge nokte. Raspored i građa mišića prednjih nogu prilagođeni su kopanju. Tijelo mu je zbijeno i snažno, prilagođeno životu pod zemljom. Stoga ima malene uši i oči, noge su mu kratke i snažne. Dugim i povijenim noktima ostavlja otisak u tragu. Pod repom ima veliku mirisnu perianalnu žlijezdu, koja obilno luči sekret tipična i prodorna mirisa. Svežder je i hranu traži uglavnom njuhom u sumrak i noću. Hrani se šumskim plodovima, gomoljima, kukuruzom, voćem, jajima, kukcima, puževima te sitnom divljači koju može svladati. Čini štete u poljodjelstvu i u lovnom gospodarenju (na divljači). Budući da u jesen sprema potkožne masne zalihe, kako bi lakše prezimio, jazavac ne dovlači i ne sprema u jamu hranu za zimu.

Pari se jednom godišnje, od mjeseca travnja do mjeseca kolovoza. Embriotenija je redovita, nose 7 – 8 mjeseci. Mladi dolaze na svijet od mjeseca siječnja do mjeseca travnja. Ženka okoti 3 – 5 mladih, koji sišu 8 tjedana. Spolno dozrijevaju s 20 do 24 mjeseca. Žive kao samotnjaci do vremena parenja, kada pronalaze ženke i s njima se zavlače u jazbine. Životni im je vijek do 15 godina.

Jazavac je izrazito teritorijalna životinja, što znači da redovito obilazi i brani svoje stanište. S njega se seli samo u nuždi, odnosno zbog nedostatka hrane, uznemiravanja i prevelike brojnosti. Hoda cijelim stopalom poput medvjeda i čovjeka te se ubraja u stopalohodne životinje. Osim jazbina, kopaju i tunele i u potrazi za hranom, a i kad su u opasnosti. Parenje, okot i odgoj mladih odvijaju se u jazbini. Životni prostor jazavca različite je veličine, ali pretežno mu je promjer do 5 km. Jazbina je najčešće u središtu njegove prehranbene i životne površine.

Jazavac je životinja sumraka i mraka. Dan provodi u jazbini i izlazi iz nje tek u sumrak. Vrhunac je aktivnosti u ranim večernjim i ranim jutarnjim satima. Najhladnije zimsko razdoblje provodi u snu u sigurnosti jazbine. Jazavac u nepravom zimskom snu samo drijema, lako ga je probuditi, a katkad, kada su sunčani i relativno topli zimski dani, izlazi iz jazbine i traži vodu.

Jazbine se nalaze u tlima koja su pjeskovita, ocjedita odnosno dobro drenirana. Izbjegava močvarna tla i vododerine. U stjenovitim predjelima jazavac se koristi prirodnim šupljinama i pukotinama. Glavni je dio jazbine centralno smješteni prostrani i udobni „kotao“. Kotao je nastroj mekom prostirkom, pretežno suhim lišćem, mahovinom, grančicama, suhim biljem i slično. U većoj jazbini može imati sustanara. Kao sustanar najčešće mu se nameće lisica, koja je slabiji kopač. Pritom se ona koristi gornjim, a on donjim dijelovima jame, i svatko od njih ima svoje ulaze. Jazavac obolijeva od silvatične bjesnoće, a navedeni suživot je jedan od glavnih uzroka pojave bolesti. Osim lisice jazavčev sustanar mogu biti čagalj, mačka divlja ili neka sitnija životinja koja živi pod zemljom.

PROCJENA BROJNOG STANJA JAZAVCA						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	g r l a				7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Jazavac			1	1	2
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Jazavac					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Jazavac					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Jazavac					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Jazavac					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Jazavac					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Jazavac					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Jazavac					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Jazavac					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Jazavac					

4.1.2.2. Procjena brojnog stanja MAČKE DIVLJE (*Felis silvestris* Schr.)

MAČKA DIVLJA (*Felis silvestris* Schr.) je stalna, sitna dlakava divljač svih naših staništa. Treba napomenuti da se mačka divlja križa s domaćom mačkom tako da u većini naših staništa ima križanaca, što nije samo narušilo genetsku čistoću te vrste nego i iznimno otežava njezinu determinaciju. Danas se smatra da je ta vrsta svoj izvorni genom, bez pretapanja s domaćom mačkom, zadržala jedino u Lici i Gorskom kotaru.

Mačka divlja je rasprostranjena, premda različitim intenzitetom, na gotovo cijelom europskom prostoru. Brojnija je u središnjem i južnom dijelu europskog kontinenta, dok je na sjeveru rjeđa, a u skandinavskim zemljama i Rusiji je nema. U Republici Hrvatskoj nalazimo je u gotovo svim staništima, bez obzira na nadmorsku visinu. Iznimka su jadranski otoci, na kojima je nema. Iznimno su pogodno stanište za mačku divlju starije visoke šume.

Mačka divlja naizgled je vrlo slična običnoj domaćoj mački i građom tijela i obojenošću dlačnog pokrivača. No divlja je mačka krupnija i snažnije građe od domaće. Krzno joj je neujednačene tamnosive boje prošarano tamnom linijom uzduž hrpta te poprečnim prugama po leđima i trbuhu. Na podbratku pa i vratu dlaka je svjetlija, odnosno žućkastoblijeda, dok je na trbuhu zagasito sivo – žut. Mladi primjerci imaju na čelu bijelu mrlju, koja se kasnijim linjanjem izgubi. Tijelo joj je zbijenije i dugačko 80 – 90 cm, i visoko 35 – 45 cm. Teži do 10 kg, a iznimno i više. Ima veću i zaobljeniju glavu sa snažnim vratom te jake noge. Stražnje su noge jače od prednjih pa omogućuju dugačak skok. Na šapama ima pet prstiju s oštrim pandžama, koje pri hodu uvlači među jastučice na prstima. Rep je kitnjast, dugačak 40, pa i nešto više centimetara. Jednakomjerno je obrastao dlakom cijelom svojom duljinom, a na kraju završava tupo. Uzduž repa je 6 do 8 tamnih kolutova, koji su tamniji što su bliži vrhu repa, a on je sam crn. Mužjak je veći od ženke. Sva su joj osjetila dobro razvijena, posebice vid. Zbog toga se dobro snalazi i u gotovo potpunu mraku. U pozadini oko ima površinu, tapetum lucidum, koja reflektira svjetlost što ulazi u oko. Stoga u tami, kada je obasjana izvorom svjetla, mački oči zasvijetle. Sluh joj je također dobro razvijen, tako da na većoj udaljenosti čuje kretanje miša. Zbog dugih taktilnih dlaka u gornjoj usni ima izvrsno razvijeno osjetilo opipa. Od svih osjetila možda joj je najslabije razvijeno osjetilo njuha.

Mačka divlja je noćno aktivna životinja. Premda lovi sve životinje koje može svladati, odnosno od zeca običnog, poljske i šumske koke te poneko lane, njezina su osnovna hrana sitni glodavci odnosno miševi i voluharice. Također lovi predstavnike kuna, odnosno obje kune, lasicu malu i veliku te tvora. Osim miševa rado lovi i poljske štakore. Lovi šuljanjem i zaskokom, ili dočekujući plijen na njegovim premetima, stazama ili uz nastambe. Za dana se povlači u sklonište koje nalazi u napuštenim jazbinama, a u šumskom staništu u šupljim deblima, raspuklinama u stijeni ili se odmara u krošnji stabala. Živi asocijalno, samotarski, sve do vrijeme parenja.

Premda se mačke divlje pare jedanput godišnje od mjeseca veljače do mjeseca ožujka, ali ima i odstupanja od tog razdoblja, pa parenja može biti i poslije. U doba parenja oba se spola javljaju, odnosno dozivaju prodornim mijaukanjem. Takvim glasanjem ženke spremne za parenje dozivaju mužjake, a oni pak suparnicima najavljuju svoju prisutnost. Kao i domaće i divlje se mačke pare noću. Nakon toga mačak i mačka ostaju kraće vrijeme vezani. Ženka nosi 63 dana i od mjeseca travnja do mjeseca svibnja omaci 4 – 5 mačića. Za macenje traži sigurno sklonište pod zemljom ili nad njom (jazbine, špilje, duplje i slično). Mačići su slijepi prvih 12 dana, a majku sišu oko 6 tjedana. Ženka ima 8 sisa. O leglu se isključivo brine ženka, jer ju mužjak nakon parenja napušta. Prije zime leglo se razilazi. Mladi spolnu zrelost postižu kad su stari 9 mjeseci, što znači da će tijekom sljedećeg proljeća imati vlastiti pomladak. Mačka divlja doživi 12 do 15 godina.

Ris je najopasniji prirodni neprijatelj mačke divlje. Ako ne može pobjeći psu ili lisici, ona im se suprotstavlja. Budući da ulazi u lisičje jame, mačka divlja obolijeva od šuge i bjesnoće. Osim navedenoga redovito ima parazite u krznu i koži poput buha i krpelja, a od endoparazita brojne crijevne nametnike.

U budućem gospodarenju mačkom divljom će se gospodariti u skladu s Planom gospodarenja mačkom divljom u Republici Hrvatskoj i Akcijskim planom gospodarenja mačkom divljom za pojedinu godinu.

Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama mačka divlja proglašena je strogo zaštićenom vrstom.

PROCJENA BROJNOG STANJA MAČKE DIVLJE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	g r l a				7
3	4	5	6			
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Mačka divlja			–	–	–
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Mačka divlja					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Mačka divlja					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Mačka divlja					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Mačka divlja					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Mačka divlja					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Mačka divlja					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Mačka divlja					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Mačka divlja					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Mačka divlja					

4.1.2.3. Procjena brojnog stanja KUNE BJELICE (*Martes foina* Ehr.)

U Republici Hrvatskoj od roda kuna (*Martes*) divljač su kuna zlatica (*Martes martes* L.) i kuna bjelica (*Martes foina* Ehr.). Kune su naša stalna sitna dlakava divljač.

Zajednička su karakteristika porodice kuna (*Mustelidae*) dugoljasto vitko tijelo na kratkim nogama. Na nogama imaju 4 – 5 prstiju s jakim pandžama, koje ne mogu uvući između jastučića prstiju, te se one ocrtavaju u tragu. Pojedini su pripadnici krvožderni mesožderi, dok drugi (jazavac) jedu i biljnu hranu. Imaju jako zubalo s izraženim očnjacima. Imaju razvijene perianalne žlijezde kojima obilježavaju teritorij (jazavac) ili im one izbacivanjem sadržaja služe za samoobranu (tvor). Svi pripadnici porodice kuna (*Mustelidae*) osim jazavca imaju finu dlaku pa su stoga vrijedni krznaši. Karakteristična im je pojava embriotenije (usporen razvitak zametka).

KUNA BJELICA (*Martes foina* Ehr.) je stalna divljač Republike Hrvatske, obitava u većini hrvatskih staništa i vidno je brojnija od kune zlatice. Premda se u europskim prostorima areal kune bjelice i kune zlatice uvelike preklapa, stanovitih razlika u rasprostranjenosti ipak ima. Kuna bjelica ne nastanjuje sam sjever Europe, nego više gravitira njezinu jugu. Tako ju nalazimo na jugu Španjolske i u Grčkoj, s iznimkom Sredozemlja (Sicilije, Korzike, Sardinije i Cipra). Kuna bjelica u Republici Hrvatskoj osim što naseljava kontinentalni i središnji dio, izraziti je stanovnik juga te ju nalazimo u priobalju i na otocima. Štoviše, u krškim staništima je brojnija. U brdskim i brdsko – gorskim područjima obitava tijekom ljeta, a početkom zime migrira u niže predjele. To znači da je i u našim predjelima areal kune bjelice i kune zlatice uvelike zajednički.

Kuna bjelica tjelesno je nešto manja od srodne joj zlatice, ali je zato robusnije građena. Sukladno tome ima kraće noge. Na glistu, vratu i prsima ima malju bijele dlake po kojoj je i dobila naziv i po čemu ju razlikujemo od zlatice. Ta je malja uzdužno podijeljena na dva kraka čiji se vršci protežu do prednjih nogu pa i prelaze na njih. Dlaka kune bjelice je sivkastosmeđa, jer ima bjelkastu podlaku. To daje dojam svjetlije boje dlačnog pokrivača. Dlaka je nešto grublja i rjeđa nego u zlatice te se čini kao da ne pokriva dostatno njezino tijelo. Obraslost šapa dlakom nije izrazita te se u tragu uočavaju jastučići prstiju. Njuška u bjelice nije pigmentirana pa ima mesnatoružicastu boju. Ostali detalji vanjštine podjednaki su opisu kune zlatice.

Kuna bjelica, premda je spretna i okretna divljač, ipak nije dobar penjač poput kune zlatice pa su njena skrovišta pretežno na tlu, u različitim pukotinama, oborenim stablima, rupama, stijenama i napuštenim zdanjima. Zato je često vidamo u naseljima, parkovima, predgrađu, pa i gradskoj četvrti. Gustoća populacije u staništu kune bjelice bitno je veća nego u zlatice. I premda su obje kune asocijalna ponašanja, čini se da bjelica lakše podnosi pripadnike iste vrste na svom staništu. Svoj teritorij također obilježava izmetom i sekretom analnih žlijezda.

Lovina su joj sitni glodavci, ptice i njihova jaja, puhovi, vjeverice, mladi zečevi te insekti i njihove ličinke. Od biljne hrane uzima šumsko voće. Često se, kad nema lovine u staništu, uvlači u peradarnike i kokošinjce, gdje napravi veliku štetu koljući perad. Lovi noću na većoj udaljenosti od nastambe, kako bi u proganjanju smanjila rizik od pronalaženja legla i nastambe. Način lova podjednak je kao u zlatice. Po načinu života i ponašanju vrlo je slična kuni zlatici, podjednako je okretna i krvoločna. Vješto skače, pliva i provlači se kroz uske pukotine. Zbog blizine naselja zalazi u voćnjake i vrtove praveći štetu na plodovima.

Razmnožavanje je podjednako kao u zlatice, ima jedno leglo godišnje. Sezona parenja počinje u mjesecu srpnju i traje do konca mjeseca rujna. Gravidnost s embriotenijom nešto je kraća no u zlatice i traje 250 do 280 dana. Mladi dolaze na svijet u mjesecu travnju i mjesecu svibnju i rijetko ih je više od pet. Nakon tri mjeseca mladi se osamostaljuju i porodica se razilazi.

Neprijatelju su joj kao i zlatici, orlovi, sove ušare, lisice i mačke divlje. Bolesti su također zajedničke, ali je razlika u tome što bjelica puno češće završi pod kotačima automobila, jer je stanište blizu ljudskih naselja.

PROCJENA BROJNOG STANJA KUNE BJELICE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
g r l a						
1	2	3	4	5	6	7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Kuna bjelica			9	9	18
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Kuna bjelica					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Kuna bjelica					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Kuna bjelica					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Kuna bjelica					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Kuna bjelica					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Kuna bjelica					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Kuna bjelica					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Kuna bjelica					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Kuna bjelica					

4.1.2.4. Procjena brojnog stanja KUNE ZLATICE (*Martes martes* L.)

U Republici Hrvatskoj od roda kuna (*Martes*) divljač su kuna zlatica (*Martes martes* L.) i kuna bjelica (*Martes foina* Ehr.). Kune su naša stalna sitna dlakava divljač.

Zajednička su karakteristika porodice kuna (*Mustelidae*) dugoljasto vitko tijelo na kratkim nogama. Na nogama imaju 4 – 5 prstiju s jakim pandžama, koje ne mogu uvući između jastučića prstiju, te se one ocrtavaju u tragu. Pojedini su pripadnici krvožderni mesožderi, dok drugi (jazavac) jedu i biljnu hranu. Imaju jako zubalo s izraženim očnjacima. Imaju razvijene perianalne žlijezde kojima obilježavaju teritorij (jazavac) ili im one izbacivanjem sadržaja služe za samoobranu (tvor). Svi pripadnici porodice kuna (*Mustelidae*) osim jazavca imaju finu dlaku pa su stoga vrijedni krznaši. Karakteristična im je pojava embriotenije (usporen razvitak zametka).

KUNA ZLATICA (*Martes martes* L.) je stalna divljač Republike Hrvatske i obitava u većini hrvatskih staništa. Kuna zlatica nastanjuje gotovo cijelu Europu, uključujući Englesku, Irsku i Škotsku. Rasprostranjena je i na sjeveru odnosno u Skandinaviji. U Republici Hrvatskoj kuna zlatica obitava pretežno u brdskim i brdsko – gorskim staništima te većim šumskim kompleksima na nižoj nadmorskoj visini. Preferira starije šumske komplekse, bez gustog podrasta grmlja. Na poljima, u parkovima i u blizini ljudskih naselja rijetko se nalazi.

Kuna zlatica dugačka je 70 – 80 cm, a od toga na rep otpada 20 – 25 cm. Visoka je oko 25 cm, a teška 1,5 do 2,0 kg. Tijelo joj je izduženo i gipko. Lubanja joj je građena tako da glavu može uvući u male otvore, rupe u tlu i otvore na deblima. Kamo uspije uvući glavu, uspijeva provući cijelo tijelo. Na glavi su uočljive kratke trokutaste i na vrhu zaobljene uši, krupne oči i crna njuška. Na glavi ima raspoređene taktilne dlake, iznad očiju, najviše na gornjoj usni te nešto ispod brade i po grlu. Donja strana vrata i djelomice prsa zlatnožute su boje pa je po tome dobila ime. Ta malja svjetlije dlake uglavnom je zaokružena oblika i rijetko kada zahvaća prednje noge. Ima snažne i relativno kratke noge te se zahvaljujući tome vrlo spretno penje po drveću i kreće po krošnjama. Osnovna je boja dlačnog pokrivača kune zlatice kestenjasta do tamnosmeđa, a poddlaka je gusta i ima žućkaste vrhove. Rep joj je kitnjast, a dlaka je na njemu tamnija nego na tijelu. Na nogama ima duge i oštre nokte koji joj pomažu u penjanju i hvatanju plijena. Na šapama imaju pet prstiju, a prostor između njih i sami jastučići prstiju obrasli su dlakom.

Kuna zlatica je noćno aktivna životinja, odnosno u lov polazi u sumrak. Površina područja na kojem lovi kreće se od pet do dvadeset četvornih kilometara. Dan provodi u skrovištu, koje ne gradi i ne uređuje, nego preuzima od svoga plijena. Tijekom zime s puno snijega i mraza dan provodi i u nadzemnim skloništima koja pronalazi u dnu debala, ispod sloja grmlja, u šupljinama oborenih debala te šupljinama u snijegu. Zbog svoje građe i spretnosti kuna zlatica se kroz šumu, u traženju plijena i u bijegu, kreće s krošnje na krošnju. Teritorijalna je životinja i svoj areal čuva od ostalih kuna, ne dajući ima da love na njemu. Granice teritorija obilježava sekretom perianalnih žlijezda.

Kuna zlatica je predator i hrani se loveći plijen. Osnovna su joj lovina sitni glodavci, miševi i voluharice, jaja ili ptići u gnijezdu, poneka (šumska) koka, vjeverica, a katkad napada i krupniju dlakavu divljač, poput zeca, laneta i slično. Osim toga povremeno se hrani i šumskim voćem, odnosno jagodama, malinama, kupinama i slično. Pri lovu plijen hvata zubima za vrat lomeći ga pritom ili, ako je plijen manji (voluharica) za glavu, drobeći lubanju.

Parenje se odvija za najtoplijeg dijela godine odnosno već od mjeseca lipnja do mjeseca kolovoza, po monogamnom načelu. Mužjak se mora sa suparnicima izboriti za ženku i pravo parenja. U kuna postoji embriotenija pa zametak miruje sve do mjeseca veljače. Ženke koje se nisu parile tijekom ljeta ponovno se pare u mjesecu veljači, tako da mlade donose na svijet kada i ostale ženke. U mjesecu ožujku ili mjesecu travnju ženka u meko nastrtom skloništu okoti tri do pet slijepih mladunaca. Roditelje počinju napuštati već s 45 dana, a već u dobi od 60 dana mirisne im žlijezde počinju izlučivati sekret potreban za obilježavanje teritorija. Razlaz obitelji događa se potkraj ljeta odnosno početkom jeseni. Kuna zlatica doživi 10 do 12 godina.

Prirodni su neprijatelji kune zlatice lisica, mačka divlja i ris od dlakavih predatora te orao, sova ušara i jastreb od pernatih. Od parazitarnih bolesti najčešći su šugavost, krpelji i crijevni nametnici. Od zaraznih bolesti, s obzirom na učestale kontakte s voluharicama i miševima, izložena je silvatičnoj bjesnoći.

PROCJENA BROJNOG STANJA KUNE ZLATICE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	g r l a				7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Kuna zlatica			1	1	2
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Kuna zlatica					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Kuna zlatica					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Kuna zlatica					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Kuna zlatica					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Kuna zlatica					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Kuna zlatica					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Kuna zlatica					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Kuna zlatica					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Kuna zlatica					

4.1.2.5. Procjena brojnog stanja *LASICI MALE (Mustela nivalis L.)*

LASICA MALA (Mustela nivalis L.) – je po veličini naša najmanja zvijer. Rasprostranjena je u Europi i Aziji, gdje je učestala divljač, zatim u Sjevernoj Americi te ponešto na sjeveru Afrike. Stalna je divljač naših staništa i obitava po cijeloj Republici Hrvatskoj. Vrlo je prilagodljiva raznovrsnu staništu te ju nalazimo u šumarcima, uz hrpe kamenja, plastove sijena, živice i ograde, uz okućnice i gospodarske zgrade, odnosno svuda gdje se zadržavaju voluharice i miševi.

Lasica mala je vrlo okretna i spretna životinja. Ima usko vretenasto tijelo dugačko oko 20 do 25 cm. Od ukupne duljine tijela na rep otpada posljednjih 3 – 5 cm. Teži desetak dekagrama. Ženka je manja od mužjaka. Krzno je većinom zagasitocrvene do tamnosmeđe boje, ali se mogu naći i primjerci s ponešto sivkaste dlake. Po trbuhu, donjoj strani vrata i šapama dlaka joj je bijela. Ima dva para jakih očnjaka. Na svim šapama ima po pet prstiju s oštrim noktima, koji se ocrtavaju i u tragu. Kreće se u skokovima, a ima izvrsno razvijena sva osjetila. Osim odlično razvijenih osjetila, ima iznimnu brzinu te tjelesnu izdržljivost i snagu. Krase je i znatiželja i neustrašivost.

Najveći dio aktivnosti odvija se tijekom noći, ali često lovi i danju, osobito za tmurna i maglovita vremena, ako se osjeća sigurnom. Za noćnih pohoda prelazi 2 – 3 km, rijetko kada više. Njezino stanište uglavnom nije veliko, obuhvaća samo nekoliko hektara. U odabiru staništa izabire suha odnosno ocjedita tla raznovrsne konfiguracije. Stanište joj se često preklapa sa staništem lasice velike. Manji plijen poput miševa ubija ugrizom za vrat u području zatiljka i proždire ga cijelog osim trbušnih organa i repa. Veći plijen, poput peradi, usmrćuje pregrizanjem vratne vene i potom samo liže krv. Dane provodi u spavanju, a brlog napušta samo u potrazi za vodom. Obitava u dupljama drveća, ispod hrpe kamenja ili naslaganih drva. Glasa se frktanjem, čime izražava zadovoljstvo, napose u igri s drugim lasicama. Ljutnu i prijetnju izražava puhanjem, a početak napada najavljuje cikom.

Mesožder je, a kao izvorni predator najradije se hrani samo svježe ulovljenim plijenom. Vrlo rado lovi, čak i kada nije gladna, jer lov joj je i razonoda. Zbog svoje okretnosti, brzine, dobra zapažanja, velika skoka i vješta penjanja uspješno lovi i ptice zaskokom na zemlji, u gnijezdu ili u krošnji. Pod zemljom, zbog građe tijela (gdje prođe glava, prolazi i ostatak tijela) i ustrajnosti, lovi i ubija miševe, voluharice, štakore, a katkad i divlje kuniće. Budući da je dobar plivač, dobro se snalazi i pod vodom, hrani se ribom i ponekim rakom. Ne preže ni od napada na zmije, otrovne i neotrovne, a u nuždi se hrani žabama, gušterima i puževima.

Parenje se može događati u različito doba godine odnosno nije sezonski određeno. U lasica je izražena embriotenija odnosno mirovanje i vrlo spor razvoj zametka. Najčešće u mjesecu lipnju ženka okoti 4 – 7 mladih, a iznimno i do deset. Spolno sazrijevaju u dobi od 10 – 12 mjeseci. Mala lasica doživi do 8 godina.

Zbog svoje brzine, okretnosti i oštih zuba mala lasica gotovo i nema neprijatelja. Najveći joj je neprijatelj čovjek. Osim toga često biva žrtvom vlastite znatiželje pa lako završi i u primitivnijim klopama.

PROCJENA BROJNOG STANJA LASICE MALE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
g r l a						
1	2	3	4	5	6	7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Lasica mala			4	4	8
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Lasica mala					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Lasica mala					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Lasica mala					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Lasica mala					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Lasica mala					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Lasica mala					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Lasica mala					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Lasica mala					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Lasica mala					

4.1.2.6. Procjena brojnog stanja DABRA (*Castor fiber L.*)

DABAR (*Castor fiber L.*) – Rod *Castor* na Zemlji čine dvije živuće vrste: europski dabar (*Castor fiber L.*) i kanadski dabar (*Castor canadensis*). U Republiku Hrvatsku je dabar ponovo naseljen od 1996. do 1998. godine u sklopu projekta „Dabar u Hrvatskoj“. Ukupno je uneseno 85 jedinki na lokalitete u Žutici kraj Legrada i na Česmi pokraj Čazme. Uspješno provedena reintrodukcija omogućila je da se dabrovi ubrzo počnu širiti i razmnožavati, tako da ih potkraj 2000. Godine nalazimo na Česmi i Lonji, Savi, Odri, Kupi, Ilovi, Dravi, Muri, Plitvici i Bednji i njihovim pritocima.

Dabar je semiakvatična životinjska vrsta i najveći glodavac sjeverne polutke. Masivne i zdepaste je građe, izvrstan plivač i ronilac. Dužina tijela mu dosegne do 1 m, visina u hrptu 30 cm, a široki i plosnati rep dugačak je do 30 cm. Odrasla jedinka teška je 20 – 30 kg. Tijelo je snažno, pogrbljeno u leđima. Trbuh je obješen, vrat kratak i debeo. Glava je straga široka i sužena, a prema naprijed završava kratkom i tupom njuškom. Nogu su kratke i vrlo snažne, stražnje su malo duže od prednjih, a završavaju s pet prstiju. Prednje noge imaju snažne prste i nokte, kojima dobro kopa zemlju, a na stražnjima među prstima ima plivaču kožicu. Tijelo je pokriveno dlakom (osim repa koji je ljuskav), koja je na vanjskom dijelu čvršća (osje), a ispod nje su vrlo sitne malje. Boja dlake je tamnokestenjasta do sivkasta, na trbuhu svjetlija. Kao i svi glodavci, i dabar se razlikuje vrlo izraženim prednjim zubima, glodnjacima, koji su crvene boje. Snažne čeljusti i oštri glodnjaci (u obliku dljeteta) omogućuju mu griženje drva te rušenje i pregrizanje stabla.

Dabar je tipični monogam. Spolno je zreo s 2,5 godine, kada se mladi dabrovi odvajaju od roditelja i zasnivaju novu familiju. Parenje traje od mjeseca siječnja do mjeseca ožujka i odvija se u vodi. Gravidnost traje prosječno 105 dana, a mladi dolaze na svijet od mjeseca travnja do mjeseca lipnja. Ima jednu generaciju godišnje. Ženka okoti 1 – 5 mladih koji gledaju i dlakavi su odmah nakon okota. Sišu oko 2 mjeseca. Dabrovo je mlijeko dvostruko masnije od kravljeg. Hranu počinju uzimati nakon 2 mjeseca starosti, kada počnu izlaziti iz nastambe. Dabar doživi starost od 17 do 20 godina, a do 16. aktivno sudjeluje u reprodukciji. U dabru je najbolje razvijeno osjetilo vida. Dobro vidi i noću, kada je i najaktivniji. Dobro su mu razvijeni i sluh i njuh, ali se, uz vid, češće oslanja na sluh. Osim što ima dobra osjetila, vrlo je inteligentan pa dobro ocjenjuje potencijalne opasnosti i rijetko dolazi u neprilike. Zbog zdepaste građe i kratkih nogu spor je i nespretan na tlu pa se radije zadržava u vodi ili neposredno uz nju. Dabar nema izrazit i specifičan oblik glasanja. Najkarakterističniji je dabrov zvučni efekt snažni udarac repom po vodi kada je preplašen, što se čuje poput jaka udara veslom po vodi.

Dabar je isključivo biljožder. Ljeti se hrani sočnim zeljasti biljem koje nalazi u vodi ili neposredno na obali. Jede trave, šašve mlade izbojke i lišće mekih listača, a zimi, izvan vegetacijskog razdoblja, glavna mu je hrana kora mekih listača, i to samo živa i mlada. Stabla ruši ponajprije zato da bi došao do mlade kore u krošnji, ali i za gradnju brana. Od drvenastih vrsta za hranu mu najviše služe vrba i topola, potom breza, a rjeđe hrast, joha, lijeska, javor, brijest, jasen, svib, crni trn i vrlo rijetko četinjače. Jede više od 300 zeljastih i drvenastih biljnih vrsta. Dabar živi na vodotocima i vodenim površinama obraslim bogatom močvarnom vegetacijom zeljastih i drvenastih vrsta. Osnovni su mu stanišni uvjeti stalna i dovoljno duboka voda (najmanje 30 cm). Voda je dabru prostor kojim se kreće, kojim transportira građevinski materijal za nastambu ili branu i koja mu služi za regulaciju tjelesne temperature. Voda mu je ponajprije zaštitna. Idealna su mu staništa prirodne vodene površine, potoci, manje rijeke, jezera, mrtvice, ali se dobro snalazi i na kanalima i umjetnim jezerima ako su dobro obrasli vegetacijom. Izbjegava velike rijeke sa snažnim vodenim strujama i velikim oscilacijama vode.

Dabar živi u familijama kojima je okosnica roditeljski par. U familiji može biti od 2 do 6 ili 8 jedinki, ovisno o prirodnom prirastu. Naime, uz roditeljski par ostaju mladi do spolne zrelosti. O mladuncima se brinu oba roditelja, a kada ih ženka odgaja, mužjak joj donosi hranu u nastambu. Složni su i u radu. Tako pri gradnji većih brana rade svi članovi familije, a katkad se udružuje i više familija. Poštuju teritorijalnost, a teritorij jedne familije uglavnom je u radijusu od 1 km nastambe.

Prirodni neprijatelj mu je vuk te za mladunce lisica i orao. Danas su za dabru ponajprije opasni promet, potom čovjek sa svojim zahvatima u staništu, a u blizini naselja psi lutilice.

U budućem gospodarenju dabrom će se gospodariti u skladu s Planom gospodarenja dabrom u Republici Hrvatskoj i Akcijskim planom gospodarenja dabrom za pojedinu godinu.

Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama dabar je proglašen strogo zaštićenom vrstom.

PROCJENA BROJNOG STANJA DABRA						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
g r l a						
1	2	3	4	5	6	7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Dabar			–	–	–
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Dabar					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Dabar					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Dabar					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Dabar					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Dabar					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Dabar					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Dabar					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Dabar					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Dabar					

4.1.2.7. Procjena brojnog stanja ZECA OBIČNOG (*Lepus europaeus* Pall.)

ZECA OBIČNI (*Lepus europaeus* Pall.) je jedan od najrasprostranjenijih sisavaca uopće. Ima ih na svim staništima, od nizina do visokih šumovitih predjela. Areal mu je rasprostranjenosti od Atlantika na zapadu do Urala na istoku Europe. Nastanjuje i Englesku i najjužnije dijelove grčkih otoka, a naknadno je unesen u Irsku i Skandinaviju. Na koncu prošlog stoljeća istočna mu je granica bila rijeka Volga, a u svojoj je ekspanziji osvojio Kazahstan i stigao sve do Bajkalskog jezera. Raširio se na Daleki istok, dio zapadne Azije, istočnu i južnu Afriku te Sjevernu i Južnu Ameriku. Naknadno je udomljen u Australiji i na Novom Zelandu, gdje je postao čak i nepoželjan. Trenutno naseljava svih pet kontinenata.

U Republici Hrvatskoj obitava na svim većim otocima, ali i na planinama poput Velike i Male Kapela, Velebita, Svilaje, Mosora, Biokova i drugdje. Najbrojniji je u nizinama, osobito u dolinama velikih rijeka i na nadmorskim visinama od 50 m do 250 m. U planinskim dijelovima Republike Hrvatske, s povećanjem nadmorske visine, smanjuje se gustoća njegove populacije.

Zec je toplokrvna životinja (homotermna), a tijelo mu je pokriveno kožom koja je dvoslojna. Boja je po leđima sivkasto – hrđasta, žućkastosmeđa, crnkasta, lisasta, bjelkasta, odnosno zekasta, prilagodljiva godišnjem dobu, starosti i staništu, a po truhu bijela. Linjanje odnosno izmjena dlake, događa se dva puta godišnje. Prema gore zavrnuti rep odozgo je crn, a odozdo bijel. Uške koje su duže od glave imaju crnkaste vrhove. Na gornjoj usni imaju osjetilne dlake (brkovi). Sluh je izvanredno razvijen, kao i njuh. Iako su oči velike i samo djelomično pokrivene kopcima, vid je slab.

Tijelo zeca čvrsto je građeno. Stražnje noge, sa samo četiri prsta, mnogu su duže, šire i jače od prednjih. Tabani su mu cijeli pokriveni gustom, žilavom dlakom različite vrste i finoće. Za razmnožavanje zec ima posebne organe. Kad su u potpuno razvijeni, sastoje se od gonada ili plodila (stvaraju gamete), gonodukta (izvode gamete) i kopulacijskih organa (omogućuju parenje). Razlike između mužjaka i ženke izražene su spolnim dimorfizmom, koji ujedno upućuje i na gonohortizam (razdvojenost spolova). Fiziologijsko je trajanje života zeca 8 do 12 godina. Prosječna je dužina tijela odraslog zeca 58 cm, a njegova repa 9 cm. Visina do grebena ne prelazi 30 cm. Ukupna tjelesna masa, ovisno o primarnom staništu, kreće se od 3,5 kg do 6 kg.

Parenje i koćenje (okot) mogući su više puta (3 do 5) tijekom godine. Tjeranje počinje već u mjesecu siječnju ili mjesecu veljači. Period skotnosti zečice traje 41 do 42 dana, ali zbog superfetacije ona se često okoti već nakon 38 dana. Superfetacija ili dvostruka skotnost označava sposobnost zečice da se 3 do 4 dana prije okota ponovno pari. Unatoč relativno velikom biološkom (idealnom) priplodu, vrlo je malen tzv. realni priplod. Zečici se rađaju u jednostavnom ležaju, logi, odnosno na posve ravnom tlu, u jednostavnoj udubini, na hrpi starog gnoja ili u dubokoj brazdi. Ako ih je više (4 do 5), zečica ih iz sigurnosnih razloga razmjesti odvojeno u dva ili više ležaja. Zečici su potpuno fiziološki i fizički zreli u dobi 12 do 15 mjeseci, ali spolno su zreli i spremni za reprodukciju već nakon 6 do 8 mjeseci.

Zec voli topla, suha i propusna tla, a hladna, teška glinasta i nepropusna tla izbjegava. Zečevima osobito odgovaraju plodne, travnate ravnice, polja, šumarci, šumsko – planinska predgorja, ali ih, općenito, ima posvuda. Veći dio dana provodi u logi, kojih može imati i nekoliko, služeći se njima u skladu s vlagom i smjerom vjetrova. Tipičan je biljojed i pri odabiru hrane nije osobito izbirljiv. Drage su mu sve vrste kupusa, kelja i repe, stabljike i listovi mladoga graha, celer, šparoga, mahunarke, okopavine, djeteline, lucerna, zob, raž, pšenica, zelena trava, gljive, voće, razne sjemenke, zečjak, pupovi, mladi izbojci, sočno lišće, kora mladih voćaka. Aktivan je uglavnom navečer, noću i ranom zorom. Izrazito je plah, s vrlo laganim snom. Zec je tipičan trkač, a kreće se skokovima različite dužine.

Na većini staništa zečevi su ugroženi i povećanom koncentracijom teških metala i inih štetnih tvari, neodgovornom uporabom sredstava za zaštitu bilja, pesticida, herbicida i umjetnih gnojiva. Najznačajniji prirodni kalamiteti uzrokovani su obilnim kišama, povećanje vlage i dubokim snijegom. Prirodni neprijatelji zečevima su: vrana gaćac, crna vrana, vrana siva, gavrani, orlovi (suri, krstaš), jastrebovi (kokošar), škanjac mišar, sovoljuga, vuk, čagalj, mačka divlja, ris, lisica, kune (zlatica i bjelica), lasice (velika i mala), jazavac, jež, psi i mačke lualice i još mnogi drugi. Među negativnim čimbenicima koji ugrožavaju zečju populaciju učestale su i različite bolesti.

PROCJENA BROJNOG STANJA ZECA OBIČNOG						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
g r l a						
1	2	3	4	5	6	7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Zec obični			5	5	10
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Zec obični					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Zec obični					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Zec obični					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Zec obični					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Zec obični					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Zec obični					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Zec obični					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Zec obični					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Zec obični					

4.1.2.8. Procjena brojnog stanja PUHA VELIKOG (*Myoxus glis* L.)

PUH VELIKI (*Myoxus glis* L.) – Izgledom i načinom života puhovi (*Gliridae*) podsjećaju na vjeverice. Zdepasto tijelo prekriveno im je mekim krznom, a rep je dugačak i kitnjast. Noge su im kratke i prilagođene penjanju i životu u krošnjama drveća. Osim osebuje građe tijela, osobito žvačne površine kutnjaka, posebna je značajka svih puhova da rano padaju u duboki zimski san. Mirovanje u zimskom razdoblju godine, kad sklupčani u pušinama minimalno troše energiju, može potrajati i do sedam mjeseci. Osim u dupljama u drveću ili podzemnim pušinama ljetne nastambe ta vrsta može imati u potkrovlju lovačkih kuća, lugarnica i visokih zatvorenih čeka.

Lovna je divljač u nas samo veliki, sivi ili jestivi puh. Zaštićene vrste puhova, koje obitavaju u Republici Hrvatskoj su: gorski puh (*Dryomys nitedula*), puh lješnikar (*Muscardinus avellanarius*) i vrtni puh (*Eliomys quercinus*), čija endemska vrsta (*Eliomys quercinus dalmaticus*), prilagođena životu u krškom priobalju obitava u Hrvatskoj od Učke do ušća Neretve.

Velikog ili sivog puha, koji se prilagodio životu na drveću, može se naći posvuda u svim našim šumama. Najradije obitava u mješovitim brdskim šumama bukve i jele na visokom kršu, u kojima ima starih i debelih šupljih stabala. Najviše ih ima na području Dinarida, u Gorskom kotaru, Lici i Istri, dok su u nizinskim šumama rijetki. Od jadranskih otoka obitava na Braču i Hvaru. O njegovoj brojnosti teško je govoriti jer je, slično nekim drugim vrstama glodavaca, veličina populacije promjenjiva. Ima godina kad vlada njihovo obilje i godina kad su izrazito malobrojni. U Gorskom kotaru to masovno pojavljivanje ili tzv. „pušje godine“ dovode u vezu s punim urodom bukvice, ploda obične bukve.

Kako mu i ime kazuje, osnovna mu je boja tijela pepeljasto siva. Po trbuhu i ispod vrata je bjelkast. Oči su mu crne, krupne i lagano izbuljene, a uške male i okrugle. Dugačak je oko 35 cm, od čega na rep otpada 12 – 15 cm. Odrasli puh težak je 170 – 250 g. U jesen, u godinama obilja šumskih plodova (bukvice), jako se udebljaju pa mogu težiti i do 350 – 400 g. Kako pretežno živi u krošnjama drveća, najviše se hrani bukvicom, žirom i kestenom, ali i kukcima, ličinkama i jajima. Ispija i ptičja jaja u gnijezdu.

Pari se u mjesecu svibnju i mjesecu lipnju. Nasuprot ostalima trima vrstama, veliki puh ima samo jedno leglo godišnje. Ljetna su mu nastamba, u kojoj će donijeti i mlade, redovito duplje drveća, gdje danju miruje. Ženka nosi 30 – 32 dana, a okoti 4 – 7 mladih, rijetko više. Mladi su slijepi tri tjedna, a sisaju tri tjedna, a sisaju punih mjesec dana. Spolno su zreli s navršenih godinu dana. Kako se dupljama šumskog drveća koriste i mnoge druge šumske životinje, poput ptica dupljašica (sove, djetlovke), kune, ose, mravi i drugo, s njima se puhovi neprekidno bore za prostor. Kune i šumske sove glavni su im neprijatelji.

Puhovo meso je vrlo ukusno i stoga ih u gorskim područjima, za „pušnjih godina“, uvelike love pomoću posebnih lovki. Od osobito tustih primjeraka dobiva se ljekovito pušja mast.

PROCJENA BROJNOG STANJA PUHA VELIKOG						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
g r l a						
1	2	3	4	5	6	7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Puh veliki			3	3	6
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Puh veliki					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Puh veliki					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Puh veliki					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Puh veliki					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Puh veliki					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Puh veliki					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Puh veliki					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Puh veliki					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Puh veliki					

4.1.2.9. Procjena brojnog stanja LISICE (*Vulpes vulpes L.*)

LISICA (*Vulpes vulpes L.*) – Lisica ima 40 – tak podvrsta, koje su rasprostranjene diljem svijeta, osim Antartika, jugoistoka Azije i nekih otoka. Lisica je naš najrašireniji i najpoznatiji predstavnik porodice pasa. U Republici Hrvatskoj je rasprostranjena po cijelom njezinu području i na nekim otocima (Krk, Rab).

Veličine je osrednjeg psa, visoka 45 – 50 cm i dugačka oko 120 cm. Od ukupne duljine tijela oko 40 cm otpada na kitnjasti rep. Tjelesna joj je masa 6 do 8 kg, premda može težiti i 10 – tak kg. U europske lisice razlikuju se dvije osnovne obojanosti tijela, s nekoliko nijansa. To je crvena boja dlake, koja je po cijeloj gornjoj strani sa svojevrsnim prijelazima u žutocrvene ili žutohrđaste nijanse. Dlaka, odrasle lisice u području čela, ramena i stražnjeg dijela leđa ima bijele vrhove pa se stoga doimaju srebrnim. Donji dio obraza i vrata odnosno grlište, te prsa su bijeli. Uši i šape su crni. Lisica hoda tako da stražnjim nogama staje u trag prednjih nogu. Na nogama ima po 4 prsta s pandžama koje ne može uvući. Od osjetila lisica ima vrlo dobro razvijen njuh i sluh, a vid joj je slabije razvijen. Takva kombinacija osjetila i nepogrešiv sluh omogućuju i slijepoj lisici da preživi. Mirisne žlijezde ima na šapama odnosno mekušima (tabanima) koji ostavljaju miris u tragu kojim prođe. Također ima analne žlijezde koje su zajednička osobina pripadnika porodice pasa. Njima se služi u obilježavanju teritorija. S gornje strane repa, uz sam korijen, oba spola imaju žlijezdu zvanu viola (viola odorata), koja je izrazito aktivna u vrijeme parenja.

Lisica se hrani biljnom i životinjskom hranom pa je možemo smatrati, što se prehrane tiče, izrazito prilagodljivom. Hrani se raznim vrstama životinja, od kukaca i gujavica do laneta. Osobito voli miševе, voluharice i druge sitne glodavce, koje nalazi u polju i oni su joj glavna hrana. Kad nema nešto bolje, hrani se žabama, gušterima, skakavcima i drugim insektima. Lovi i mlade šumske i poljske koke, domaću perad, zeca, kunića ili iznemoglu srnu. Kao i ostali kanidi, voli strvine, jer njihovoj probavi pogoduje prethodno fermentirano meso. Stoga plijen zakopava kako bi ga poslije jela ili ga, osobito u vrijeme othrane legla, odvlači u svoju jamu. Od biljne hrane lisica voli voće, primjerice grožđe i šljive, te šumske plodove, maline, jagode i borovice. Odličan je sanitarni radnik u lovištu te najbolje provodi selekciju u populaciji sitne divljači. Lisica je noćna životinja, ali ne isključivo. Premda joj se glavna aktivnost odvija noću, ona prema potrebi može biti aktivna i danju. U lov kreće u sumrak, a završava ga kad se razdani.

Za vrijeme parenja i podizanja mladih lisice žive u obiteljskoj zajednici, premda to nije strogo pravilo. Lisice se u našem području uglavnom pare u mjesecu siječnju i mjesecu veljači, premda za toplijih zima parenje počinje već u mjesecu prosincu. Za parenja glasaju se različito glasno, slično lavežu manjeg psa. Gravidnost traje 52 ± 3 dana, nakon čega se okoti od 4 do 7 mladih (štenaca). Premda nije pravilo, mužjak potpomaže othranjivanje mladih loveći i donoseći hranu koju ostavlja pred jamom. Jame u kojima će podizati mlade lisice traže u suhom ocjeditom laporastom ili šljunkovitom tlu s proslojcima pješčenjaka. Lisice vrlo rijetko potpuno kopaju jazbine. Lisice nerijetko nastanjuju jazavčeve jazbine i svojim neurednim životom, odnosno mnoštvom otpadaka koji trunu i njihovim smradom prisile jazavca da napusti jazbinu. Lisica može živjeti do 12 godina.

Osim od vuka i risa manja lisica može nastradati i od orla ili sove ušare. Međutim, njezin je najvažniji neprijatelj čovjek. Najčešća i najvažnija parazitarna bolest je šugavost, a od zaraznih bolesti najopasniji je silvatični oblik bjesnoće.

PROCJENA BROJNOG STANJA LISICE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	g r l a				7
3	4	5	6			
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Lisica			4	4	8
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Lisica					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Lisica					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Lisica					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Lisica					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Lisica					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Lisica					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Lisica					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Lisica					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Lisica					

4.1.2.10. Procjena brojnog stanja ČAGLJA (*Canis aureus* L.)

ČAGALJ (*Canis aureus* L.) obitava na jugu Azije te krajnjem jugu Europe i Balkanskom poluotoku. Izvorno stanište u Republici Hrvatskoj su mu Dalmacija i otoci južna Jadrana. Naša je stalna sitna dlakava divljač.

U opisu izgleda i vanjšine čaglja prevladavaju tjelesne karakteristike svojstvene lisici i vuku. Upravo se zato često govori kako je to divljač koja je oblikom i veličinom između lisice i vuka odnosno psa. Duljina je njegova trupa 90 do 100 centimetara, a repa 24 centimetra. Visina u grebenu mu je od 45 do 50 centimetara. Tjelesna masa većinom mu je od 10 do 15 kilograma, iako kapitalni primjerci mužjaka mogu znatno premašiti tu težinu. Glava je slična lisičjoj te ima uspravne i nešto veće uši zaobljena vrha, krupne okrugle oči i dugu zašiljenu njušku, što zajedno glavi daje lisičji profil. Dok oblikom tijela također podsjeća na lisicu, visinom nogu, duljinom i oblikom repa te bojom dlačnog pokrova više slični na vuka odnosno psa. Da bio se razlikovala lubanja čaglja od lubanje vuka, treba pažljivo promotriti nosnu kost i zubalo. Noge su mu duge i građom prilagođene trčanju. Trag mu je vrlo sličan lisičjem, premda je veći. U tragu osim otisaka šape ostavlja i tragove noktiju četiri prsta. Tijelo mu je relativno zbijeno, podjednako razvijeno u plećima i u slabinama i nije odviše snažno građeno. Rep mu je kitnjast i doseže do skočnog zgloba. Boja dlake na leđima mu je svijetla odnosno zlatnožuta do hrđasta, te je po hrptu, gornjoj strani vrata, vanjskoj strani nogu i repu protkana crnim dlakama. Prema trbuhu postaje svjetlija te je na samom trbuhu, donjoj strani vrata i unutarnjoj strani nogu gotovo bijela. Karakterističan oblik glavi čaglja daju duge dlake na obrazima. Na kitnjastom repu dlaka nije tako duga kao u lisice i u usporedbi s lisičjim čagljev je rep skromniji. Glasa se zavijanjem poput psa, koje je neugodno jer podsjeća na ljudski jauk. Sva su osjetila vrlo dobro razvijena. Osobito se ističu njuh i sluh. Upravo zbog toga teško ga je uloviti jer već izdaleka čuje i osjeti lovca.

Čagalj je aktivan noću. To znači da u sumrak izlazi u lov, zorom ga završava. Čagalj je proždrljivi svejed, jer uzima i biljnu i životinjsku hranu. Od divljači jede svu dlakavu i pernatu divljač koju može svladati. Ako je lovina krupna divljač ili domaća stoka, najčešće lovu u čoporu koji ima predvodnika. Takav način lova popraćen je zavijanjem kojim se čagljevi dozivaju. Žrtvi najprije ispiju krv, a potom jede iznutricu. Ostatak plijena zakopava. Lovi i sitne glodavce, a u nuždi jede puževe, guštere, vodozemce, zmijske, pa i kukce. Od biljne hrane rado jede grožđe, smokve i mladi kukuruz, ali poseže i za ostalim dostupnim voćem, uzgojenim ili divljim, odnosno raznim bobicama, borovicama i slično.

Čagljevi se pare koncem zime i početkom ranog proljeća odnosno u mjesecu veljači i mjesecu ožujku. Samom parenju prethodi karakteristično dozivanje zavijanjem. Kao i u ostalih kanida, gravidnost traje oko dva mjeseca, preciznije, 60 do 63 dana pa tako tijekom mjeseca travnja odnosno mjeseca svibnja ženka okoti 5 do 8 mladih. Koti se u jamama, jazbinama ili na nekom drugom skrovitom mjestu. Nakon koćenja štenci su prvih 12 do 14 dana slijepi, a sišu do dva mjeseca. Osim što hrani i čuva štence, majka (kuja) ih izvodi u šetnju i podučava lovu. Za to vrijeme mužjak je na straži, u blizini njihove loge. U jesen mladi su dovoljno stasali da se mogu osamostaliti pa se obitelj razilazi. Spolnu zrelost dosežu početkom sljedeće godine, pa već u prvoj sezoni parenja mogu imati podmladak. Čagljevi dožive oko 12 do 15 godina.

Najopasniji su neprijatelji čaglja pas, vuk i ris. Vuk i ris ne dijele stanište s čagljem, njihovi se areali uglavnom ne preklapaju. Bolesti od kojih obolijeva karakteristične su za porodicu pasa. Od zaraznih bolesti zajedničkih s čovjekom na prvom je mjestu bjesnoća, a od parazitarne invazije raznih crijevnih nametnika te buhe, krpelji i šuga.

PROCJENA BROJNOG STANJA ČAGLJA						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
g r l a						
1	2	3	4	5	6	7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Čagalj			1	1	2
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Čagalj					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Čagalj					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Čagalj					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Čagalj					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Čagalj					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Čagalj					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Čagalj					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Čagalj					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Čagalj					

4.1.2.11. Procjena brojnog stanja TVORA (*Mustela putorius L.*)

TVOR (*Mustela putorius L.*) je rasprostranjen na gotovo cjelokupnom euroazijskom, klimatski umjerenom prostoru. Nastanjen je i sjevernije, osim na rubnim sjevernim područjima, pa ga nalazimo u Rusiji, dijelu Skandinavije i ostatku Europe. U Republici Hrvatskoj rasprostranjen je na njezinu većem dijelu.

Pogoduju mu staništa koja obiluju hranom, bez obzira na to jesu li to ravnica, planina, šuma ili polje. Uglavnom češće nastanjuje područja uz ljudska naselja, osobito sela i seoska gospodarstva. Zapravo ljeti obitava u poljima, šumarcima i šumama, a zimi dolazi bliže naseljima, odnosno selima, pa i gradovima, jer na njihovu području lakše nalazi hranu.

Odrasli tvor dugačak je oko 40 cm, a rep mu je dugačak oko 15 cm. Težina mu je od pola do jednog kilograma, premda nerijetko, u bogatu staništu, premaši tu težinu. Tijelo mu je pokriveno tamnokestenjastom, gotovo crnom dlakom. Na leđima i bokovima dlaka mu je kestenjasta pa ta područja izgledaju svjetlije. Ispod osijaste dlake vidi se finija žuta vunasta podlaka. Iza očiju i preko čela ima traju žuto – bijele dlake, koja se pruža obostrano malo ispod i iza ušiju. Jednako svijetla dlaka u obliku malje nalazi se oko njuške. Ima kratke noge, a uz anus perianalne žlijezde koje izlučuju sekret izrazito neugodna i prodorna smrada. Stiskanjem analnih žlijezda prska njihov sadržaj, čime se služi za obranu.

Noćno je aktivna životinja, pa u sumrak kreće u pohode. Dan provodi pretežno u skrovištu, koje mu nije trajno te ga posebno ne uređuje. Izrazito je izdržljiv i otporan pa redovito preživljava i teže ozljede. Od napada se i proganjanja brani se izbacivanjem smrdljivog sadržaja svojih žlijezda.

Osnovna su lovina tvora sitni glodavci, miševi, voluharice i štakori. Osim njih lovi i brojne druge životinje, poput hrčaka, krtica, ježeva, zmija, vodozemaca, osobito žaba, koje odvlači u sklonište. Budući da dobro pliva i roni, uhvati i poneku ribu. Osobito voli loviti ptice, koke, golubove, pa i patke, te skupljati njihova jaja. Rado se zalijeće po domaću perad, jer su peradarnici siguran izvor hrane pa ih tijekom noći obilazi nekoliko puta, a lovinu svaki put odvlači u skrovite. Može svladati i krupniji plijen poput zeca, a zabilježeni su i primjeri kanibalizma među tvorovima. Kad nema bolje hrane jede gujavice, puževe i razne kukce. Osim svoje lovine rado jede raznoliko voće, a voli posegnuti i u pčelinjak za medom. Ne čini neke velike štete osim na mladunčadi i gnijezdima u lovištu.

Pari se jednom do dvaput godišnje, a sezona je od mjeseca ožujka do mjeseca srpnja. Bređost traje oko 40 dana, a ženka okoti 4 – 8 mladunaca. Ženka ima 8 sisa. Mladi dolaze na svijet od mjeseca travnja do mjeseca kolovoza. Spolnu zrelost postižu u dobi od 9 mjeseci, nakon čega se obitelj raseljava. Tvor u prirodnom staništu može doživjeti 8 do 10 godina.

PROCJENA BROJNOG STANJA TVORA						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	g r l a				7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Tvor			3	3	6
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Tvor					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Tvor					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Tvor					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Tvor					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Tvor					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Tvor					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Tvor					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Tvor					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Tvor					

4.1.2.12. Procjena brojnog stanja FAZANA – GNJETLOVA (*Phasianus sp. L.*)

FAZAN – GNJETLOVI (*Phasianus sp. L.*) – Najpoznatiji je obični fazan (*Phasianus colchicus colchicus* L.), ali su uneseni još i kineski fazan (*Phasianus colchicus torquatus*), mongolski fazan (*Phasianus colchicus mongolicus*), crni ili zeleni fazan (*Phasianus colchicus var. tenebrosus*) i kraljevski fazan (*Syrmaticus reevesii*).

Domovina fazana je Azija. U Europu su prvi dopremljeni iz Male Azije. U Aziji je rasprostranjen od Crnog mora do japanskih otoka, od otoka Jave do ruba sibirskih stepa, od nizine do masiva Himalaje. Raširen je po gotovo cijeloj Europi, osim Portugala, Norveške, sjeverne Švedske, Finske, Islanda, sjevera Rusije, Sardinije, južne Italije i Grčke. U Republici Hrvatskoj obitava u gotovo svim krajevima, posebice u Podravini i Posavini. Nema ih ili ih ima malo u Lici, Gorskom kotaru i južnoj Dalmaciji.

Fazan je dugačak oko 60 cm, a toliko mu je dugačak i rep. Raspon krila je oko 75 cm, a masa 1,2 – 1,6 kg. Koka je manja, dugačka je oko 50 cm (rep 30 cm), a teži manje od 1 kg. Pijevac je po glavi i vratu kovnozeleno boje, prsa i trbuh su tamnocrveni, s tamnim pjegama, na pokrildu su bijele pjege. Rep je crvenosmeđ s tamnosmeđim poprečnim prugama. Ima ostruge. Ženka je mnogo jednostavnije i neuglednije obojena. Osnovna boja njezina perja prilagođena je boji zemlje i suhoga lišća, što joj je odlična zaštita. Rep se sastoji od 18 pera, od kojih su dva srednja znatno duža od ostalih. Noge su sive boje, mišićave. Prednja tri prsta povezana su kraćom kožicom; nokti su jaki, zakrivljeni, oštri. Kljun je jak, svijetlosiv. Osjetila su mu odlično razvijena, osobito vid i sluh; njuh je slab kao i u drugih ptica. Društvena su mu svojstva osrednja.

Fazan je poligamna vrsta, ali i ženka se može pariti s više mužjaka. U prirodi je najpogodniji omjer spolova 1 : 4–6 u korist fazanki (nipošto ne manje, jer onda pijevci ometaju ženku pri valjanju, ali ne i više, jer dio fazanki ostane neoplođen). Negdje potkraj mjeseca ožujka, dolaskom toplijeg vremena, probudi se spolni nagon. Pri gniježdenju ženka se udalji od pijevčevog teritorija. Gnijezdo, promjera 22 cm i duboko 6 cm, pravi u tlu na rubu kultura (ne u sredini, po mogućnosti u blizini šumaraka), ispod malo otpalog granja obraslog travom; prostor mora biti obasjan suncem nekoliko sati na dan. Fazanka snese prvo jaje 8 do 10 dana poslije parenja (negdje oko 20. travnja). U 16–26 dana snese 8–18 sivomaslinastih jaja. Gnijezdo prekiva lišćem. Ženka sjedi na jajima 24 dana. Pilići su prljavobijele do žućkaste boje. Fazanka vodi piliće do starosti od 12 do 15 tjedana. Polije žive neovisno, udruženi u jato.

Fazan je stepska divljač. U Europi se prilagodio životu na granici polja i šume. Preko ljeta je u polju, a od jeseni do proljeća u šumi. U šumarku nađe zaklon, a u polju hranu. Ne odgovara mu ni otvoren ravničarski prostor, kompleksi polja bez zaklona, a ni velike šumske površine. Voli visoke poljoprivredne kulture, osobito kukuruz i staništa sa stajacim i tekućim vodama. Uspješno se uzgaja do nadmorske visine od 400 m, ako su brežuljkasti predjeli dobro obrađeni i obasjani suncem. Najbolje mu odgovara toplo, humusno, pješćano – ilovasto tlo i predjeli s prosječnom godišnjom temperaturom zraka od 9 do 10 °C.

Fazan je svežder, jede biljnu i životinjsku hranu i to razne sjemenje žitarica i korova, razne plodove, zelenu hranu, insekte, gusjenice, leptire, pužve. Najaktivniji je u ranim jutarnjim prijepodnevnim i kasnim popodnevnim satima. Oko podneva kratko se odmaraju, prpoše se, a katkad i spavaju. Za noćni počinak sjedaju na grane drveća i tako se odmaraju (spavaju) do izlaska sunca. Fazan je ptica dana. Fazan nije vjeran svom staništu. Skloni su skitnji pa vole ona mjesta gdje ima više i bolje hrane, vode, mira i zaklona. U tom traženju boljeg životnog prostora mogu se odskitati 10 i više kilometara. Fazan najradije pješčači, zatim potrči, a tek u nuždi polijeće.

Fazan ima mnogo neprijatelja u neživoj i živoj prirodi. U neživoj prirodi to su prevelika vlaga, dugotrajan dubok snijeg, ledena kora i smrznuti snijeg, kemijska sredstva i mehanizacija u poljoprivredi, tuča, suša, poplave i slično. Neprijatelju u živoj prirodi su dlakavi i pernati predatori. Fazan je izvrgnuta mnogim nametničkim i zaraznim bolestima. Od vanjskih nametnika fazana ugrožavaju krpelji i grinje, a od unutarnjih singamoza ili crveni crv te crijevni crv i trakavica. Od zaraznih bolesti može oboljeti od kuge peradi, kolere, bijele griže, kokcidioze i tuberkuloze.

PROCJENA BROJNOG STANJA FAZANA – GNJETLOVA						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
k l j u n o v a						
1	2	3	4	5	6	7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Fazan – gnjetlovi			4	6	10
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Fazan – gnjetlovi					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Fazan – gnjetlovi					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Fazan – gnjetlovi					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Fazan – gnjetlovi					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Fazan – gnjetlovi					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Fazan – gnjetlovi					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Fazan – gnjetlovi					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Fazan – gnjetlovi					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Fazan – gnjetlovi					

4.1.2.13. Procjena brojnog stanja TRČKE SKVRŽULJE (*Perdix perdix* L.)

TRČKA SVRŽULJA (*Perdix perdix* L.) naziva se još i poljska jarebica, krža ili skvrža. U nekoliko geografskih podvrsta raširena je po cijeloj Europi. Nastanjuje područja cijele Europe sve do sjeverozapadne Male Azije i Cipra, do Perzije, Volge i Kaspijskog jezera na istoku. Nema je na Islandu, sjeveru Skandinavije, u Finskoj i Rusiji, niti u južnoj Grčkoj, na Siciliji, Sardiniji, Korzici, u južnoj Francuskoj. Mjestimično se nađe u sjevernoj Španjolskoj i na Balearima. U Republici Hrvatskoj rasprostranjena je svuda gdje ima polja do 600 metara nadmorske visine, a to znači u cijeloj Panonskoj nizini i južno od Save do Gorskog kotara i Like, u Istri i ravničarskim dijelovima Dalmacije. Najpogodnija staništa za trčku su Istra, Ravni kotari, Međimurje, Podravina i Posavina.

Trčka skvržulja je manja poljska koka, prosječne težine od 350 do 400 grama, dugačka 31 centimetar (od vrha kljuna do kraja repa). Rep je dugačak 10 centimetara, a raspon krila je 45 – 59 centimetara. Temeljna je boja perja boja zemlje s uzdužnim i poprečnim bjelkastim prugama. Boja mužjaka za nijansu je svjetlija – hrđasto–crvenkastosivopepeljasta, dok je u ženke nešto tamnija – hrđastosiva. Kljun je prilično jak, sive je boje. Pisak i prsti pokriveni su rožnatim ljuskama. Mužjaci nemaju ostrugu. Oko očiju uska je jarkocrveno obojena pruga gole kože. U mužjaka ta se pruga iza oko oblikuje u trokut. U ženki crvena je boja manje jarka. Vid i sluh razvili su se kao dva glavna osjetila za uočavanje opasnosti, jer trčke skvržulje dobro vide i čuju na veliku udaljenost. Njuh i okus slabo su razvijeni. U veličini i težini mužjaka i ženke nema razlike. Trčka skvržulja živi oko pet godina, ali ih vrlo malo dožive više od tri godine.

Trčke skvržulje su jednoženci i idealan je omjer spolova u lovištu 1: 1. Parenje počinje koncem mjeseca veljače, što ovisi o vremenskim prilikama. Za topla vremena parenje počinje ranije, a za hladnijeg kasnije. Mužjak bira ženku iz drugog jata, glasno ju doziva, obično u sumrak. Čim se mužjak i ženka spare, napuštaju jato i traže svoj životni prostor. Za gnijezdo odabiru skrovito i suho mjesto u čijoj blizini ima dovoljno hrane. Trčka skvržulja pravi gnijezdo u mjesecu travnju i mjesecu svibnju. Gnijezdo je 12 – 15 cm velika udubina u tlu pokrivena suhom travom i vlastitim perjem. Najčešće ga napravi na nekošenoj travnatoj površini ili drugom neobrađenom zemljištu, na međi, u djetelini, živici i žitu. Nesivost počinje, ovisno o vremenskim prilikama, od sredine mjeseca travnja ili početka mjeseca svibnja. Trčka skvržulja snese 15 – 22 jaja ili prosječno 18 jaja po gnijezdu. Ako joj je prvo gnijezdo uništeno, na drugome mjestu napravi novo gnijezdo, ali s manje jaja (10 – 15). Kada ženka napusti gnijezdo, zbog bilo čega, jaja pokriva travom. Ženka sjedi na jajima 23 dana, a mužjak u blizini drži „stražu“. Jaja redovito okreće radi ravnomjernog zagrijavanja. Samo valjanje traje dva – tri sata. Osušeni pilići odmah napuštaju gnijezdo (potrkušci).

Trčka skvržulja je divljač polja (poljska koka), ravnica, stanarica je obrađenog otvorenog nizinskog svijeta. Šume izbjegava. Najpogodnija su joj topla propusna, ocjedita, pjeskovito – ilovasta tla. Podnosi niske temperature, i do –20 °C ako ima dobar zaklon i hrane, ali ne i visoke temperature. Trčka skvržulja je svežder, hranu traži cijeli dan, osobito u rano prijepodne i sredinom popodneva. Hrana je biljnog i životinjskog podrijetla, a ovisi o godišnjem dobu i o dobi trčke skvržulje. Biljnu hranu čine: lišće, cvjetovi, korjenčići, sjeme korova, djetelina, žitarice, zeljasto bilje, sitni plodovi grmlja i drveća, sočni gomolji (mrkva, repa, topinambur). Životinjsku hranu čine manji i veći insekti u svim razvojnim oblicima, pužići i slično. Vodu uzima pijući, ali za hranom, a za pravilnu probavu potrebni su joj sitni kamenčići i krupnozrnati pijesak. Najviše se kreću po tlu i pritom brzo trče, pa im otuda i ime. Trčka skvržulja je vjerna svom staništu i dnevna je divljač.

Trčka skvržulja ima mnogo neprijatelja u neživoj i živoj prirodi. U neživoj prirodi to su prevelika vlaga, dugotrajan dubok snijeg, ledena kora i smrznuti snijeg, kemijska sredstva i mehanizacija u poljoprivredi, tuča, suša, poplave i slično. Neprijatelju u živoj prirodi su dlakavi i pernati predatori. Trčka skvržulja je izvrgnuta mnogim nametničkim i zaraznim bolestima. Od vanjskih nametnika treba spomenuti različite grinje, krpelje, a od unutarnjih crijevne crve, crvenog crva. Od zaraznih bolesti vrlo su opasne ptičje boginje, kokošja kuga, kolera peradi, malarija i tifus peradi.

PROCJENA BROJNOG STANJA TRČKE SKVRŽULJE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
k l j u n o v a						
1	2	3	4	5	6	7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Trčka skvržulja			1	1	2
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Trčka skvržulja					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Trčka skvržulja					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Trčka skvržulja					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Trčka skvržulja					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Trčka skvržulja					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Trčka skvržulja					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Trčka skvržulja					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Trčka skvržulja					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Trčka skvržulja					

4.1.2.14. Procjena brojnog stanja PATKE DIVLJE GLUHARE (*Anas platyrhynchos* L.)

U Republici Hrvatskoj od pataka divljih divljač su: patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos* L.), patka divlja kržulja (*Anas crecca* L.), patka divlja pupčanica (*Anas querquedula* L.), patka divlja glavata (*Aythya ferina* L.) i patka divlja krunasta (*Aythya fuligula* L.).

Patke divlje obitavaju na raznolikim tipovima vodenih staništa, od plitkih močvara, gdje su najbrojnije, do jezera, od potoka i kanala do velikih rijeka, a za selidbi i zimi zadržavaju se i na priobalnom moru. Sve patke divlje za mitarenja tijekom ljeta odjednom gube sva letna pera i oko mjesec dana ne mogu letjeti. Patke divlje dijele se na dvije osnovne skupine: **patke plivarice i patke ronilice.**

PATKE DIVLJE PLIVARICE hranu skupljaju s površine vode i s dubine koje mogu dosegnuti ispruženim vratom i zaronjenim prednjim dijelom tijela, ali ne rone u potrazi za njom. Znatno su vitkije i lakše građe od pataka koje rone pa im je i let znatno lakši. Pri polijetanju se odbace nogama i odmah strmo polete bez prethodnog zatrcavanja po vodi. Na krilima uz stražnji rub imaju sjajno zrcalo čija je boja osebujna za svaku vrstu.

PATKA DIVLJA GLUHARA (*Anas platyrhynchos* L.) je najbrojnija i najrasprostranjenija patka divlja. Optimalna su staništa patke divlje gluhare prostrana, plitka močvarna područja, ali obitavaju i po riječnim rukavcima i mirnijim dijelovima rijeka i potoka, jezerima, barama i umjetnim kanalima, uključujući one u naseljima, na poljoprivrednim površinama i u vlažnim šumama. Na priobalnom moru zadržavaju se veoma rijetko. Gluhara je naša najveća patka plivarica, teži od 0,8 do 1,4 kg, a mužjak je nešto teži. Ženka je jednolično smeđeg tamno ispjevanog ruha (uključujući truh) s tamnijom prugom preko oka i svijetlom iznad oka. Mužjaci su jedinstveno obojani: glava i vrat su blistavo zeleni, od tamnoljubičastosmeđih prsa odvojeni su bijelom ogrlicom. Tijelo je sivo, podrepak, nadrepak i donji dio leđa su crni, a rubovi repa bijeli. U oba spola tijekom cijele godine zrcalo je plavo i omeđeno s dvije tanke bijele pruge. Gluhare su svejedi s vrlo širokim i raznolikim jelovnikom i načinima prikupljanja hrane. Od biljne hrane uzimaju alge i zelene dijelove vodenog bilja, ali i gomolje, podanke i plodove, katkad izlaze i na obale i okolna područja, gdje pasu poput gusaka i skupljaju sjemenke, uključujući žitarice i razne druge kulture na poljodjelskim površinama. Od životinjske hrane uzimaju različite vodene beskralježnjake, ponajviše kukce. Znatno manje jedu sitne ribe i vodozemce, uglavnom kad ih nađu uginule ili zarobljene u lokvicama. Najveći dio gluhara gnijezdi se od mjeseca travnja do mjeseca srpnja. Mužjaci ne sudjeluju u brizi oko potomstva. Gnijezda grade najčešće na tlu među gustom obalnom vegetacijom, ali i u širokim dupljama u stablima, vrbama sječenim u „glavu“, praznim gnijezdima većih ptica u krošnjama. Gnijezda grade ženke, uglavnom od trave i lišća, iznutra ga oblažu paperjem koje čupaju s truha. Polazu najčešće 9 do 13 /rjeđe 4 do čak 18) sivkastozelenikastih, katkad plavkastih jaja. Inkubacija traje 27 do 28 dana (najmanje 23, najviše 32 sana). Od predatora gluhare uništavaju zvjeri (vidra, lisica) i krupne grabljivice (štekavac, jastreb, sivi sokol), pačice i crne lunje i eje močvarice, a jaja uništavaju i vrane te sitne zvjeri (tvor, kune).

PROCJENA BROJNOG STANJA PATKE DIVLJE GLUHARE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
k l j u n o v a						
1	2	3	4	5	6	7
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Patka divlja gluhara			4	4	8
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Patka divlja gluhara					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Patka divlja gluhara					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Patka divlja gluhara					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Patka divlja gluhara					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Patka divlja gluhara					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Patka divlja gluhara					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Patka divlja gluhara					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Patka divlja gluhara					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Patka divlja gluhara					

4.1.2.15. Procjena brojnog stanja VRANE SIVE (*Corvus corone cornix* L.)

Od vrana divljač u Republici Hrvatskoj je vrana siva (*Corvus corone cornix* L.) i vrana gaćac (*Corvus frugilegus* L.). Vrane (porodica *Corvidae*) su srednje velike do velike ptice, daleko najveće među pjevicama. Kljunovi su im snažni i krupni, a krila široka i obla. Vrlo su inteligentne i brzo uče. Iako su pjevice, pjev im nije razvijen, glasaju se graktavim i kreštavim zovovima. O mladima se brinu oba roditelja. Potkraj ljeta i u jesen spremaju hranu (žirove, češere, orahe, kukuruz i slično) za kasniju upotrebu, najčešće tako da ju skrivaju u tlu. Od porodica vrana divljači su vrana siva, vrana gaćac, svraka i šojka kreštalica.

VRANA SIVA (*Corvus corone cornix* L.) je naša najčešća i najrasprostranjenija vrana, obitava u cijeloj Republici Hrvatskoj. Obitava na svim tipovima otvorenih i mješovitih staništa (uključujući naselja i poljodjelske površine) širom Hrvatske, a izbjegava jedino gustu i velike šume i najviše planine.

Siva je vrana među krupnijim vranama, teže 0,4 do 0,7 kg. Pretežno je siva s crnom glavom, krilima i repom. Najdulji zabilježeni životni vijek u prirodi je 19 godina. Drže se pojedinačno, u parovima ili manjim skupinama, na bogatijim staništima okupljaju se u većem broju (smetlišta), a povremeno stvaraju i prava jata. Gnijezde se u samotnim parovima. Let je prilično trom i spor, hoda često poskakujući. Agresivne su, često napadaju druge ptice, otimaju im hranu, okupljaju se oko grabljivica i uznemiruju ih i slično. Svejedi su, hrane se vrlo raznoliko, raznim beskralježnjacima, sjemenjem (osobito žitaricama), plodovima, sitnim kralježnjacima (uključujući jaja i mlade ptice u gnijezdu), lešinama, raznim otpacima koje skuplja po smetlištima, poljodjelskim površinama i oko naselja, ali i naplavinama na obalama rijeka, jezera i mora. Često otimaju hranu od drugih ptica, pa i grabljivica.

Sive vrane grade gnijezda u krošnjama osamljenih stabala, u šumarcima ili uz rubove šuma, katkad i na stupovima dalekovoda. Polog se sastoji od 3 do 6 jaja, inkubacija traje 18 do 19 dana, a ptići se osamostaljuju nakon 30 do 38 dana. Sive vrane uništavaju srednje velike i krupne grabljivice (jastrebovi, sokolovi, orlovi), krupne sove (ušara) i zvijeri (kune, divlje mačke).

PROCJENA BROJNOG STANJA VRANE SIVE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	kljunova				7
3	4	5	6			
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Vrana siva			25	25	50
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Vrana siva					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Vrana siva					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Vrana siva					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Vrana siva					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Vrana siva					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Vrana siva					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Vrana siva					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Vrana siva					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Vrana siva					

4.1.2.16. Procjena brojnog stanja VRANE GAČAC (*Corvus frugilegus* L.)

Od vrana divljač u Republici Hrvatskoj je vrana siva (*Corvus corone cornix* L.) i vrana gačac (*Corvus frugilegus* L.). Vrane (porodica *Corvidae*) su srednje velike do velike ptice, daleko najveće među pjevicama. Kljunovi su im snažni i krupni, a krila široka i obla. Vrlo su inteligentne i brzo uče. Iako su pjevice, pjev im nije razvijen, glasaju se graktavim i kreštavim zovovima. O mladima se brinu oba roditelja. Potkraj ljeta i u jesen spremaju hranu (žirove, češere, orahe, kukuruz i slično) za kasniju upotrebu, najčešće tako da ju skrivaju u tlu. Od porodica vrana divljači su vrana siva, vrana gačac, svraka i šojka kreštalica.

VRANA GAČAC (*Corvus frugilegus* L.) je rasprostranjena samo u nizinskom dijelu Republike Hrvatske, u gorsku i priobalnu Hrvatsku ne zalazi. Naši su gačci stanarice, ali zimi pristižu gačci iz sjeveroistočne Europe koji su selice, tako da su u to vrijeme brojniji, katkad i u jatima od više tisuća ptica. Obitavaju po nizinskim poljodjelskim područjima i gradovima.

Veličine je sive vrane, ali je nešto lakše građen, teže od 0,34 do 0,60 kg. Potpuno je crna ruha s ljubičastim sjajem, u odraslih je koža oko kljuna gola. Kljun je nešto tanji, ravniji i šiljatiji nego u sive vrane, krila su mu nešto uža, zamasi krila brži, a let nešto lakši. Oko nogu ima znatno više perja, koje čini uočljive „gače“, po čemu je i dobio ime. Najduži je zabilježeni vijek u prirodi 20 godina. Tijekom cijele godine, uključujući i gnijezdeću sezonu, gačci su društveni. Hrane se slično sivim vranama, no najviše se od svih vrana hrane kukcima i gujavicama koje iskapaju iz tla.

Gačci se gnijezde kolonijalno, gnijezda grade u krošnjama visokog drveća, najčešće u šumarcima, drvoredima ili parkovima. Inkubacija i odgoj mladih traju nešto kraće nego u vrane sive. Vrana gačac ima iste predatore kao i vrana siva.

PROCJENA BROJNOG STANJA VRANE GAČAC						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	kljunova				7
3	4	5	6			
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Vrana gačac			15	15	30
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Vrana gačac					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Vrana gačac					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Vrana gačac					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Vrana gačac					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Vrana gačac					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Vrana gačac					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Vrana gačac					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Vrana gačac					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Vrana gačac					

4.1.2.17. Procjena brojnog stanja ČAVKE ZLOGODNJAČE (*Coloeus monedula* L.)

ČAVKA ZLOGODNJAČA (*Coloeus monedula* L.) rasprostranjena je širom Republike Hrvatske, ali je najbrojnija uz gradove nizinske Hrvatske. Obitavaju na raznim tipovima otvorenih staništa.

Čavka zlogodnjača je znatno manja od sive vrane, teže od 180 do 280 g. Lako se razlikuje znatno tamnijom sivom bojom tijela s uočljivo svjetlijim zatiljkom, manjim i slabijim kljunom i bijelim očima. Najduži je zabilježeni životni vijek u prirodi 14 godina.

Društvena je cijele godine, često se drži u jatu s gaćcima (u nizinskim predjelima gdje gaćci obitavaju). Glasanje joj je manje hrapavo i zvonkije nego u drugih vrana, a let je uočljivo brži, lepršaviji i spretniji nego u sive vrane i gaćca. Hrani se slično svojoj vrani, ali se za gniježdenja hrani pretežno beskralježnjacima, a rjeđe i manje od ostalih vrana sprema hranu za zimu. Gnijezda gradi po pukotinama litica, otvorima u zgradama i raznim drugim objektima, u parkovima i po dupljama u drveću. Čavka zlogodnjača imaju iste predatore kao i sive vrane.

PROCJENA BROJNOG STANJA ČAVKE ZLOGODNJAČE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	kljunova				7
3	4	5	6			
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Čavka zlogodnjača			5	5	10
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Čavka zlogodnjača					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Čavka zlogodnjača					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Čavka zlogodnjača					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Čavka zlogodnjača					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Čavka zlogodnjača					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Čavka zlogodnjača					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Čavka zlogodnjača					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Čavka zlogodnjača					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Čavka zlogodnjača					

4.1.2.18. Procjena brojnog stanja SVRAKE (*Pica pica* L.)

SVRAKA (Pica pica L.) je rasprostranjena u cijeloj Republici Hrvatskoj, ali je u priobalju ograničena na plodne doline s prostranim poljodjelskim površinama. Obitavaju na svim tipovima otvorenih staništa, pogotovo onima s dovoljno raštrkanog drveća, grmlja i živica.

Lako je prepoznatljiva crno – bijela ptica s dugim ljestvičastim repom, izbliza se uočavaju ljubičasto – plav sjaj leđa i krila i zeleni sjaj repa. Teže 160 do 280 grama. Gnijezde se u osamljenim parovima, ali se često drže u manjim jatima, na zajedničkim noćilištima. Let joj je još slabiji i sporiji od leta drugih vrana. Hrani se slično vrani sivoj. Poput ostalih vrana, i svraka često skriva hranu, ali ne za zimu, nego ju jede već nakon tjedan do dva. Ako je ne iskoristi u tom roku, hrana propada. Takav način skrivanja hrane svrake primjenjuju gotovo cijelu godinu, ne samo u jesen poput ostalih vrana. Svrake grade velika, nadsvođena gnijezda u grmlju i krošnjama drveća. Polog se sastoji najčešće od 5 do 7 jaja, inkubacija traje 21 do 22 dana. Svraka ima iste predatore kao i vrana siva.

PROCJENA BROJNOG STANJA SVRAKE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	kljunova				7
3	4	5	6			
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Svraka			10	10	20
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Svraka					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Svraka					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Svraka					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Svraka					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Svraka					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Svraka					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Svraka					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Svraka					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Svraka					

4.1.2.19. Procjena brojnog stanja ŠOJKE KREŠTALICE (*Garrulus glandarius* L.)

ŠOJKA KREŠTALICA (*Garrulus glandarius* L.) je rasprostranjena širom Republike Hrvatske. Obitava u raznim tipovima šumskih područja širom Republike Hrvatske. Najbrojnija je u raznovrsnim hrastovim šumama, uključujući niske hrastove šikare u priobalnom dijelu. Ponegdje ulazi i u veće parkove, naselja i voćnjake.

Jedina je među vranama šarena i živih boja, osobito je uočljiva bijela trtica, ružičastosmeđe tijelo i plave plohe po krilima. Teže od 130 do 200 grama. Šojka kreštalica je pretežito samotna, rijetko se okuplja u manja jata. Glasa se raznoliko, a često oponaša druge ptice. Hrani se raznoliko, poput ostalih vrana, ali se u gnijezdećoj sezoni ponajviše hrani gusjenicama koje skuplja po lišću (posebice hrastovom), a više od ostalih jede voće i žirove. U jesen skriva uglavnom žirove (rjeđe lješnjake i bukvicu), koje troši tijekom zime i proljeća. Skriva ih u tlu da ih gurne kljunom, a otvor zatrpava i pokrije listom, štapićem ili kamenčićem. Kada nakon nekoliko mjeseci tijekom zime ili proljeća, dolazi po skriveni žir, slijeće točno na skrovište i bez traženja ga uzima.

Gnijezda šojki kreštalici su, nasuprot ostalim vranama, mala i obično dobro skrivena u krošnjama drveća ili grmlja. Polog je kao u svrake, ali inkubacija traje 16 do 17 dana. Šojka kreštalica ima iste predatore kao i vrana siva.

PROCJENA BROJNOG STANJA ŠOJKE KREŠTALICE						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	kljunova				7
3	4	5	6			
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.	Šojka kreštalica			15	15	30
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.	Šojka kreštalica					
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.	Šojka kreštalica					
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.	Šojka kreštalica					
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.	Šojka kreštalica					
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.	Šojka kreštalica					
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.	Šojka kreštalica					
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.	Šojka kreštalica					
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.	Šojka kreštalica					
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.	Šojka kreštalica					

4.1.2.20. Procjena brojnog stanja OSTALIH VRSTA SITNE DIVLJAČI

Površine izvan lovišta nisu ograđene te iz navedenoga razloga postoji slobodna migracija divljači na i s površina izvan lovišta. Ako bi se još neke osim navedenih sitnih vrsta divljači eventualno i pojavile na površinama izvan lovišta, istu odnosno njihovu brojnost potrebno je evidentirati u obrascu PZD – 3 na dan 1. travnja i to za svaku pojedinu lovnu godinu.

Isto tako preko ovoga područja prelaze ili povremeno na njemu i obitavaju prepelica pućpura (*Coturnix coturnix* L.), šljuka bena (*Scolopax rusticola* L.), šljuka kokošica (*Gallinago gallinago* L.), golub divlji grivnjaš (*Columba palumbus* L.), guska divlja glogovnjača (*Anser fabalis* Latham.), guska divlja lisasta (*Anser albifrons* Scopoli), patka divlja glavata (*Aythya ferina* L.), patka divlja krunasta (*Aythya fuligula* L.), patka divlja pupčanica (*Anas querquedula* L.), patka divlja kržulja (*Anas crecca* L.) i liska crna (*Fulica atra* L.).

PROCJENA BROJNOG STANJA OSTALIH VRSTA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	grla/kjunova				7
3	4	5	6			
1. 4. 2023. / 31. 3. 2024.						
1. 4. 2024. / 31. 3. 2025.						
1. 4. 2025. / 31. 3. 2026.						
1. 4. 2026. / 31. 3. 2027.						
1. 4. 2027. / 31. 3. 2028.						

PROCJENA BROJNOG STANJA OSTALIH VRSTA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
1	2	grla/kjunova				7
3	4	5	6			
1. 4. 2028. / 31. 3. 2029.						
1. 4. 2029. / 31. 3. 2030.						
1. 4. 2030. / 31. 3. 2031.						
1. 4. 2031. / 31. 3. 2032.						
1. 4. 2032. / 31. 3. 2033.						

5. UVJETI ZAŠTITE PRIRODE (OCJENA PRIHVATLJIVOSTI PLANA ZA EKOLOŠKU MREŽU)

Ocjena prihvatljivosti plana za ekološku mrežu provodi se na temelju Zakona o zaštiti prirode.

Zahvati, radnje i aktivnosti koje se planiraju programom zaštite divljači za područje površina izvan lovišta Općine Jakovlje:

1. Prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta.
2. Rastjerivanje divljači na područjima gdje ista čini gospodarski nedopustivu štetu.
3. Eventualna izgradnja i održavanje lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata.
4. Organizacija stručne i ostalih službi.
5. Odstrjel divljači – u skladu sa Zakonom o lovstvu i njegovim podzakonskim aktima.
6. Podjela zaštitnih sredstava i edukacija stanovništva o njihovim pravima i obvezama pri sprječavanju šteta od divljači.

ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Na području administrativnih granica, ali i unutar obuhvata ovoga programa zaštite divljači za površine izvan lovišta Općine Jakovlje, temeljem Zakona o zaštiti prirode, **nalazi se sljedeće zaštićeno područje:**

- **Park prirode Medvednica (proglašen 24. srpnja 1981. godine)** – 548,42 ha Parka prirode Medvednica prostire se na području Općine Jakovlje i isti je obuhvaćen programom.

U blizini, ali izvan administrativnih, a time i izvan površine izvan lovišta Općine Jakovlje, temeljem Zakona o zaštiti prirode **nalaze se sljedeća zaštićena područja:**

- **Posebni rezervat (šumske vegetacije) Marlovčak – Bistra (proglašen 26. studenoga 1963. godine)**, koji se nalazi na najbližoj udaljenosti od oko 750 metara južno i jugozapadno od najbliže površine izvan lovišta Općine Jakovlje,
- **Spomenik prirode Tisa na horvatovim stubama (proglašen 29. prosinca 1964. godine)**, koji se nalazi na najbližoj udaljenosti od oko 765 metara istočno od najbliže površine izvan lovišta Općine Jakovlje,
- **Spomenik parkovne arhitekture (park) Gornja Bistra – park oko dvorca (proglašen 30. lipnja 1971. godine)**, koji se nalazi na najbližoj udaljenosti od oko 1,45 kilometara jugoistočno od najbliže površine izvan lovišta Općine Jakovlje,
- **Posebni rezervat (šumske vegetacije) Rauchova lugarnica – Desna Trnava (proglašen 26. studenoga 1963. godine)**, koji se nalazi na najbližoj udaljenosti od oko 1,85 kilometara jugoistočno od najbliže površine izvan lovišta Općine Jakovlje,

-
- **Posebni rezervat (šumske vegetacije) Bliznec – Šumarev grob (proglašen 26. studenoga 1963. godine)**, koji se nalazi na najbližoj udaljenosti od oko 2,00 kilometara južno od najbliže površine izvan lovišta Općine Jakovlje,
 - **Posebni rezervat (šumske vegetacije) Pušinjak – Gorščica (proglašen 26. studenoga 1963. godine)**, koji se nalazi na najbližoj udaljenosti od oko 3,75 kilometara istočno od najbliže površine izvan lovišta Općine Jakovlje.

Svi podaci (tekstualni i vektorski) o zaštićenim područjima Republike Hrvatske dostupni su na Web portalu Informacijskog sustava zaštite prirode odnosno internetskoj stranici <http://www.bioportal.hr>.

PARK PRIRODE je prostrano prirodno ili dijelom kultivirano područje kopna i/ili mora velike bioraznolikosti i/ili georaznolikosti, s vrijednim ekološkim obilježjima, naglašenim krajobraznim i kulturno – povijesnim vrijednostima. Park prirode ima i znanstvenu, kulturnu, odgojno – obrazovnu te rekreativnu namjenu. U parku prirode dopuštene su gospodarske i druge djelatnosti i zahvati kojima se ne ugrožavaju njegova bitna obilježja i uloga.

Park prirode Medvednica proglašen je 24. srpnja 1981. godine i ukupne je površine od 17.932,25 ha (Bioportal). Opis granice: Bioportal. Značajke: Planinski masiv (1.035 m) pored Zagreba, dobro očuvane šume i šumske zajednice, 8 šumskih rezervata, rekreacijsko područje Zagreba.

POSEBNI REZERVAT je područje kopna i/ili mora od osobitog značenja zbog jedinstvenih, rijetkih ili reprezentativnih prirodnih vrijednosti, ili je ugroženo stanište ili stanište ugrožene divlje vrste, a prvenstveno je namijenjen očuvanju tih vrijednosti. U posebnom rezervatu nisu dopušteni zahvati i djelatnosti koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen rezervatom. U posebnom rezervatu dopušteni su zahvati i djelatnosti kojima se održavaju ili poboljšavaju uvjeti važni za očuvanje svojstava zbog kojih je proglašen rezervatom. Iznimno od navedenoga dopušten je uzgoj riba i/ili drugih vodenih organizama u posebnim rezervatima u kojima je u trenutku proglašenja zatečena djelatnost uzgoja, u opsegu i na način koji se ugrožava svojstva zbog kojih je proglašen rezervat, te obavljanje drugih djelatnosti sukladno pravilniku.

Posebni rezervat (šumske vegetacije) Marlovčak – Bistra proglašen je 26. studenoga 1963. godine i ukupne je površine od 250,58 ha. Opis granice: Uređajna jedinica „Bistranska gora“ odjeli 11, 12, 13, 14, 15, sjeverozapadni dio odjela 17. Značajke: Markovčak – Bistra predstavlja gravitacijsku zonu potoka Bistra, gdje se svi sastavni potoci sastaju na livadi Markov travnjak. Sastoji se od vrlo lijepih, reprezentativnih sastojina obične bukve i obične jele, a osobito su impozantni pojedini primjerci jela s promjerom do 150 cm, a visinom do 40 m. Donja zona rezervata oko Markovog travnjaka, te istočni dio rezervata izgrađeni su od vapnenca, formiranog u stepeničnim liticama. Uz istočni dio rezervata nalazi se područje Fakultetskih šuma, kao drugo značajno područje krških fenomena, među kojima se ističe špilja Medvednica i lokalitet „Horvatovih stuba“. Na stjenovitom vapnenačkom terenu razvila se karakteristična vegetacija s vrlo mnogo stabala tise, od kojih neki primjerci imaju 30 – 40 cm promjera. Ovaj je rezervat karakteriziran bujnom vegetacijom, među kojom se osobito ističe jela, koja u istočnom dijelu predjela Oštrica čini čiste sastojine.

Posebni rezervat (šumske vegetacije) Rauchova lugarnica – Desna Trnava proglašen je 26. studenoga 1963. godine i ukupne je površine od 103,84 ha. Opis granice: Uređajna jedinica „Markuševačka gora“ odsjeci e, f odjela 12; odsjeci a, b, c odjela 13; odsjek b odjela 14. Značajke: Rauchova lugarnica – Desna Trnava zahvaća gornji tok Desne Trnave, a izgrađuje ga šuma obične bukve i obične jele, stara 80 – 100 godina. Predjel se ističe razvedenim reljefom, osobito bujnom vegetacijom s

mного prirodnih vodotoka. Iako se šumama ovoga rezervata gospodarilo, ističu se osobitom ljepotom; osobito je bujna vegetacija jele na južnim padinama. Postojeći podmladak je bogat i snažan u tolikoj mjeri da je osiguran razvitak sastojine uz minimalne intervencije.

Posebni rezervat (šumske vegetacije) Bliznec – Šumarev grob proglašen je 26. studenoga 1963. godine i ukupne je površine od 175,56 ha. Opis granice: Uređajna jedinica „Sljeme“ odjeli 5, 6, 7 u cijelosti i odsjek i odjela 4. Značajke: Bliznec – Šumarev grob je područje sa najljepšim i najbolje sačuvanim autohtonim sastojinama obične bukve sa primjesama obične jele i jasena u višim predjelima. Struktura sastojine je uglavnom preborna s pretežno zastupljenim većim debljinskim razredima. Pojedina stabla jele i bukve imaju dimenzije 100 – 120 cm, osobitog su uzrasta, a visine do 40 m. Vegetacijski osobito je vrijedna i zanimljiva asocijacija *Aceretifraxinetum excelsioris*, koja je ovdje razvijena bolje, nego bilo gdje drugdje u RH Hrvatskoj. Rezervat zahvaća gornji tok potoka Bliznec sa svim njegovim vrelima, a prirodno je izoliran i time podesan za zaštitu. Čitavo područje leži u zoni zelenog škriljevca, koji na nekoliko mjesta formira zanimljive prirodne litice, a osobito uzduž potočnog korita. Među spomenutim liticama ističe se klisura Šumarev grob s istoimenim vrelom.

Posebni rezervat (šumske vegetacije) Pušinjač – Gorščica proglašen je 26. studenoga 1963. godine i ukupne je površine od 192,29 ha. Opis granice: Uređajna jedinica „Markuševačka gora“ odjeli 25, 26, 27, odsjeci a, b odjela 34, odsjek e odjela 35. Značajke: Pušinjač – Gorščica zahvaća gornju zonu Markuševačke gore s prirodnom terasom Pušinjač – Gorščica. Ističe se bujnom vegetacijom i bogatstvom vode. Izgrađuje ga pretežno sastojina obične bukve s primjesama obične jele. Čitavo se područje ističe prastarim bukovim sastojinama, koje na nekim mjestima čine sklopljenu sastojinu, dok su u nekim dijelovima prekinutog sklopa. Ispod ovih posljednjih raste mladik, koji osigurava potpuni razvitak donje etaže. Dimenzije bukovih stabala dosižu do 150 cm i kao najkrupniji soliteri u našoj R Hrvatskoj sami za sebe predstavljaju spomenike prirode. Jugoistočni rub rezervata zahvaća područje Glavice – Oštrc, koje se ističe slikovitim izgledom, geološkim sastavom i specifičnom florom stijena (termofilni elementi međunčeve šume); posebni florističinski božur (*Paeonia corallina*), perunika (*Iris graminea* i *Iris germanica*), timoj (*Siler trilobum*) i drugi. Ovo je područje i sa zoološkog pogleda, osobito ornitološkog, jedno od najzanimljivijih na Medvednici. Ovaj je objekt značajan i kao memorijalni spomenik II. svjetskog rata.

SPOMENIK PRIRODE je pojedinačni neizmijenjeni dio koji ima ekološku, znanstvenu, estetsku ili odgojno – obrazovnu vrijednost. Na spomeniku prirode dopušteni su zahvati i djelatnosti kojima se ne ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti.

Spomenik prirode Tisa na horvatovim stubama proglašen je 29. prosinca 1964. godine. Opis granice: Stara tisa (*Taxus baccata* L.) kod Horvatovih stuba na Medvednici na kat. čestici broj 2306, k.o. Kraljev vrh. Značajke: Tisa pri vrhu Horvatovih stuba na Medvednici spada među najstarije primjerke ove vrste u R Hrvatskoj. Opseg stabla u prsnoj visini iznosi 180 cm; bez vrha je. Svojim zanimljivim habitusom slikovito upotpunjuje okolni stjenoviti ambijent. Kao terciarni relikv tisa je zaštićena i šumarskim propisima.

SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE je umjetno oblikovani prostor (perivoj, botanički vrt, arboretum, gradski park) koji ima estetsku, stilsku, umjetničku, kulturno – povijesnu i odgojno – obrazovnu vrijednost. Na spomeniku parkovne arhitekture dopušteni su zahvati i djelatnosti kojima se ne narušavaju zbog kojih je zaštićen.

Spomenik parkovne arhitekture (park) Gornja Bistra – park oko dvorca proglašen je 30. lipnja 1971. godine i ukupne je površine od 7,55 ha. Opis granice: Park u Gornjoj Bistri obuhvaća kat. čestice broj 1, 2, 3, 4, 5/1, 6/89, 7, 8, 9, 10, 11, 102/13, 103/1, 181, 183/1, 183/2 i 183/3, k.o. Bistra Gornja. (Danas su to k.č.br. 4961, 4962, 4959, 4957, 4958, 4960, 4963, 4964, 4953, 4956, 4955, 4954.). Značajke: Park u Gornjoj Bistri je zajedno s dvorcem ranije pripadao obitelji Oršić, a kasnije obitelji

Karioni, dok se sada u državnom vlasništvu. U dvorcu je smještena Bolnica za djecu i mlade. Park je osnovan u prošlom stoljeću. Izveden je djelomično u baroknom stilu, a vanjski su dijelovi u slobodnom stilu. Danas je star oko 100 godina. U njemu se ističu skupine starih grabova, smreka, breza i hrastova, srebrne smreke, pitomi kesteni, tise, lipe, johe, jablani i žalosne vrbe. Park ima kulturno – povijesnu, hortikulturnu i estetsku vrijednost.

Svi podaci (tekstualni i vektorski) o zaštićenim područjima Republike Hrvatske dostupni su na Web portalu Informacijskog sustava zaštite prirode odnosno internetskoj stranici <http://www.bioportal.hr>.

STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE I UGROŽENI I RIJETKI STANIŠNI TIPOVI

STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE

Strogo zaštićenim vrstama se, sukladno članku 151. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode, proglašavaju zavičajne divlje vrste koje su ugrožene ili su usko rasprostranjeni endemi ili divlje vrste za koje je takav način zaštite propisan propisima Europske unije kojima se uređuje očuvanje divljih biljnih i životinjskih vrsta ili međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka. **U slučaju pronalaska ozlijeđene, osakaćene, ranjene ili uginule strogo zaštićene vrste obavijestiti će se Zavod za zaštitu okoliša i prirode** putem obrasca na internetskoj stranici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr> i **Inspekcija zaštite prirode**.

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija flore i faune ovoga područja, prema dostupnim podacima iz *Crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske* te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na širem području površine izvan lovišta stalno ili povremeno živi niz strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta. Izdvajaju se sisavci i ptice kao skupine od posebnog interesa za lovstvo, a među njima vrste na koje je na području površine izvan lovišta potrebno obratiti posebnu pozornost u smislu osiguravanja mira ili prikupljanja podataka važnih za monitoring.

Temeljem članka 153. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode: „Zabranjuju se sljedeće radnje sa strogo zaštićenim životinjama iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti: svi oblici namjernog hvatanja ili ubijanja; namjerno uznemiravanje, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, hibernacije i migracije; namjerno uništavanje ili uzimanje jaja te njihovo čuvanje, čak i ako su prazna; namjerno uništavanje, oštećivanje ili uklanjanje njihovih razvojnih oblika, gnijezda ili legla; oštećivanje ili uništavanje područja njihova razmnožavanja ili odmaranja“. Stavak 3. istoga članka propisuje: „Zabranjeno je držanje, prijevoz, prodaja, razmjena te nuđenje na prodaju ili razmjenu živih ili mrtvih jedinki iz prirode strogo zaštićenih vrsta iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a kad se radi o pticama, navedene zabrane odnose se i na bilo koji njihov lako prepoznatljiv dio ili derivat“.

Sisavci – Prema *Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske*, šire područje površine izvan lovišta je područje rasprostranjenosti više ugroženih vrsta sisavaca, od kojih se ističu šišmiši koji su svi strogo zaštićeni temeljem Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama. Šišmiši su ugroženi uslijed uznemiravanja kolonija, gubitka skloništa (prekomjerna sječa starih stabala, obnova objekata), zatvaranja ulaza u špilje (postavljanjem rešetaka i slično), prekomjerne upotrebe pesticida, insekticida, ali i upotrebe otrovnih sredstava za impregnaciju drvene građe. Od šišmiša rasprostranjenih na širem području površine izvan lovišta najugroženiji su: širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus* Schreber), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii* Kuhl), velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii* Kuhl), riđi šišmiš (*Myotis*

emarginatus E. Geoffroy), veliki šišmiš (*Myotis myotis*, Borkhausen), sivi dugoušan (*Plecotus austriacus* Fisher), veliki potokovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum* Schreber) i mali potokovnjak (*Rhinolophus hipposideros* Bechstein). Od ugroženih vrsta sisavaca posebno se ističu vrste koje se nalaze na Dodatku II (vrste za koje je potrebno odrediti tvz. Posebna područja zaštite (SAC – Special Area of Conservation)) Direktive o staništima.

Ptice – S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke dostupnih znanstvenih i stručnih studija, ovo je područje rasprostranjenosti za više ugroženih i strogo zaštićenih vrsta ptica navedenih u *Crvenoj knjizi ugroženih ptica Hrvatske*, te vrsta za koje je potrebno osigurati mjere zaštite staništa odnosno vrsta koje je nalaze na Dodatku I. EU Direktive o pticama (Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija). Navedene zabrane (članak 153. stavak 2. i 3.) odnose se na sve ptice iz prirode koje se prirodno pojavljuju na teritoriju Republike Hrvatske. Temeljem članka 155. stavak 4. Zakona o zaštiti prirode iznimno od odredbi članka 153. Zakona o zaštiti prirode zabrane se ne odnose na ptice koje se nalaze na popisu divljači sukladno posebnom propisu iz područja lovstva, a na koje se primjenjuje odredbe članka 62. i 63. Zakona o zaštiti prirode. Temeljem članka 155. stavak 1. Zakon o zaštiti prirode pod posebnim uvjetom da se postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta u povoljnom stanju očuvanja u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti, Ministarstvo može dopustiti odstupanje od odredbi članka 153. Zakon o zaštiti prirode: u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa; radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim oblicima imovine; u interesu javnog zdravlja, sigurnosti ljudi i imovine ili zbog ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš; kako bi se dopustilo, pod strogo nadziranom uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje i zadržavanje određenih primjeraka strogo zaštićenih vrsta u ograničenom broju. Stavak 3. istoga članka propisuje da za divlje vrste ptica odstupanje iz stavka 1. članka 155. Zakona o zaštiti prirode ne može se odobriti u interesu očuvanja prirodnih staništa, radi sprječavanja štete na ostalim oblicima imovine, kao ni radi sigurnosti imovine ili ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš, ali se dodatno može odobriti u interesu sigurnosti zračnog prometa.

Strane (alohtone) vrste – Zakonom o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima uređeno je pitanje sprječavanja unošenja i širenja te upravljanje invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Europskoj uniji te stranim vrstama, uključujući i invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Republici Hrvatskoj, kako bi se spriječilo ili ublažilo njihov štetan utjecaj na bioraznolikost, usluge ekosustava i/ili zdravlja ljudi, uzimajući u obzir i mogući štetan utjecaj na gospodarstvo kao pogoršavajući čimbenik. **Bijela lista** je popis stranih vrsta čije stavljanje na tržište i/ili uzgoj u kontroliranim uvjetima i/ili uvođenje u prirodu ne predstavlja ekološki rizik u Republici Hrvatskoj. **Crna lista** je popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Republici Hrvatskoj. Temeljem članka 9. stavka 6. Zakonom o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima crnu listu, bijelu listu te popis invazivnih stranih vrsta koje zahtijevaju pojačanu regionalnu suradnju, kriterije za uvrštavanje strane vrste na ove popise, provođenje revizije i ažuriranja popisa te druga pravila postupanja proizašla iz Uredbe (EU) br. 1143/2014. i odgovarajućih provedbenih uredbi, uz prethodno mišljenje čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo i ribarstvo, propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 3. pripisane su iznimke na koje se ne primjenjuje Zakon o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima. Članak 3. stavak 1. propisuje da se odredbe navedenoga Zakona u dijelu koji se odnosi na obvezu ishođenja dopuštenja iz članka 12. stavka 1., članka 14. stavka 1. i članka 17. stavka 1. Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima ne primjenjuju se na: poljoprivredne biljne vrste navedene u Sortnoj listi Republike Hrvatske, biljne vrste navedene u Popisu sorti voćnih vrsta te biljne vrste navedene u Sortnoj listi vinove loze kako ih sve definira Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti

poljoprivrednog bilja; životinjske vrste kako ih definira Zakon o uzgoju domaćih životinja; strane vrste šumskog drveća kako ih definira Zakon o šumskom reprodukcijском materijalu; **vrste divljači navedene u Zakonu o lovstvu**, osim invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji, ako se njihovo korištenje provodi sukladno planovima gospodarenja za koje su ishođeni uvjeti zaštite prirode ili provedena ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno posebnom propisu kojim se uređuje zaštita prirode; vrste koje su na popise iz točaka 1. do 4. ovoga stavka dodane nakon dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a pod uvjetom da je sukladno odredbama ovoga Zakona za te vrste provedena procjena kojom je utvrđeno nepostojanje ekološkog rizika. Članak 3. stavak 2. navedenoga Zakona propisuje da odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na genetski modificirane organizme kako su definirani posebnim propisom kojim se uređuje postupanje s genetski modificiranim organizmima.

Temeljem članka 9. stavka 1. Zakonom o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima zabranjeno je uvođenje stranih vrsta u prirodu i/ili u ekosustave u kojima prirodno ne obitavaju, uzgoj stranih vrsta i njihovo stavljanje na tržište Republike Hrvatske. Iznimno od stavka 1. navedenoga članka, dopušteno je uvođenje stranih vrsta u prirodu i/ili u ekosustave u kojima prirodno ne obitavaju, uzgoj stranih vrsta i njihovo stavljanje na tržište Republike Hrvatske ako ne predstavljaju opasnost za bioraznolikost, usluge ekosustava i/ili zdravlje ljudi, uzimajući u obzir i mogući štetni utjecaj na gospodarstvo kao pogoršavajući čimbenik, što se utvrđuje u postupku ishođenja dopuštenja iz članka 12. stavka 1., članka 14. stavka 1. i članka 17. stavka 1. Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima.

Pravna ili fizička osoba koja koristi ili upravlja zemljištem odnosno površinama izvan lovišta dužna je sve strogo zaštićene, ali i ostale životinjske vrste koje obitavaju ili bi se mogle pojaviti na površinama izvan lovišta Općine Jakovlje štititi i pomagati održavanje istih. Ovdje se izdvajaju samo strogo zaštićene životinjske vrste koje se pojavljuju se na površinama izvan lovišta, a koje su navedene u dopisu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (Klasa: 352-03/23-02/316, Urbroj: 517-12-2-3-2-23-2) od 16. lipnja 2023. godine:

VRSTA – Znanstveni naziv	VRSTA – Hrvatski naziv	Napomena
MAMMALIA – SISAVCI		
<i>Barbastella barbastellus</i> (Schreber, 1774)	Širokouhi mračnjak	
<i>Castor fiber</i> (Linnaeus, 1758)	Dabar	L
<i>Felis silvestris</i> (Schreber, 1777)	Mačka divlja	L
<i>Miniopterus schreibersii</i> (Kuhl, 1817)	Dugokrili pršnjak	
<i>Muscardinus avellanarius</i> (Linnaeus, 1758)	Puh orašar	
<i>Myotis bechsteinii</i> (Kuhl, 1817)	Velikouhi šišmiš	
<i>Myotis emarginatus</i> (E. Geoffroy, 1806)	Riđi šišmiš	
<i>Myotis myotis</i> (Borkhausen, 1797)	Veliki šišmiš	
<i>Plecotus austriacus</i> (Fischer, 1829)	Sivi dugoušan	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (Schreber, 1774)	Veliki potkovnjak	
<i>Rhinolophus hipposideros</i> (Bechstein, 1800)	Mali potkovnjak	
AVES – PTICE		
<i>Alcedo atthis</i> (Linnaeus, 1758)	Vodomar	
<i>Anthus trivialis</i> (Linnaeus, 1758)	Prugasta trepteljka	
<i>Charadrius dubius</i> (Scop., 1786)	Kulik sljepčić	
<i>Cinclus cinclus</i> (Linnaeus, 1758)	Vodenkos	
<i>Columba oenas</i> (Linnaeus, 1758)	Golub divlji dupljaš	
<i>Coracias garrulus</i> (Linnaeus, 1758)	Zlatovrana	

VRSTA – Znanstveni naziv	VRSTA – Hrvatski naziv	Napomena
AVES – PTICE		
<i>Falco peregrinus</i> (Tunstall, 1771)	Sivi sokol	
<i>Falco tinnunculus</i> (Linnaeus, 1758)	Vjetruša	
<i>Gallinago gallinago</i> (Linnaeus, 1758)	Šljuka kokošica	Samo gnijezdeća i proljetna preletnička populacija; ostalo L
<i>Luscinia megarhynchos</i> (Brehm, 1831)	Slavuj	
<i>Motacilla alba</i> (Linnaeus, 1758)	Bijela pastirica	
<i>Motacilla cinerea</i> (Tunstall, 1771)	Gorska pastirica	
<i>Oriolus oriolus</i> (Linnaeus, 1758)	Vuga	
<i>Parus major</i> (Linnaeus, 1758)	Velika sjenica	
<i>Pernis apivorus</i> (Linnaeus, 1758)	Škanjac osaš	
<i>Phylloscopus collybita</i> (Vieillot, 1817)	Zviždak	
<i>Saxicola torquatus</i> (Linnaeus, 1766)	Crnoglavi batić	
<i>Scolopax rusticola</i> (Linnaeus, 1758)	Šljuka bena	Samo gnijezdeća i proljetna preletnička populacija; ostalo L
<i>Sylvia communis</i> (Latham, 1787)	grmuša pjenica	

i druge.

Opis kratica:

Simbol „L“ u napomenama označava da se vrsta nalazi i na popisu divljači Zakona o lovstvu te se gospodarenje odobrava sukladno članku 155. Zakona o zaštiti prirode, a provodi sukladno odredbama Zakon o lovstvu temeljem planova gospodarenja.

Od strogo zaštićenih vodozemaca i gmazova na području površina izvan lovišta Općine Jakovlje obitavaju:

VRSTA – Znanstveni naziv	VRSTA – Hrvatski naziv	Napomena
AMPHIBIA – VODOZEMCI		
<i>Rana dalmatina</i> (Fitzinger in Bonaparte, 1838)	Šumska smeđa žaba	
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Žuti mukač	
<i>Hyla arborea</i> (Linnaeus, 1758)	Gatalinka	
REPTILIA – GMAZOVI		
<i>Emys orbicularis</i> (Linnaeus, 1758)	Barska kornjača	
<i>Lacerta agrilis</i> (Linnaeus, 1758)	Livadna gušterica	
<i>Zamenis longissimus</i> (Laurenti, 1768)	Bjelica	

i drugi.

Prikazuje se i opis (biologija i morfologija) nekih strogo zaštićenih vrsta koje mogu imati ili na koje mogu imati utjecaj zahvata, radnji i aktivnosti koje se provode Planom (zvijeri, ptice grabljivice, kritično ugrožene vrste, biologijom ili morfologijom slične divljači i slično).

Dabar (Castor fiber L.)

Rod *Castor* na Zemlji čine dvije živuće vrste: europski dabar (*Castor fiber L.*) i kanadski dabar (*Castor canadensis*). U Republiku Hrvatsku je dabar ponovo naseljen od 1996. do 1998. godine u sklopu projekta „Dabar u Hrvatskoj“. Ukupno je uneseno 85 jedinki na lokalitete u Žutici kraj Legrada i na Česmi pokraj Čazme. Uspješno provedena reintrodukcija omogućila je da se dabrovi ubrzo počnu širiti i razmnožavati, tako da ih potkraj 2000. godine nalazimo na Česmi i Lonji, Savi, Odri, Kupi, Ilovi, Dravi, Muri, Plitvici i Bednji i njihovim pritocima. Neke obitelji prešle su u Republiku Mađarsku i Republiku Sloveniju, a postoje naznake da su se pojavili i na bosanskoj strani, na pritocima Save.

Dabar (*Castor fiber L.*) je semiakvatična životinjska vrsta i najveći glodavac sjeverne polutke. Masivne i zdepaste je građe, izvrstan plivač i ronilac. Dužina tijela mu dosegne do 1 m, visina u hrptu 30 cm, a široki i plosnati rep dugačak je do 30 cm. Odrasla jedinka teška je 20 – 30 kg. Tijelo je snažno, pogrbljeno u leđima. Trbuh je obješen, vrat kratak i debeo. Glava je straga široka i sužena, a prema naprijed završava kratkom i tupom njuškom. Nogu su kratke i vrlo snažne, stražnje su malo duže od prednjih, a završavaju s pet prstiju. Prednje noge imaju snažne prste i nokte, kojima dobro kopa zemlju, a na stražnjima među prstima ima plivaču kožicu. Tijelo je pokriveno dlakom (osim repa koji je ljuskav), koja je na vanjskom dijelu čvršća (osje), a ispod nje su vrlo sitne malje. Boja dlake je tamnokestenjasta do sivkasta, na trbuhu svjetlija. Kao i svi glodavci, i dabar se razlikuje vrlo izraženim prednjim zubima, glodnjacima, koji su crvene boje. Snažne čeljusti i oštri glodnjaci (u obliku dljeteta) omogućuju mu grizenje drva te rušenje i pregrizanje stabla.

Dabar je tipični monogam. Spolno je zreo s 2,5 godine, kada se mladi dabrovi odvajaju od roditelja i zasnivaju novu familiju. Parenje traje od mjeseca siječnja do mjeseca ožujka i odvija se u vodi. Gravidnost traje prosječno 105 dana, a mladi dolaze na svijet od mjeseca travnja do mjeseca lipnja. Ima jednu generaciju godišnje. Ženka okoti 1 – 5 mladih koji gledaju i dlakavi su odmah nakon okota. Sišu oko 2 mjeseca. Dabrovo je mlijeko dvostruko masnije od kravljeg. Hranu počinju uzimati nakon 2 mjeseca starosti, kada počnu izlaziti iz nastambe. Dabar doživi starost od 17 do 20 godina, a do 16. aktivno sudjeluje u reprodukciji.

U dabra je najbolje razvijeno osjetilo vida. Dobro vidi i noću, kada je i najaktivniji. Dobro su mu razvijeni i sluh i njuh, ali se, uz vid, češće oslanja na sluh. Osim što ima dobra osjetila, vrlo je inteligentan pa dobro ocjenjuje potencijalne opasnosti i rijetko dolazi u neprilike. Zbog zdepaste građe i kratkih nogu spor je i nespretna na tlu pa se radije zadržava u vodi ili neposredno uz nju. Dabar nema izrazit i specifičan oblik glasanja. Najkarakterističniji je dabrov zvučni efekt snažni udarac repom po vodi kada je preplašen, što se čuje poput jaka udarca veslom po vodi.

Dabar je isključivo biljožder. Ljeti se hrani sočnim zeljasti biljem koje nalazi u vodi ili neposredno na obali. Jede trave, šaševe mlade izbojke i lišće mekih listača, a zimi, izvan vegetacijskog razdoblja, glavna mu je hrana kora mekih listača, i to samo živa i mlada. Stabla ruši ponajprije zato da bi došao do mlade kore u krošnji, ali i za gradnju brana. Od drvenastih vrsta za hranu mu najviše služe vrba i topola, potom breza, a rjeđe hrast, joha, lijeska, javor, brijest, jasen, svib, crni trn i vrlo rijetko četinjače. Jede više od 300 zeljastih i drvenastih biljnih vrsta.

Dabar živi na vodotocima i vodenim površinama obraslim bogatom močvarnom vegetacijom zeljastih i drvenastih vrsta. Osnovni su mu stanišni uvjeti stalna i dovoljno duboka voda (najmanje 30 cm). Ako nastanjuje manji vodotok, koji katkad postaje previše plitak, na njemu izgradi branu kako bi razina vode bila dovoljna da bi zaštitio ulaz u nastambu. Voda je dabru prostor kojim se kreće, kojim transportira građevinski materijal za nastambu ili branu i koja mu služi za regulaciju tjelesne temperature. Voda mu je ponajprije zaštitna. Idealna su mu staništa prirodne vodene površine, potoci, manje rijeke, jezera, mrtvice, ali se dobro snalazi i na kanalima i umjetnim jezerima ako su dobro obrasli vegetacijom. Izbjegava velike rijeke sa snažnim vodenim strujama i velikim oscilacijama vode.

Dabar živi u familijama kojima je okosnica roditeljski par. U familiji može biti od 2 do 6 ili 8 jedinki, ovisno o prirodnom prirastu. Naime, uz roditeljski par ostaju mladi do spolne zrelosti. O

mladuncima se brinu oba roditelja, a kada ih ženka odgaja, mužjak joj donosi hranu u nastambu. Složni su i u radu. Tako pri gradnji većih brana rade svi članovi familije, a katkad se udružuje i više familija. Poštuju teritorijalnost, a teritorij jedne familije uglavnom je u radijusu od 1 km nastambe.

Prirodni neprijatelj mu je vuk te za mladunce lisica i orao. Danas su za dabra ponajprije opasni promet, potom čovjek sa svojim zahvatima u staništu, a u blizini naselja psi lutilice.

Mačka divlja (*Felis silvestris* Schr.)

Mačka divlja (*Felis silvestris* Schr.) ubraja se u nadred zvijeri (*Ferae*), red mesoždera (*Carnivora*), porodicu mačaka (*Felidae*), rod mačke (*Felis*), vrsta mačka divlja (*Felis silvestris* Schr.) Mačka divlja je autohtona, sitna dlakava divljač svih naših staništa. Treba napomenuti da se mačka divlja križa s domaćom mačkom tako da u većini naših staništa ima križanaca, što nije samo narušilo genetsku čistoću te vrste nego i iznimno otežava njezinu determinaciju. Danas se smatra da je ta vrsta svoj izvorni genom, bez pretapanja s domaćom mačkom, zadržala jedino u Lici i Gorskom kotaru.

Mačka divlja je rasprostranjena, premda različitim intenzitetom, na gotovo cijelom europskom prostoru. Brojnija je u središnjem i južnom dijelu europskog kontinenta, dok je na sjeveru rjeđa, a u skandinavskim zemljama i Rusiji je nema. U Republici Hrvatskoj nalazimo ju u gotovo svim staništima, bez obzira na nadmorsku visinu. Iznimka su jadranski otoci, na kojima je nema. Iznimno su pogodno stanište za mačku divlju starije visoke šume. Međutim, bez obzira na njeno obitavanje u našim staništima i potencijalno raznoliku prehranu, zbog predatorske naravi, njezina se brojnost smanjuje.

Mačka divlja naizgled je vrlo slična običnoj domaćoj mački i građom tijela i obojenošću dlačnog pokrivača. No divlja je mačka krupnija i snažnije građe od domaće. Krzno joj je neujednačene tamnosive boje prošarano tamnom linijom uzduž hrpta te poprečnim prugama po leđima i trbuhu. Na podbratku pa i vratu dlaka je svjetlija, odnosno žućkastoblijeda, dok je na trbuhu zagasito sivo – žut. Mladi primjerci imaju na čelu bijelu mrlju, koja se kasnijim linjanjem izgubi. Tijelo joj je zbijenije i dugačko 80 – 90 cm, i visoko 35 – 45 cm. Teži do 10 kg, a iznimno i više. Ima veću i zaobljeniju glavu sa snažnim vratom te jake noge. Stražnje su noge jače od prednjih pa omogućuju dugačak skok. Na šapama ima pet prstiju s oštrim pandžama, koje pri hodu uvlači među jastučice na prstima. Rep je kitnjast, dugačak 40, pa i nešto više centimetara. Jednakomjerno je obrastao dlakom cijelom svojom duljinom, a na kraju završava tupo. Uzduž repa je 6 do 8 tamnih kolutova, koji su tamniji što su bliži vrhu repa, a on je sam crn. Mužjak je veći od ženke.

Sva su joj osjetila dobro razvijena, posebice vid. Zbog toga se dobro snalazi i u gotovo potpunu mraku. U pozadini oko ima površinu, tapetum lucidum, koja reflektira svjetlost što ulazi u oko. Stoga u tami, kada je obasjana izvorom svjetla, mački oči zasvijetle. Sluh joj je također dobro razvijen, tako da na većoj udaljenosti čuje kretanje miša. Zbog dugih taktilnih dlaka u gornjoj usni ima izvrsno razvijeno osjetilo opipa. Od svih osjetila možda joj je najslabije razvijeno osjetilo njuha.

Mačka divlja je noćno aktivna životinja. U lov kreće u sumrak, a okončava ga pred zoru. Premda lovi sve životinje koje može svladati, odnosno od divljeg zeca, poljske i šumske koke te poneko lane, njezina su osnovna hrana sitni glodavci odnosno miševi i voluharice. Također lovi predstavnike kuna, odnosno obje kune, lasicu malu i veliku te tvora. Osim miševa rado lovi i poljske štakore. Lovi šuljanjem i zaskokom, ili dočekujući plijen na njegovim premetima, stazama ili uz nastambe. Staništa oskudna hranom ili izlovljena napušta, a pri izboru novog staništa nastoji da to bude područje bez ljudi. Za dana se povlači u sklonište koje nalazi u napuštenim jazbinama, a u šumskom staništu u šupljim deblima, raspuklinama u stijeni ili se odmara u krošnji stabala. Živi asocijalno, samotarski, sve do vrijeme parenja.

Premda se mačke divlje pare jedanput godišnje od veljače do ožujka, ali ima i odstupanja od tog razdoblja, pa parenja može biti i poslije. U doba parenja oba se spola javljaju, odnosno dozivaju prodornim mijaukanjem. Takvim glasanjem ženke spremne za parenje dozivaju mužjake, a oni pak suparnicima najavljuju svoju prisutnost. Kao i domaće i divlje se mačke pare noću. Nakon toga mačak i mačka ostaju kraće vrijeme vezani. Ženka nosi 63 dana i od travnja do svibnja omaci 4 – 5 mačića. Za macenje traži sigurno sklonište pod zemljom ili nad njom (jazbine, špilje, duplje i slično). Mačići su slijepi prvih 12 dana, a majku sišu oko 6 tjedana. Ženka ima 8 sisa. O leglu se isključivo brine ženka, jer ju mužjak nakon parenja napušta. Prije zime leglo se razilazi. Mladi spolnu zrelost postižu kad su stari 9

mjeseci, što znači da će tijekom sljedećeg proljeća imati vlastiti pomladak. Mačka divlja doživi 12 do 15 godina.

Ris je najopasniji prirodni neprijatelj mačke divlje. Ako ne može pobjeći psu ili lisici, ona im se suprotstavlja. Budući da ulazi u lisičje jame, mačka divlja obolijeva od šuge i bjesnoće. Osim navedenoga redovito ima parazite u krznu i koži poput buha i krpelja, a od endoparazita brojne crijevne nametnike.

Puh orašar (Muscardinus avellanarius L.)

Izgledom i načinom života puhovi (*Gliridae*) podsjećaju na vjeverice. Zdepasto tijelo prekriveno im je mekim krznom, a rep je dugačak i kitnjast. Noge su im kratke i prilagođene penjanju i životu u krošnjama drveća. Osim osebujne građe tijela, osobito žvačne površine kutnjaka, posebna je značajka svih puhova da rano padaju u dubok zimski san. Mirovanje u zimskom razdoblju godine, kad skrupčani u pušinama minimalno troše energiju, može potrajati i do sedam mjeseci.

Puh orašar je autohtona vrsta gotovo cijele Europe pa tako i Republike Hrvatske, Britanskog otočja i Male Azije. U središnjim dijelovima Europe pa tako i u Republici Hrvatskoj očuvane su četiri vrste puhova: sivi, veliki ili jestiv puh (*Myoxus glis* L.), puh orašar ili lješnikar (*Muscardinus avellanarius* L.), gorski puh (*Dryomys nitedula* Pall.) i vrtni puh (*Eliomys quercinus* L.), čija endemična vrsta (*Eliomys quercinus dalmaticus*), prilagođena životu u krškom priobalju, obitava u Hrvatskoj od Učke do ušća Neretve.

Puh orašar ili puh lješnikar težine je 17 do 20 g (prije hibernacije duplo više) i najmanji je puh od svih vrsta. Gornja strana tijela je jantarne i smeđe boje, a trbušna bijele, oči su velike i crne, rep dlakav, ali ne i kitnjast, uši malene. Prosječna duljina tijela je od 6 do 9 cm s repom, odnosno od 5 do 8 cm. Spolni dimorfizam nije izražen. Životni vijek puha orašara je 3 do 6 godina.

Noćno su aktivni i izrazito teritorijalni u krugu od 70 – tak metara od nastambe (gnijezda). Stanište puha orašara su guste šume i živice. Žive samotarski, a nastambe grade od trava, kore, grančica i lišća na visini od oko dva metra. Imaju do dva legla godišnje, a pare se od mjeseca lipnja do mjeseca listopada. Graviditet traje 24 dana, a koti se do 7 mladih. Mladunci se osamostaljuju nakon 35 dana, dok spolno sazrijevaju s jednom godinom. Hrane se orašastim plodovima (lješnjak, orah), pupovima, bobicama, sjemenkama voća, ponekad i ptičjim jajima i kukcima. Hiberniraju od mjeseca listopada do mjeseca travnja. Prirodni neprijatelji su mu kune, lasice, jazavci, lisice, ptice grabljivice.

Golub divlji dupljaš (Columba oenas L.)

Golub divlji dupljaš (*Columba oenas* L.) je kritično ugrožena hrvatska gnjezdarica i na pragu je izumiranja. Stoga su pri lovu nužni oprez i dobro poznavanje razlika među golubovima, kako bi se mogao izbjeći odstrjel dupljaša. Obojenjem ruha dupljaš slični na divljeg goluba (pećinara), ali ima crne vrhove krila (u divljega su sivi, samo malo tamniji od baze krila), trtica mu je siva (u divljega bijela), a crne pruge na krilu kratke su i slabo vidljive. Nastanjuje otvorene šume s mnogo proplanaka i prosjeka, rubove šuma uz poljoprivredne površine i stare prostrane parkove s listopadnim drvećem bogatim dupljama. Dupljaš se gnijezdi po otvorenim šumama i predjelima s rijetkim drvećem, gnijezda gradi u dupljama stabala, rijetko u pukotinama stijena i rupama u tlu. Gnijezdo grade, na jajima leže i o ptičima se brinu oba partnera. Pretežno se hrane biljnom hranom (sjemenkama, lišćem, pupovima, cvjetovima i slično), a povremeno i beskralješnjacima. Hranu pretežno sakupljaju na tlu, rjeđe na drveću ili grmlju. Na tlu se često hrane u jatima, a na drveću obično samotno. Pretežno je selica, u našem priobalju zimuje u malom broju.

Razlozi ugroženosti: s obzirom na manjak podataka o ekologiji vrste, razlog za drastičan pad populacije nije sasvim jasan, ali se smatra da je tome pridonijelo uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva, možda i stalni porast brojnosti goluba divljeg grivnjaša.

Zlatovrana (*Coracias garrulus* L.)

Zlatovrana (*Coracias garrulus* L.) pripada porodici *Coraciidae*. Gnijezdi se u južnoj i istočnoj Europi, sjevernoj Africi te u Aziji, istočno do jugozapadnog Sibira, Kazahstana i zapadne Kine. Opisane su dvije podvrste, od kojih se u Europi gnijezdi nominalna. Selica je, zimuje u Africi južno od Sahare. Zlatovrana se u Hrvatskoj do 70-ih godina 20. stoljeća gnijezdila diljem panonske Hrvatske: u Hrvatskom zagorju, Podravini, Baranji, Pokupskom bazenu i istočnoj Slavoniji.

Zlatovrana je vranolika ptica veličine čavke, ali je izrazite blistavoplave boje s kestenjastim leđima. Nastanjuje otvorena, sunčana staništa s razbacanim starim stablima, stare otvorene šume (osobito hrastove ili borove), stare parkove, prostrane voćnjake, drvećem obrasle obale rijeka i slično. Za selidbe su samotne ili u malim jatima, gnijezde se samotni parovi. Monogamne su, združivanje parova počinje vjerojatno već na zimovalističima ili na proljetnoj selidbi. Gnijezda grade u dupljama, ponekad i u pukotinama stijena ili građevina. U Europi se često gnijezdi u topoli *Populus alba*. U pologu je 3 – 5 jaja, inkubacija traje 17 – 19 dana. Oba roditelja leže na jajima i brinu se o ptićima. Ptići opernaćuju i napuštaju gnijezdo nakon 26 – 27 dana. Roditelji ih još neko vrijeme hrane, osamostaljuju se oko 3 tjedna nakon napuštanja gnijezda.

Plijen pretražuje s pogodnih stršaka u obliku suhih grana ili žica dalekovoda, uglavnom iznad oranica ili kratke vegetacije jer takva staništa omogućuju lako uočavanje i hvatanje omiljenog plijena, velikih kukaca kao što su kornjaši i skakavci. U manjoj količini love i gujavice, žabe, guštere i sitne sisavce, a rijetko jedu i plodove.

U Republici Hrvatskoj je kritično ugrožena, vrlo malobrojna i rijetka. Selica je.

Sivi sokol (*Falco peregrinus* Tunstall)

Sokolovi (porodica *Falconidae*) su skupina malih do srednje velikih grabljivica zašiljenih krila. Nasuprot ostalim grabljivicama, ne rade gnijezda (jaja polažu u gnijezda drugih ptica ili golu stijenu), a plijen ubijanju kljunom (sve ostale grabljivice kandžama). Svi su zaštićeni i nisu divljač.

Sivi sokol (*Falco peregrinus* Tunstall) je gnjezdarica primorske, gorske i mjestimično panonske Hrvatske. Populacija je najbrojnija i najstabilnija u Sredozemnoj Hrvatskoj, od Dubrovačkog primorja do kvarnerskih otoka, od Zagore do malih otoka.

Sivi sokol obitava na raznolikim staništima od otvorenih do šumovitih područja, u unutrašnjosti i uz more. Vrlo su prilagodljivi i mogu se naći gotovo svugdje, ali obično se ne gnijezde u prostranim nizinskim područjima (stepama, pustinjama, kultivirane nizine bez drveća) u kojima nema sigurnih mjesta za gniježđenje, velikim prostranim šumama, jako obraslim močvarama. Za lov su im potrebna otvorena područja koja često uključuju različita vlažna ili priobalna staništa. Za gniježđenje trebaju litice, stijene ili druge strme, nepristupačne položaje (tornjevi ili ruševine), a u dijelovima areala gnijezdi se i na stablima (u starim gnijezdima drugih ptica) ili na tlu. Nisu društveni, a gnijezde se samotno. Monogamni su, a veze su vjerojatno doživotne. U pologu su obično 3 – 4 jaja, inkubacija traje 29 – 32 dana. Na jajima leže i o ptićima se brinu oba roditelja. Ptići mogu letjeti sa 35 – 42 dana, a samostalni su nakon daljnjih dva ili više mjeseci.

Letni mu je obris osobit: zašiljena krila široka pri bazi i srednje dug rep sužen pri vrhu. Odozgo je siv, odozdo sivo ispjegan i isprugan, glava je crno – bijela s izraženim crnim brkom, mladi su smeđi, odozdo ispjegani. Let je aktivan, snažan s brzim zamasima krila, isprekidan kratkim kliznim dionicama, rjeđe jedri. Hrani se najviše pticama, od najmanjih do onih veličine čaplje, najčešće ipak srednjim od veličine čvorka i drozdova do čavki i golubova. Lovi najviše u letu, taktiku prilagođava plijenu i prilikama, najčešće ipak plijen traži leteći iznad otvorenog područja, na uočeni se plijen obrušava nevjerojatnom brzinom (čak 400 km na sat) i ubija ga izravnim udarcem u punoj brzini. Povremeno love šišmiše, a rijetko kukce ili terestrički plijen kao što su mali sisavci i gušteri. U Republici Hrvatskoj je ugrožena gnjezdarica priobalja, dok je u kopnenom dijelu kritično ugrožena i na granici izumiranja.

Razlozi ugroženosti: intenziviranje poljodjelstva, pesticidi, smanjenje populacija srednjih ptica, turizam i rekreativne aktivnosti.

Vjetruša (*Falco tinnunculus* L.)

Sokolovi (porodica *Falconidae*) su skupina malih do srednje velikih grabljivica zašiljenih krila. Nasuprot ostalim grabljivicama, ne rade gnijezda (jaja polažu u gnijezda drugih ptica ili голу stijenu), a plijen ubijanju kljunom (sve ostale grabljivice kandžama). Svi su zaštićeni i nisu divljač.

Vjetruša (*Falco tinnunculus* L.) je najrašireniji i najčešći predstavnik sokolovki. Naraste u dužinu oko 35 centimetara, s rasponom krila do 80 centimetara, do 300 grama težine. Mužjak na leđima ima smeđa perja prošarana crnim pjegama, prsa i trbuh su svijetlo smeđa, rjeđe prošarana crnim pjegama od leđa. Glava i rep imaju karakterističnu plavo sivu boju, koja na repu završava sa širokom crnom prugom. Ženka i mlade ptice su tamno smeđe, prošarane s crnim pjegama, a na repu imaju crnkasto smeđe pruge. Kod oba spola primarna letna pera na krilima su crne boje, a noge su žute s crnim pandžama.

Gnijezdi na području gotovo cijele Europe, osim krajnjeg sjevera Skandinavije i Rusije te Islanda. Naseljava otvorena područja s manjim nizovima stabala, rubove šuma, parkove i naselja. Ne radi vlastita gnijezda, nego zaposjeda napuštena gnijezda vrana, svraka, smještenih visoko na drveću u nizu (najčešće crnogorice) ili gnijezda golubova smještena u tornjevima, zvonnicima ili napuštenim visokim zgradama. Gnijezdi od mjeseca travnja do mjeseca lipnja. Nese 3 – 6 (9) bijelih jaja s tamnim pjegama, veličine oko 40 milimetara. Na jajima sjedi ženka oko četiri tjedna. Mlade ptice u gnijezdu hrane oba roditelja oko četiri tjedna. Kod donošenja hrane u gnijezdo mlade ptice se glasno javljaju.

Hrane se sitnim sisavcima, manjim gmazovima, vodozemcima i kukcima koje traži nakon zaustavljanja i treperenja (raširenih krila i spušenog repa) u zraku na visini oko 10 metara. Kada opazi plijen, munjevito se obrušava i neposredno iznad tla ponovno širi krila, hvata plijen na tlu uz pomoć pandži. Vrlo rijetko pokušava napasti manje ptice u letu.

U Republici Hrvatskoj je gnjezdarica na čitavom području, često unutar naselja. Dio populacije seli se tijekom mjeseca ožujka i mjeseca travnja, te od mjeseca kolovoza do mjeseca listopada (kada dolaze i ptice sa sjevera Europe), a dio prezimljuje na području Republike Hrvatske.

Šljuka kokošica (*Gallinago gallinago* L.)

U potporodicu šljuka (*Scolopacinae*) ubraja se više rodova, među kojima su šljuke, muljače, podzviždači, prutke, žalari i drugi. To su ptice močvarice koje pretežno borave uz obale voda i po močvarama, a samo neke vrste i u vlažnim šumama. Imaju vitak kljun, ravan ili savinut, različite duljine. Noge su u većine vrsta dosta duge, a krila su im najčešće savinuta i šiljata. Oči su usađene visoko u glavi, a spolovi se po vanjskom izgledu ne razlikuju. U nas su šljuke selice, a u vrlo malom se broju i gnijezde u našim krajevima.

Šljuka kokošica (*Gallinago gallinago* L.) ili barska (ritska) šljuka ptica je selica koja se gnijezdi u sjevernoj, srednjoj i istočnoj Europi, a osobito u Sibiru. U nas se gnijezde u vrlo malom broju u Posavini. Potkraj ljeta kreću na jug i prezimljuju u južnoj Europi i sjevernoj Africi. Za to vrijeme selidbe prolaze i kroz naše krajeve, a mnoge tijekom zime prebivaju u Dalmaciji, u njezinim močvarnim područjima. U rano proljeće vraćaju se u svoje krajeve.

Tijelo šljuke kokošice dugačko je do 26 cm. Gornji dijelovi tijela smeđe su boje s crno – crvenkastim pjegama, išarani širokim žutim uzdužnim prugama. Donji su dijelovi tijela prljavo – bijele boje. Glava je također smeđa s uskim svijetlim uzdužnim prugama i tamnom prugom iznad oka. Kljun je nešto duži od 6 cm, vitak, ravan, na vrhu crn, a pri glavi crvenkasto – žućkast. Rep je lepezast i sastoji se od 12, 14, 16 ili 18 pera (najčešće 14). Pri vrhu je narančaste boje s crnim pjegicama i obrubljen uskom bijelom prugom. Ima znatno duže noge od šljuke bene.

Gnijezdo šljuka kokošica pravi na zemlji, skriveno u travi, te ga oblaže suhim vlatima trave i lišćem. U mjesecu travnju ili početkom mjeseca svibnja ženka snese 4 – 5 krušolikih, maslinastozelenih jaja s tamnim pjegama, na kojima sjedi 18 – 20 dana. Mladi su potrkusi o kojima brinu oba roditelja. Vrlo brzo lete i osamostale se već s tri tjedna.

Životni su prostor šljuke kokošice močvare, vlažne livade te močvarne obale rijeka i jezera. Hrani se uglavnom beskralježnjacima, slično kao šljuka bena. Vrlo je plašljiva i neprestano se skriva među raslinjem. U sumrak leti u manjim jatima prema mjestu gdje nalazi hranu. Leti vrlo brzo i

krivudavo. Prilikom uzlijetanja oglašuje se reskim krikom. U svadbenom letu vibracijom vrhova krila i repa proizvodi zvuk sličan meketanju koze.

Škanjac osuš (Pernis apivorus L.)

Škanjci (porodica *Accipitridae*) su srednje velike do velike kratkovrate grabljivice širokih, oblikih krila. Od orlova su kraćeg repa i vrata, od eja i lunja znatno su kraćih i širih krila. Sve su zaštićene vrste i nisu divljač.

Škanjac osuš (*Pernis apivorus* L.) dugovratniji je od ostalih škanjaca, glava mu je manja i „golubolika“, no najlakše se razlikuje po tri tamne pruge na repu: jedna je šira na vrhu repa i dvije uže pri bazi repa. Hrani se pretežno saćima i ličinkama osa i bumbara koje iskopava iz zemlje, ali i ostalim kukcima, paucima, sitnim sisavcima, reptilima, vodozemcima, katkad čak i plodovima, što je jedinstveno među našim grabljivicama. Od uboda osa i bumbara zaštićen je debelim ljuskama na nogama, čvrstim i gusto ljuskasto složenim perjem na glavi te uskim nosnim otvorima koji onemogućuju ulazak kukaca. Malobrojna je gnjezdarica šumovitih predjela nizinske i gorske Hrvatske, dok je u priobalju češći za selidbe. Najčešće seli u jatima, zimuje u ekvatorijalnoj Africi.

Razlozi ugroženosti: uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

Šumska šljuka ili šljuka bena (*Scolopax rusticola* L.)

Šljuke su izrazito dugokljune ptice relativno kratkih nogu. Šljuka bena u različitim je hrvatskim krajevima poznata i kao šumska šljuka, kljunača, kokoša, kokoča, podlešnjak, šumski kulik, bačura, banjura, banica ili banjevica. To je ptica selica rasprostranjena u cijeloj Europi i Aziji, od Atlanskog do Tihog oceana. Početkom jeseni iz sjevernih seli se u toplije južne krajeve. Kod nas spada u ptice selice – prolaznice i u lovištu se može pronaći samo u vrijeme jesenje i proljetne seobe. Pritom mnoge ostaju tijekom cijele zime u našim priobalnim područjima i na otocima.

Šumska šljuka ili šljuka bena ptica je riđeg ruha gusto ispjeganog i ispruganog, odozdo je svjetlija. Osobite su i među ćurlinima jedinstvene poprečne crne pruge na glavi. Jedini je ćurlin koji je šumska ptica, hranu ne traži po obalama, nego u vlažnu, rahlu šumskom tlu i po šumskim lokvama. Hrani se gotovo isključivo životinjskom hranom, koju pronalazi svojim dugačkim kljunom i jezikom. Glavna su joj hrana gujavice, no na njenom su jelovniku i brojni drugi beskralježnjaci poput raznih kukaca i njihovih ličinki, pauka, stonoga, pužića i drugo. Ovisno gdje boravi, šljuka bena pojede i poneku šumsku bobicu, zrna kleka, sjeme bazge, zrna kukuruza i zobi, neke trave, korjenčice. Osim hrane šljuka bena uzme svakodnevno i nekoliko kamenčića, minerala ili zrna pijeska, što joj je nužno za probavni proces.

Gnijezdeća populacija šljuka u Republici Hrvatskoj je malobrojna i kritično ugrožena. Parenje šljuke bene započinje već prilikom proljetne seobe u ožujku i travnju. Područje gnijezdenja obuhvaća šumske površine na gotovo cijelom području euro – azijskog kopna. Gnijezda šljuke bene su na zemlji, vrlo jednostavna od suhih grančica, šušnja, trave, borovih iglica i mahovine. Ženka snese u prosjeku 4 jaja na kojima sjedi oko tri tjedna. O mladima brine samo ženka, a mužjaci su poligamni. Ako prvi nasad propadne, pojavljuje se drugo leglo u mjesecu lipnju ili mjesecu srpnju. U koliko mladima prijete opasnost, ženka prenosi mladunčad na sigurno i to po nekima ispod vrata, a po drugima držeći ih nogama. Šljuke za gnijezdenja, u sumrak i zoru, izvode osebujan svadbeni let: nisko iznad krošnji lelujavu nadlijeću svoj teritorij i to oglašavaju pjevom od dva dijela, piskutavim i gundavim. Za vrijeme tog svadbenog leta inače se skrovite šljuke lakše uočavaju te je taj način lova na njih odavna popularan, pa i danas u područjima gdje su brojne gnjezdarice (osobito sjeveroistočna Europa).

Veliku seobu šljuke bene započinju već u mjesecu listopadu, s prvim snjegovima na sjeveru. U proljeće se počinju vraćati već početkom mjeseca ožujka, pa sve do polovice mjeseca travnja. Sele se isključivo noću, bez obzira na vremenske prilike i mjesecinu. Uglavnom lete pojedinačno ili u manjim jatima do šest ptica. Prirodni neprijatelji šljuke bene su lisice, kune, lasice i brojne pernate grabljivice.

Razlozi ugroženosti su: uređivanje šuma, intenziviranje poljoprivrede. Gnijezdeća populacija šljuke strogo je zaštićena Zakonom o zaštiti prirode, isto kao i proljetna preletnička. Ne smiju se uništavati pronađena gnijezda, niti lovnim aktivnostima narušavati stanište u kojem se gnijezdi.

U poglavlju Kronika površine izvan lovišta i u Obrascu za evidentiranje ugroženih i strogo zaštićenih vrsta i ciljnih vrsta područja ekološke mreže RH potrebno je evidentirati opažanja i nalaze rijetkih i strogo zaštićenih vrsta (zabilježiti aktivna gnijezda, opažanja jedinki/grla/kljuna i slično), a podatke iz Kronike i Obrazac jednom godišnje dostavljati Zavodu za zaštitu okoliša i prirode.

UGROŽENI I RIJETKI STANIŠNI TIPOVI

Prirodno stanište je jedinstvena funkcionalna jedinica kopnenog ili vodenog ekosustava, određena geografskim, biotičkim i abiotičkim svojstvima, neovisno o tome je li potpuno prirodno ili doprirodno. Sva istovrsna staništa čine jedan stanišni tip.

Stanište divlje vrste je okoliš određen specifičnim abiotičkim i biotičkim svojstvima, u kojem vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkog ciklusa.

Temeljem članka 52. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode stanišni tip je u povoljnom stanju ako: je njegovo prirodno područje rasprostranjenosti i površina koju pokriva stalna ili se povećava; postoji, i u doglednoj budućnosti će se vjerojatno održati, specifična struktura i funkcije nužne za njegov dugoročni opstanak; su njegove značajne vrste u povoljnom staništu. Temeljem stavka 3. istog članka očuvanje ekosustava osigurava se očuvanjem stanišnih tipova u povoljnom stanju, odnosno obnavljanjem stanišnih tipova kojima je narušeno povoljno stanje.

Ugrožena i rijetka staništa – Prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa i EU Direktivi o staništima na području površine izvan lovišta prisutna su neka ugrožena i rijetka staništa.

Prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa, ugrožena i rijetka staništa prisutna na području administrativnih granica Općine Jakovlje, koja su navedena u dopisu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (Klasa: 352-03/23-02/316, Urbroj: 517-12-2-3-2-23-2) od 16. lipnja 2023. godine, su:

- **A.4.1. Trščaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi (Razred *PHRAGMITO-MAGNOCARICETEA* Klika in Klika et Novak 1941),**
- **C.2.2.3. Zajednice higrofilnih zeleni (Sveza *Calthion palustris* Tx. 1937),**
- **C.2.2.4. Periodički vlažne livade (Sveza *Deschampsion caespitosae* Horvatić 1930),**
- **C.2.3.2. Mezofilne livade košanice Srednje Europe (Sveza *Arrhenatherion elatioris* Br.–Bl. 1926, syn. **Arrhenatherion elatioris* Luquet 1926),**
- **C.2.3.2.1. Srednjoeuropske livade rane pahovke (As. *Arrhenatheretum elatioris* Br.–Bl. Ex Scherrer 1925),**
- **C.3.3.1. Brdske livade uspravnog ovsika na karbonatnoj podlozi (Sveza *Bromion erecti* Koch 1926),**
- **C.5.4.1.1. Visoke zeleni s pravom končarom (*Filipendula ulmaria*),**
- **E.3.1. Mješovite hrastovo – grabove i čiste grabove šume (Sveza *Erythronio-Carpinion* (Horvat 1958) Marinček in Mucina et al. 1993 i sveza *Carpinion betuli* Isller 1931),**
- **E.3.2. Srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka te obične breze (Sveze *Quercion robori-petraeae* Br.–Bl. 1932),**
- **E.4.5. Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume (Podsveza *Lamio orvalae-Fagenion* (Borhidi 1963) Marinček et al. 1993),**
- **E.5.1. Panonske bukovo – jelove šume (Podsveza *Lamio orvalae-Fagenion* (Borhidi 1963) Marinček et al. 1993).**

Na području obuhvata programa nalaze se sljedeći ugroženi i rijetki stanišni tipovi: A.4.1., C.2.2.4., C.2.3.2., C.2.3.2.1., C.3.3.1., E.3.1., E.3.2. i E.4.5..

Na području Općine Jakovlje **nema hrvatskih endemičnih vrsta** odnosno endemičnih vrsta za Republiku Hrvatsku.

Ekološki koridori i selidbeni putovi životinja – na području Općine Jakovlje **nisu evidentirani** ekološki koridori i selidbeni putovi životinja.

Pravna ili fizička osoba koja upravlja površinama izvan lovišta Općine Jakovlje uključiti će se u zaštitu i održavanje elemenata bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti, kroz poštivanje odredbi programa zaštite divljači (košnja, održavanje vodotoka, izvora i slično), a navedeno će obavljati u suradnji s nadležnom Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Zagrebačke županije.

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

Ekološka mreža Republike Hrvatske – proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže te predstavlja područja ekološke mreže Europske unije **Natura 2000**.

Na području administrativnih granica, ali i unutar obuhvata ovoga programa zaštite divljači za površine izvan lovišta Općine Jakovlje **područja ekološke mreže Republike Hrvatske (Natura 2000 područja) obuhvaćaju:**

- **područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS:**
 - **HR2000583 Medvednica.**

U odnosu na površine izvan lovišta Općine Jakovlje najbliže područje ekološke mreže Republike Hrvatske (Natura 2000 područje) odnosno najbliže Područja očuvanja značajna za ptice – POP je:

- **područja očuvanja značajna za ptice – POP:**
 - **HR1000002 Sava kod Hrušćice sa šljunčarom Rakitje**, koje se nalazi na udaljenosti od oko 13,20 kilometara južno od najbliže površine izvan lovišta Općine Jakovlje.

S obzirom na udaljenost navedene ekološke mreže od same površine izvan lovišta zahvati, radnje i aktivnosti propisani ovim programom zaštite divljači neće imati nikakav, a osobito ne značajan negativan utjecaj na ciljne vrste ptica navedenoga područja ekološke mreže.

Svi podaci (tekstualni i vektorski) o područjima ekološke mreže Republike Hrvatske (ekološke mreže Europske unije Natura 2000) dostupni su na Web portalu Informacijskog sustava zaštite prirode odnosno internetskoj stranici <http://www.bioportal.hr>.

Na području površine izvan lovišta Općine Jakovlje nalazi se Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove HR20005863 Medvednica, a čije ciljne vrste, prema Prilogu III. – dio 2. Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, su:

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000) – Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – PPOVS				
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/ stanišni tip	Hrvatski naziv vrste / hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste / Šifra stanišnog tipa
HR2000583	Medvednica	1	Močvarna riđa	<i>Euphydryas aurinia</i>
		1	Kiseličin vatreni plavac	<i>Lycaena dispar</i>
		1	Jelenak	<i>Lucanus cervus</i>
		1	Alpinska strizibuba	<i>Rosalia alpina</i> *
		1	Velika četveropjega cvilidreta	<i>Morimus funereus</i>
		1	Hrastova strizibuba	<i>Cerambyx cerdo</i>
		1	Potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium</i> *
		1	Žuti mukač	<i>Bombina variegata</i>
		1	Veliki vodenjak	<i>Triturus carniflex</i>
		1	Mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	Veliki potkovnjak	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
		1	Južni potkovnjak	<i>Rhinolophus euryale</i>
		1	Širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>
		1	Dugokrili pršnjak	<i>Miniopterus schreibersii</i>
		1	Velikouhi šišmiš	<i>Myotis bechsteinii</i>
		1	Riđi šišmiš	<i>Myotis emarginatus</i>
		1	Veliki šišmiš	<i>Myotis myotis</i>
		1	Grundov šumski bijelac	<i>Leptidea morsei</i>
		1	Gorski potočar	<i>Cordulegaster heros</i>
		1	Potočna mrena	<i>Barbus balcanicus</i>
		1	Mirišljivi samotar	<i>Osmoderma eremita</i> *
		1	Jadranska kozonoša	<i>Himantoglossum adriaticum</i>
		1	Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (<i>Convolvulion sepilii</i> , <i>Filipendulion</i> , <i>Senecion fluviatilis</i>)	6430
		1	Ilirske hrastovo – grabove šume (<i>Erythronio-Carpinion</i>)	91L0
		1	Šume pitomog kestena (<i>Castanea sativa</i>)	9260
		1	Bukove šume Luzulo–Fagetum	9110
		1	Ilirske bukove šume (<i>Aremonio–Fagion</i>)	91K0
		1	Šume velikih nagiba i klanaca <i>Tilio–Acerion</i>	9180 *
1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310		
1	Karbonatne stijene sa hazmofitskom vegetacijom	8210		

* Prioritetna vrsta / stanišni tip za zaštitu i očuvanje na razini Europske unije.

Kategorija za ciljnu vrstu / stanišni tip:

1 = međunarodno značajna vrsta / stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ.

Svi podaci (tekstualni i vektorski) o područjima ekološke mreže Republike Hrvatske (ekološke mreže Europske unije Natura 2000) dostupni su na Web portalu Informacijskog sustava zaštite prirode odnosno internetskoj stranici <http://www.bioportal.hr>.

Utjecaj zahvata, radnji i aktivnosti na područja ekološke mreže:

Unutar obuhvata granica programa zaštite divljači za površine izvan lovišta Općine Jakovlje nalazi se jedno područje ekološke mreže i to Područja očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) „HR2000583 Medvednica“, dok u blizini promatranog područja nema drugih područja ekološke mreže.

Niti jedna ciljna vrsta ekološke mreže koja se nalazi na području promatranog područja nije divljač. Isto tako lovno gospodarenje nema utjecaj ni na jednu ciljnu vrstu ekološke mreže, dok isto tako niti jedna ciljna vrsta ekološke mreže nema utjecaj na lovno gospodarenje.

Prilikom eventualne izgradnje lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata koristiti će se isključivo prirodni materijali te se neće se koristiti sredstva štetna za toplokrvne životinje (šišmiše) prilikom tretiranja drvenih dijelova navedenih objekata.

Sve livadne i travnjačke površine koje će eventualno kositi (održavati) pravna ili fizička osoba koja upravlja površinama izvan lovišta Općine Jakovlje, kositi će se od sredine prema van ili od jedne strane prema drugoj, tako da neće biti niti značajnih negativnih utjecaja na ciljne vrste ekološke mreže.

Ostale životinjske vrste koje su ciljne vrste gore navedenih područja ekološke mreže ne nalaze se na popisu divljači i ovim planom se neće negativno utjecati na njih. Praćenje brojnog, ali i zdravstvenog stanja svih ostalih životinjskih vrsta pa tako i ciljnih vrsta područja ekološke mreže, ima samo pozitivan utjecaj na iste (osobito u slučaju pojave bolesti, smanjenja brojnog stanja i slično).

Pravna ili fizička osoba koja upravlja površinama izvan lovišta obavljati će podjelu zaštitnih sredstava za sprječavanje šteta i edukaciju stanovništva o njihovoj primjeni na način na koji neće negativno utjecati ni na jednu životinjsku vrstu pa tako i ciljnu vrstu ekološke mreže.

Organizacija stručne i ostalih službi pravne ili fizičke osobe koja upravlja površinama izvan lovišta utjecat će i na ciljne vrste u smislu njihove zaštite odnosno sprječavanju neželjenog krivolova, što pozitivno utječe na iste.

Zbog svega navedenoga i zbog činjenice da se navedenim ciljnim vrstama i ciljnim staništima područjima ekološke mreže ne gospodari u smislu posebnog propisa iz područja lovstva, može se smatrati da zahvati, radnje i aktivnosti propisani ovim programom zaštite divljači neće imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i ciljne stanišne tipove područja ekološke mreže.

6. MJERE ZAŠTITE DIVLJAČI

Mjere zaštite divljači na površinama izvan lovišta Općine Jakovlje obuhvaćaju niz radnji kojima se divljači, ali i strogo zaštićenim i ostalim životinjskim vrstama u prvom redu onemogućava pristup površinama izvan lovišta.

Površine izvan lovišta nisu fizički odvojena nikakvom eventualnom ogradom ili na neki drugi način od okolnih lovišta, zbog čega je moguća, ali i prisutna migracija divljači, ali i strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta s okolnog područja na površine izvan lovišta. Veći dio divljači, kao i dio strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta nepoželjan je na površinama izvan lovišta jer prisutnost divljači, ali i nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta utječe na smanjenje sigurnosti, ugrožava ljudske živote i imovinu, dovodi do materijalnih šteta, mogućih nezgoda, a u konačnici dovodi i do šteta na divljači te strogo zaštićenim i ostalim životinjskim vrstama. Mjere zaštite divljači podrazumijevaju niz radnji i to u prvom redu preventivnih kojima će se divljači onemogućavati pristup površinama izvan lovišta, a koje će u konačnici imati za cilj osiguravanje nesmetanog života i obitavanja divljači na površinama njihova prirodnog staništa bez ugrožavanja istih, kao i svih ostalih vlasnika i korisnika površina izvan lovišta. Isto tako pojedine radnje imaju za cilj sprječavanje fragmentacije staništa, kao i nesmetane prirodne migracije divljači te strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta. Sprječavanje ulaska, ali i izlučivanje divljači koja se pojave na području površine izvan lovišta, imaju za cilj sprječavanje šteta na istima, ali i povećanje sigurnosti ljudi, imovine i svih drugih materijalnih dobara.

6.1. KAPACITET STANIŠTA ZA DIVLJAČ KOJA STALNO OBITAVA NA PODRUČJU POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA

Zbog smanjenja sigurnosti, ugrožavanja ljudskih života i imovine, mogućih materijalnih šteta i nezgoda, preporučuje se da divljač te neke strogo zaštićene i ostale životinjske vrste ne bi se smjele nalaziti na površinama izvan lovišta jer **divljač te neke strogo zaštićene i ostale životinjske vrste na površinama izvan lovišta Općine Jakovlje nemaju stanište, a osobito na njegovom građevinskom dijelu**. Iako je površina izvan lovišta dijelom obrasla šumom, dijelom oraničnim, livadskim i pašnjačkim površinama te višegodišnjim nasadima, zbog sigurnosti ljudi divljač na istima nema mogućnost obitavanja, ali ni povremenog boravka. Slijedom navedenoga i jedno grlo/rep/kljun divljači, ali i nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta na građevinskom dijelu površine izvan lovišta predstavlja preveliku gustoću zbog koje može doći do gospodarski nedopustivih šteta, koje se najčešće ogledaju u ugrožavanju ljudskih života i imovine. Budući da divljač migrira na površine izvan lovišta s okolnog područja, odnosno uglavnom ne obitava stalno na njegovom građevinskom dijelu, ista nema gospodarskog kapaciteta.

6.2. ZABRANA LOVA DIVLJAČI OSIM IZUZETAKA

Na površinama izvan lovišta zabranjeno je loviti divljač, osim izuzetaka koji su propisani člankom 61. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači. Navedenim člankom divljač je dopušteno na površina izvan lovišta loviti:

1. ranjenu ili bolesnu tijekom cijele godine, uz obvezu prijave nadležnom uredu i predočenje uvjerenja nadležne veterinarske službe da je odstrijeljena divljač bila ranjena ili bolesna;
2. u slučaju proglašenja zarazne bolesti ili ako postoji mogućnost njene pojave u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti životinja;
3. za potrebe znanstveno – istraživačkih i znanstveno – nastavnih ustanova u skladu s odgovarajućim programom;
4. radi smanjivanja broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta.

Lov divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava ili prelazi preko površina izvan lovišta, a čija je prisutnost nepoželjna, može se obavljati **lovom žive divljači (hvataljkama i slično)**, a zatim se uhvaćena divljač ispušta na neko drugo područje. Isto tako potrebno je pokušati obavljati i **izgon divljači s površina izvan lovišta, ali samo u slučajevima kada taj izgon ne utječe na sigurnost ljudskih života**, što je potrebno procijeniti na licu mjesta i u svakom slučaju pojavljivanja divljači posebno. **Zakon o lovstvu u članku 66. stavak 1. propisuje kako je zabranjeno loviti divljač.** Dalja stavak 2. istoga članka propisuje „Svako držanje sredstava iz stavka 1. točaka od 1. do 13. ovoga članka izvan stambenog objekta, a unutar lovišta smatra se lovom, osim ako je za uporabu tih sredstava izdano posebno dopuštenje“. Članak 66. stavak 3. Zakona o lovstvu propisuje „Pod uvjetom da ne postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacije divljači, Ministarstvo može dopustiti odstupanje od odredbi stavka 1. ovog članka: u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa; radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim oblicima imovine; u interesu javnog zdravlja, sigurnost ljudi i imovine ili zbog ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značenja za divljač; za potrebe znanstveno – istraživačkih i znanstveno – nastavnih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska; ako je potrebno provesti mjere propisane člankom 54. točkom 8. ili člankom 63. stavkom 1. i člankom 64. ovoga Zakona“. Članak 66. stavak 4. propisuje da „dopuštenje za iznimnu uporabu sredstava iz stavka 1. točaka od 1. do 18. ovoga članka donosi Ministarstvo, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode“. Ministarstvo nadležno za poslove zaštite prirode dužno je dati svoju prethodnu suglasnost u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva. Prethodnu suglasnost iz stavka 4. ovoga članka nije potrebno ishoditi ako se radi o upotrebi optičkih ciljnika za noćni lov za lov svinje divlje, lisice i čaglja izvan zaštićenih dijelova prirode. Ako će se loviti na navedeni način **pravna osoba koja gospodari površinama izvan lovišta Općine Jakovlje odnosno sama Općina Jakovlje mora tražiti suglasnost za lov navedenim pomagalima.** Navedena pomagala postavljala bi se na predjele gdje se pojedine i to nepoželjne vrste divljači najčešće pojavljuju, uz objekte i sličnim mjestima. Navedeno uglavnom zadovoljava lov na sitne vrste divljači. Na temelju članka 66. stavka 8. Zakona o lovstvu puha velikog dopušteno je loviti na tradicionalan način puholovkom (škrinjicom).

Divljač se smije izlučivati i puškama za uspavlivanje pri čemu treba voditi osobitu pažnju. Naime tijekom ispaljivanja i pogađanja divljači uspavljujućim sredstvom, ista je uznemirena i najčešće bježi. Kod odabira doze uspavljujućeg sredstva treba dobro procijeniti težinu i dob divljači da bi se prema napucima samoga sredstva izbjegnula prevelika doza koja bi izazvala uginuće divljači ili premalena koja opet ne bi uspavala divljač, što je opet vrlo riskantno. Isto tako pri primjeni sredstava za uspavlivanje divljači je potrebno određeno vrijeme da postane omamljena, a zatim i da zaspi. Navedeno zbog uznemiravanja pri pogađanju nije optimalno rješenje jer divljač nakon pogotka najčešće bježi, što predstavlja veliku opasnost za sigurnost, a time i ljude i imovinu. Isto tako postoji i velika opasnost od samoozljeđivanja divljači prilikom zatrcavanja u ograđene dijelove površine izvan lovišta.

Kada su iskorištene sve mogućnosti preventivne zaštite i sprječavanja ulaska divljači na površine izvan lovišta, krupne vrste, ali i veći dio sitnih vrsta divljači na području površine izvan lovišta najidealnije, zbog zaštite ljudi i imovine, bilo bi izlučiti odstrjelom. Članak 60. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači propisuje mjere za sprječavanje šteta od divljači obuhvaćaju između ostaloga i: „**smanjivanje broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta**“. Slijedom navedenoga i jedno grlo/rep/kljun divljači na građevinskom području površine izvan lovišta predstavlja preveliku gustoću zbog koje može doći do gospodarski nedopustivih šteta, koje se najčešće ogledaju u ugrožavanju ljudskih života i imovine.

U gore navedenim slučajevima lova divljači na površinama izvan lovišta **lov se obavlja u skladu sa odredbama Zakona o lovstvu i Pravilnika proizašlih iz istoga. Uz navedeni Zakon o lovstvu potrebno je poštivati i odredbe Zakona o oružju.**

Tijekom stalnog monitoringa za vrijeme trajanja ovog programa, ako se iz bilo kojih razloga divljač pojavi na površinama izvan lovišta, a povedene su sve mjere kojima se pokušalo sa sprječavanjem dolaska divljači na površine izvan lovišta ili sa njihovim istjerivanjem, obavljati će se redukcijski odstrjel do potpunog izlučivanja jer divljač nema stanište, a time ni kapacitet na građevinskom dijelu površine izvan lovišta. Budući da se na površinama izvan lovišta razna djelatnosti odvija i to tijekom cijele godine, pravna ili fizička osoba kojoj je povjereno upravljanje površinama izvan lovišta sama će i to na licu mjesta odlučiti o izlučivanju divljači, koja se eventualno pojavi na ovim površinama. Korisnik će sam i to na temelju svoje procjene odlučiti koju divljač i u kojoj brojnosti će izlučiti zbog smanjenja i ugrožavanja ljudskih života i imovine.

Sve što se tiče sigurnosti navedeno za divljač, vrijedi i za neke strogo zaštićene i ostale životinjske vrste. Kao ni divljač ni neke strogo zaštićene i ostale životinjske vrste nemaju stanište, a time ni kapacitet na ovim površinama izvan lovišta. **Za eventualni izlov, rastjerivanje i/ili uklanjanje životinjskih vrsta koje nisu divljač u smislu odredbi Zakona o lovstvu, s posebnim naglaskom na strogo zaštićene životinjske vrste u smislu posebnih zakonskih i podzakonskih akata, a prilikom dolaska istih na područja izvan lovišta, potrebno je tražiti odobrenje od ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.** Nakon dobivanja potrebnih odobrenja i rješenja od ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode potrebno je od ministarstva nadležnog za poslove lovstva zatražiti **rješenje o mjerama i uvjetima za uporabu lovačkog oružja i naboja, te uvjete i način lova za životinjsku vrstu koja nije divljač u smislu Zakona o lovstvu, a čije je uklanjanje posebnim rješenjem propisalo drugo nadležno tijelo.**

Nakon prikupljanja i dobivanja svih potrebnih rješenja pravna osoba koja gospodari površinama izvan lovišta Općine Jakovlje može obavljati radnje izlučivanja (hvatanje, odstrjel i slično) u skladu sa zakonskim propisima.

Pravna osoba koja gospodari površinama izvan lovišta, ako nije registrirana za uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljač, trebala bi sklopiti Ugovor sa pravnom ili fizičkom osobom koja će obavljati izlučivanje divljači i/ili nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta s područja iste. **U lovu odnosno u izlučivanju smije sudjelovati osoba koja uza se ima lovačku iskaznicu s važećom identifikacijskom markicom za pojedinu lovnu godinu i pisano dopuštenje lovoovlaštenika te pravne ili fizičke osobe koja gospodari površinama izvan lovišta. Odstreljivati divljač smije samo osoba koja uz navedene uvjete posjeduje i oružni list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova.**

6.3. **PROVEDBA PREVENTIVNIH, DIJAGNOSTIČKIH, KURATIVNIH I HIGIJENSKO – ZDRAVSTVENIH MJERA RADI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DIVLJAČI, LJUDI I STOKE**

Sva divljač, kao i ljudi te domaće i sve strogo zaštićene i ostale životinjske vrste, podložna je obolijevanju od raznih bolesti. Bolest je svaki poremećaj fiziološkog stanja organizma. Spomenuti poremećaji mogu dovesti do privremenog smanjenja ili trajnog izostanka funkcioniranja pojedinih organa, a kao posljedica toga može nastupiti i ugibanje, odnosno smrt. Budući da postoji niz bolesti na divljači i domaćim životinjama koje se prenose uzajamno, a neke od njih ugrožavaju i čovjeka, predviđaju se razne preventivne, dijagnostičke, kurativne i higijensko – zdravstvene mjere radi zaštite divljači, životinjskih i ostalih vrsta, a u konačnici i čovjeka.

Prema potrebi uspostaviti suradnju s veterinarskom službom te redovito obavljati kontrolu i praćenje zdravstvenog stanja divljači na površinama izvan lovišta jer divljač nema stanište, a time ni kapacitet na ovim površinama izvan lovišta. Isto tako redovito obavljati kontrolu i praćenje zdravstvenog stanja divljači nakon eventualno obavljenog lova, osobito ako se posumnja na bolest. Ako se posumnja na bolest obavezno tražiti pregled eventualno uginule divljači, divljači izlučene hvatanjem ili eventualnim sanitarnim odstrjelom, a u cilju sprječavanja pojave i širenja zaraznih bolesti. Ako se na površinama izvan lovišta proglasi pojava zarazne bolesti ili se ona može očekivati, može se osigurati provođenje mjera u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti životinja, uz obavještenje nadležne veterinarske službe, dok takova zaraza ili opasnost od njezina širenja traje.

Među mnogobrojnim i različitim uzrocima koji utiču na smanjenje broja divljači, bolesti zauzimaju značajno mjesto. Prilikom osmatranja na živoj divljači uočiti promjene i poremećaji koje ukazuju na neku od bolesti, a to su:

- nemogućnost bijega u situacijama kada obično i normalno je da bježi;
- zaostajanje ili odvajanje od ostalih životinja;
- često zastajkivanje, odmaranje, liježe ili šepa;
- ako se nalazi na mjestima na kojima u normalnim uvjetima ne zalazi;
- mršavljenje te ako je dlaka ili perje neuredno i neprirodno otpada;
- otežano disanje, kašalj, proljev, otežani hod;
- gubitak straha pred čovjekom, agresivnost i niz drugih neprirodnih ponašanja divljači.

Budući da se samim promatranjem bolesne životinje obično ne može procijeniti ni uzrok bolesti ni njezino značenje za druge vrste divljači, životinjske vrste, stoku, ali i čovjeka, preporučuje se dostaviti veterinarskoj instituciji jednu ili više uginulih, uhvaćenih ili eventualno odstrijeljenih bolesnih jedinki.

Na fiziološko stanje organizma može utjecati puno čimbenika. Čimbenici koji mogu dovesti do oštećenja organizma i nastanka bolesti mogu se podijeliti na unutarnje i vanjske. Vanjski čimbenici mogu biti mehanički, klimatski, kemijski i biološki. U unutarnje čimbenike ubraja se smanjena otpornost organizma, nasljeđe patogenih osobina, konstitucija i dispozicija. Vanjski uzroci su češći i bolje poznati nego unutarnji. Iako uvijek ne postoji jasno izražena granica, radi lakše provedbe mjera zaštite divljači, bolesti se dijele na nezarazne, zarazne i parazitske.

Nezarazne bolesti divljači su one kod kojih ne postoji opasnost prenošenja bolesti na ostala grla i kljunove iste ili druge životinjske vrste, stoku ili čovjeka. Kod oboljenja nezaraznim bolestima dolazi do gubitaka samo na pojedinom (oboljelom) grlu i ne predstavlja opasnost za ostala grla, kljunove ili vrste na tom ili nekom drugom području. U nezarazne bolesti ubrajaju se razne upale nezaraznog karaktera (upala pluća i slično), nadam, otrovanja, proljev od pokvarene hrane, razne rane nastale mehaničkim putem, šepavost, prijelomi kostiju i slično. Kod navedenih oboljenja životinje mogu dolaziti međusobno i u najtješnji dodir, ali ne postoji opasnost od prenošenja bolesti.

Zarazne ili infektivne bolesti uzrokuju sitne klice (bakterije i virusi) koje se nalaze i razmnožavaju u tkivima i sokovima tijela oboljele životinje i nisu vidljive prostim okom već mikroskopom. Kada navedeni uzročnici bolesti izađu bilo kojim putem u okolinu (izmetom, mokraćom, slinom, iscjetkom), nađu pogodno „tlo“ i namnože se, zaraze direktno ili indirektno sve one životinje u čije tijelo uđu kroz njihove prirodne otvore ili razne rane. Uzročnici su razni virusi, bakterije, pa i neka gljivična oboljenja. Ove se klice u zdravom organizmu namnože, razaraju pojedine organe i krv, stvaraju otrovne izlučevine i slično, pa time dovode do oboljenja, a često i do uginuća životinja. Ovisno o uzroku oboljenja zarazne ili infektivne bolesti dijele se na **virusne i bakterijske**.

Divljač oboljeva od raznih zaraznih ili infektivnih bolesti, a ovdje će se navesti samo na neke za koje se smatra da su češće prisutne u našim lovištima ili na površinama izvan lovišta:

- Bedrenica (*Antrax*),
- Slinavka i šap (*Apthae epizoticae*),
- Bjesnoća (*Lysa*),
- Svinjska kuga,
- Sindrom europskog smeđeg zeca,
- Newcastlovska bolest (Atipična kuga peradi),
- Influenca ptica,
- Tuberkuloza,
- Bruceloza,
- Pastereleza,
- Pseudotuberkuloza,
- Jersinioza,
- Tularemija,
- Salmoneloza,
- Stafilokokna infekcija,
- Nekrobaciloza,
- Leptospiroza,
- Aktinomikoza.

Parazitske ili nametničke bolesti izazivaju manje ili više sitne životinje, koje žive na divljači kao paraziti i hrane se sokovima i dijelovima tijela svoga „domaćina“, odnosno životinje na kojoj parazitiraju. Po zoološkoj sistematici paraziti pripadaju skupinama praživotinja, plošnjaka, oblenjaka i člankonožaca. Paraziti se povremeno ili trajno nalaze na ili u živim organizmima, te se tu hrane njihovim tkivima, tjelesnim sokovima ili oduzimaju probavljenu hranu koju je domaćin pripremio za svoje potrebe. Ovakav život jednoga organizma na račun drugoga naziva se parazitiranje. Životinju, u ili na kojoj se nalazi parazit zove se domaćin ili nositelj parazita. Prelaženje parazita na domaćina ili ulaženje u domaćina naziva se invazija ili infestacija. Mjesto u ili na životinji gdje određeni paraziti najčešće parazitiraju naziva se predilekcijska mjesta. U svoj životnom ciklusu nekim parazitima je potrebno više različitih vrsta organizma. Odrasli, zreli paraziti borave u ili na domaćinu, a razvojni stadiji u organizmima koji se nazivaju posrednik, prijelazni nositelj, vektor ili prenositelj. Parazit nanosi štetu domaćinu uznemiravajući ga, mehanički mu oštećuje tkiva, oduzima mu hranjive tvari, štetno djeluje na domaćina svojim sekretima, ekskretima, toksinima i slično. Spomenute štete mogu biti zanemarive, ali isto tako mogu biti toliko velike da kao posljedica oštećenja organizam slabi, mršavi, nastupa anemija i opće slabljenje domaćina, a sve većim umnažanjem dolazi i do kroničnih promjena pojedinih organa i do poremećaja njihovih normalnih funkcija, a u konačnici čak i smrt. Paraziti ili njihovi razvojni oblici (larve) u krvnim žilama, crijevima i ostalim tjelesnim šupljinama mogu izazvati njihovo raspadanje ili začepljenje i time nove komplikacije u organizmu. Naseljavanje parazita na divljač ili domaće životinje ne može se u svakom slučaju nazvati bolešću, iako može imati neželjene posljedice. Prema mjestu parazitiranja paraziti se dijele na **vanjske (ekto) i unutarnje (endo) parazite**.

Divljač oboljeva od raznih parazitskih ili nametničkih bolesti, a ovdje će se navesti samo na neke za koje se smatra da su češće prisutne u našim lovištima ili na površinama izvan lovišta:

- Toksoplazmoza,

-
- Kokcidioza,
 - Metiljavost (*Distomatoza*),
 - Veliki američki jetreni metilj,
 - Trakavičavost,
 - Singamoza,
 - Parazitski gastroenteritis,
 - Trihineleza,
 - Verminozna pneumonija,
 - Nosni štrk,
 - Kožni štrk (*Hypoderma*),
 - Veliki plućni vlasac – Diktiokauloza (*Dictyocaulosis*),
 - Protostrongiloza,
 - Proljetni proljev srneće divljači,
 - Kolibaciloza,
 - Šuga (*Scabies*),
 - Krpeljivost (*Ixodidoza*).

Preventivne mjere radi zaštite divljači, ljudi i stoke podrazumijevaju stalan i redovit obilazak cijele površine izvan lovišta. Stalnim osmatranjem i praćenjem divljači uočiti će se sumnjiva i/ili bolesna grla te eventualno uginula divljač ili strogo zaštićene i ostale životinjske vrste. Na pojedinim bolesnim ili uginulim grlima može se sa dosta sigurnosti ustanoviti uzrok pojavljivanja bolesti ili uginuća, pa se mogu na vrijeme i u suradnji sa veterinarskom službom poduzeti potrebne mjere liječenja ili sanitarne mjere. U preventivne mjere spada i zakapanje ili spaljivanje lešina, odnosno neškodljivo uklanjanje potencijalnog žarišta zaraze. Zakapanjem ili spaljivanjem lešina sprječavaju se neki insekti da sišu krv uginule divljači i svojim ubodom kasnije prenesu zarazu na zdrave jedinke. Isto tako na lešinama se skupljaju mravi, crvi, štakori, lisice, vrane, svrake i ostali strvinari. Ako se radi o zarazi mogući je prijenos i preko pasa i mačaka lualica na perad, stoku i ljude. Nakon uklanjanja lešine potrebno je mjesto gdje je ista pronađena dezinficirati, isto kao i alat i pomagala kojima je lešina uklonjena.

Prijava bolesti je preventivna mjera kojom se svaki slučaj uginuća divljači ili neke druge strogo zaštićene ili ostale životinjske vrste, kao i hvatanje ili eventualni odstrjel bolesne ili na zarazu sumnjive divljači prijavljuje se veterinarskoj službi, odnosno najbližoj veterinarskoj stanici. Navedenim načinom mnoge bolesti i zaraze se mogu već u početku detektirati i otkriti, a potrebnim i odgovarajućim mjerama i suzbiti. Svako ugibanje divljači pa makar i bez izrazitih simptoma neke bolesti, sumnjivo je na zarazu ili trovanje, o čemu treba voditi posebnu pažnju.

Dijagnostičke mjere odnose se na obvezan pregled svakog bolesnog ili na bolest sumnjivog uhvaćenog ili eventualno odstrijeljenog grla (komada, kljuna) ili svježe lešine, kako bi se ustanovilo je li divljač ili neka druga životinjska vrsta bila bolesna te prijeti li opasnost od širenja eventualne bolesti. Kod pronađene lešine prvo je potrebno ustanoviti je li do smrti nije došlo zbog nekog drugog razloga osim bolesti (pregažena, probodena i slično), a ako nije pretragu treba obaviti veterinar. Lešine ili njihove dijelove (organe) te dijelove na bolest odstrijeljene divljači prije slanja na analizu veterinarskim stanicama ili institucijama treba dobro upakirati i spriječiti osjet zadaha te isto tako spriječiti izlaz sukrvice iz paketa u okolni prostor. Uz zapakiranu lešinu potrebno je dostaviti ime i adresu pošiljaoca, datum nalaza lešine, odakle potječe kao i sva ostala opažanja u vezi pojave sumnje na bolest. Materijal za pretragu treba slati na Veterinarski fakultet, institute, zavode i dijagnostičke stanice. Kod svakog slučaja sumnje na bolest ili pronalaska lešine vrlo je važno surađivati s područnom veterinarskom stanicom i postupati po uputama ovlaštenog veterinara.

Kurativne mjere provode se kod organskih – nezaraznih bolesti hvatanjem ili eventualnim sanitarnim odstrjelom samo bolesnih jedinki. Kod zaraznih i parazitarne oboljenja obavlja se sanitarni odstrjel većeg broja bolesnih jedinki i to u skladu sa Zakonom o lovstvu, a u suradnji sa veterinarskom službom, dok se ne smanji mogućnost prijenosa zaraze i parazita. Odluku o takvom zahvatu može donijeti nadležno Ministarstvo putem stručne veterinarske službe koja je dužna voditi računa o kretanju i

suzbijanju zaraza na svom području. Isto tako dodavanje lijekova u izlaganu hranu za divljač obavlja se samo u skladu s veterinarskom službom.

Higijensko – zdravstvene mjere provode se dezinfekcijom mjesta gdje je lešina ležala i oruđa kojim je uklonjena, a na način da se unište klice bolesti koja je uzrokovala smrt. Isto tako u ove mjere spada i dezinfekcija mjesta gdje se divljači zadržava duže vrijeme. Mjesta koja se žele raskužiti mogu se pokriti slamom, kukuruzovinom, suhim granjem ili lišćem te zapaliti.

6.4. SPAŠAVANJE DIVLJAČI OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

U slučaju elementarnih nepogoda mora se odmah pomoći divljači, ali i ostalim životinjskim vrstama i to zavisno o vrsti elementarne nepogode.

U slučaju jakih povremenih snježnih mećava preporučuje se na površinama izvan lovišta napraviti dovoljan broj prtina i to zvjezdasto, od površine izvan lovišta prema samom lovištu odnosno okolnim prostoru i to onoliko prtina koliko to konfiguracija terena dozvoljava. Isto tako preporučuje se dogovoriti sa susjednim lovoovlaštenicima da isti, gdje je navedeni negativni klimatski čimbenik najizraženiji, na što većoj udaljenosti od same površine izvan lovišta, izlože odgovarajuću hranu za prihranu divljači te naprave dovoljan broj prtina i to zvjezdasto, od hranilišta ili mjesta gdje se izlaže hrana u okolni prostor i to onoliko prtina koliko to konfiguracija terena dozvoljava. Bitno je napomenuti da te prtine moraju voditi što dalje od površine izvan lovišta. Prema svakom objektu namijenjenom izlaganju hrane trebaju voditi najmanje tri prtine u različitim pravcima i u duljini koliko to prostor dozvoljava. Uz navedenu hranu obavezno izložiti na što više mjesta i sol, čime bi se divljač odvratila od ulaska na područje površine izvan lovišta.

Lokalne i sezonske poplave mogu utjecati na divljač, ali i na neke strogo zaštićene i ostale životinjske vrste na način da se ista sa tih poplavljenih područja premješta na druge dijelove koji su suši pa i na površine izvan lovišta. U navedenom periodu potrebnu je osobitu pažnju posvetiti prihrani svih vrsta divljači, ali i strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta van površina izvan lovišta i to na primjerenom udaljenosti od same površine, osiguranju potpunog mira, kao i sprječavanju potencijalnog krivolova.

U slučaju dugotrajne suše kada prirodna pojilišta i kaljužališta presuše, pokušati dogovoriti sa susjednim lovoovlaštenicima da isti izgrade potreban broj umjetnih pojilišta i kaljužališta i to što dalje od same površine izvan lovišta. Na navedeni način divljač bi se spriječila da u potrazi za vodom prelazi veća područja, a time bi se i broj ulazaka i prelazaka divljači preko površine izvan lovišta u ljetnim i sušnim mjesecima zasigurno smanjio.

Prema Zakonu o lovstvu, a temeljem članka 66. stavak 1. točka 24. zabranjeno je loviti divljač kada je ugrožena poplavom, snježnim nanosima, poledicom, visokim temperaturama, požarom ili na drugi sličan način, osim u svrhu spašavanja.

6.5. PODUZIMANJE PREVENTIVNIH MJERA KOD IZVOĐENJA POLJOPRIVREDNIH I DRUGIH RADOVA

Površina izvan lovišta obuhvaća i znatan broj poljoprivrednih i to oraničnih, livadskih i pašnjačkih površina te višegodišnjih nasada. Glede zaštite interesa poljodjelstva, poduzimat će se mjere propisane zakonom i po ovlaštenim službama. Vlasnici voćnjaka i ostalih plantažnih nasada moraju iste ograditi ili ih zaštititi na bilo koji drugi način, kako divljač u njima ne bi počinila štetu. **Isto tako vlasnici ili zakupnici poljoprivrednoga zemljišta dužni su na primjeren način i na svoj trošak kao dobri gospodari poduzeti mjere, dopuštene radnje i zahvate u svrhu zaštite svoje imovine od nastanka štete od divljači.** Mjere za sprječavanje štete od divljači su i čuvanje usjeve, istjerivanje divljači s ugroženog terena, organizacija postavljanja plašila, kemijskih i mehaničkih sredstava, a kao najnužnije, plansko i sistematsko osiguranje **adekvatne – prirodne hrane** u dubini lovišta. Korisnicima poljoprivrednoga zemljišta **i to na njihov zahtjev** mogu se osigurati razna i dostupna odgovarajuća zaštitna sredstva (repelente), a u slučaju većih šteta primijeniti ostale mjere zaštite (čuvanje, istjerivanje divljači i drugo). Sa korisnicima poljoprivrednog zemljišta pokušati dogovarati da u kritičnim područjima ne sade i ne siju kulture i sorte koje preferira divljač. **Korisnici zemljišta moraju ukloniti poljoprivredne usjeve najkasnije mjesec dana od agrotehničkog vremena za berbu ili žetvu uroda.**

Košених livada i pašnjaka ima po cijeloj površini izvan lovišta, a koje predstavljaju odlične pašne površine svim vrstama divljači, a na njima i svinja divlja pronalazi i mjesta za rovanje. Pri obradi odnosno košnji navedenih travnatih površina potrebo je osigurati istjerivanje divljači s površina koje se kose ili na mehanizaciji osigurati plašila za divljač, čime bi se spriječilo nepotrebno stradavanje mladunčadi, ali i odraslih jedinki raznih vrsta divljači. **Pri košnji livadskih površina bitno je kositi od početka zelene površine prema kraju površine izvan lovišta da bi se na navedeni način divljač istjerala sa površina koje se kose, ali i površina izvan lovišta te ne bi došlo do stradavanja divljači te strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta, ali i ugrožavanja ljudskih života.** Uz navedeno potrebno je pokušati dogovoriti sa susjednim lovoovlaštenicima da što dalje od površine izvan lovišta pokušaju osnovati što više raznih **jednogodišnjih i višegodišnjih remiza na oraničnim površinama te košenih površina koje će služiti za prehranu divljači (remize).** Na pravilno postavljenim remizama divljači bi se zadržavala te u konačnici ne bi ni imala potrebu za pašom na travnatim površinama unutar površine izvan lovišta. Navedeno se osobito odnosi na područja gdje se površina izvan lovišta naslanja na suvisle šumske komplekse.

Mogućnost trovanja divljači kemijskim sredstvima prilikom suzbijanja sitnih glodavaca (miševi, voluharice) nije izraženo. U slučaju primjene navedenih kemijskih sredstava, odnosno otrova, bitno je da se otrovna kemijska sredstva upotrebljavaju na način koji nije štetan za zdravlje divljači, ali i svih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta. U svezi sa navedenim bitno je da se mamci sa otrovom stavljaju u rupe dubine barem 5 cm, uz obavezno zatrpavanje slojem zemlje.

Na mjestima gdje je učestalo pojavljivanje divljači, a osobito krupne, istu pokušati zaštititi postavljanjem električnih pastira. Navedenim preventivnim radovima odnosno onemogućavanju ulaska divljači na područje površine izvan lovišta, ujedno je i najbolja zaštita divljači, ali i nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta. Isto tako važno je provesti neke preventivne mjere koje u konačnici imaju ulogu sprječavanja stradavanja divljači, ali i ljudi i njihove imovine. Radi lakšega izlučivanja divljači ista se može primamljivati hranom. Isto tako može se i izgraditi ili kupiti potreban broj lovnogospodarskih objekata (zasjed, čeka) s kojih se može u slučaju potrebe obavljati i sanitarni i redukcijski odstrjel.

Na površinama izvan lovišta nisu predviđeni nikakvi lovnogospodarski ni lovnotehnički objekti jer nije predviđeno da divljač obitava stalno na površinama izvan lovišta, a uz navedeno vrlo je važno istaći da je ista, zbog zaštite ljudi i imovine, i nepoželjna na ovim površinama.

6.6. PRAVILAN IZBOR I PRIMJENA ZAŠTITNIH SREDSTAVA U POLJOPRIVREDNOJ I ŠUMARSKOJ PROIZVODNJI

Štete na divljači mogu biti uzrokovane i uporabom raznih kemijskih sredstava, koja su štetna za divljač, ali strogo zaštićene i ostale životinjska vrste bilo u poljoprivrednoj ili šumarskoj proizvodnji. Osobita štetnost kemijskih sredstava je ako se ista nestručno primjenjuju ili se primjenjuju prevelike, nedozvoljene doze, što može biti izraženo pri prskanju usjeva na poljoprivrednim površinama, ali i sprječavanju raznih bolesti na šumi i šumskom zemljištu. Općenito se smatra da velik broj pesticida, fungicida i herbicida ne djeluje smrtno (letalno) na divljač, ali uz normalno doziranje i pravilnu primjenu. Ne može se posve negirati negativan utjecaj pesticida jer je poznato da se kod nekih mužjaka pojavljuje takozvana „oligospermija“, a isto tako da i ženke mogu nesti sterilna jaja. Pesticidi koji se talože u tkivima divljači mogu prijeći dozvoljenu količinu i postati opasni za ljudsku ishranu, a najopasniji su aldrin, dieldrin, lindan i drugi. Koliko bude u mogućnosti pravna ili fizička osoba koja gospodari ili upravlja površinom izvan lovišta može ukazati te pokušati zabraniti uporabu pesticida, fungicida i ostalih kemijskih sredstava koje štete divljači.

Kod izbora zaštitnih sredstava treba birati ona sredstva koja su manje otrovna za divljač i pravilno ih primjenjivati uz strogu primjenu uputstava ili gdje je to moguće ići na primjenu što blažih otopina, emulzija i drugih oblika zaštitnih sredstava. Preporučuje se korištenje mehaničkih, ali i bioloških metoda zaštite čime bi se broj kemijskih sredstava u veliko smanjio, a time i mogućnost otrovanja divljači te strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta. Mehaničke metode sastoje se iz zaštite ugroženih kultura određenim radovima oko napadnute kulture ili objekta. Mehanička zaštita ugroženog objekta može se obavljati ogradom koja onemogućava pristup divljači, dok se veće površine zaštićuju postavljanjem električnih pastira ili postavljanjem raznih žičanih i drvenih ograda ili ograda od svjetlucavih folija koji će spriječiti divljač da čini štete na napadnutim kulturama.

6.7. SUZBIJANJE NEZAKONITOG LOVA

Suzbijanje nezakonitog lova preporučuje se čestim obilaskom površine izvan lovišta te po potrebi i organizacijom lovočuvarske službe. Stručna osoba koja će biti zadužena za provedbu programa zaštite divljači može provoditi i mjere za suzbijanje nezakonitog lova divljači na ovim površinama.

7. MJERE ZA SPRJEČAVANJE ŠTETA OD DIVLJAČI

Mjere za sprječavanje šteta od divljač sastoji se od niza radnji kojima se nastoje umanjiti štete na poljoprivrednim i šumskim površinama i kulturama, staništu, prirodi kao cjelina te na drugim vrstama divljači te strogo zaštićenim i ostalim životinjskim vrstama na koje jedni na druge mogu negativno utjecati.

Mjere za sprječavanje šteta od divljač sastoji se od niza radnji kojima se divljači, ali i nekih strogo zaštićenim i ostalim životinjskim vrstama, u prvom redu onemogućava pristup površinama izvan lovišta, da iste ne bi ugrožavale ljudske živote i uzrokovale velike materijalne štete. Sve vrste divljači, kao i najveći dio strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta nepoželjan je na području površine izvan lovišta, osobito na njegovom građevinskom dijelu, zbog ugrožavanja sigurnosti i ljudskih života, materijalnih šteta, mogućih nezgoda, a u konačnici i šteta na staništu, prirodi kao cjelina te na svim vrstama divljači te strogo zaštićenim i ostalim životinjskim vrstama na koje jedni na druge mogu negativno utjecati.

Najveći dio mjera za sprječavanje šteta na divljači ujedno su i mjere za sprječavanje šteta od divljači. Mjere za sprječavanje šteta od divljači odnose se u prvom redu na donošenje godišnjeg plana za poduzimanje određenih mjera za sprječavanje štete (sezonski, po vrstama divljači i vrstama šteta od divljači, kulturama i slično); nabavljanje zaštitnih sredstava za izvršenje godišnjeg plana (mehaničkih ili kemijskih repelenta); pravovremena i besplatna raspodjela odgovarajućih zaštitnih sredstava korisnicima zemljišta, na njihov zahtjev, uz prethodnu javnu obavijest i davanja uputa za njihovu upotrebu; održavanje brojnog stanja divljači u granicama dozvoljenog kapaciteta divljači propisanog programom zaštite divljači te ostale uobičajene mjere zaštite za ovo područje i vrste divljači koje obitavaju i pojavljuju se na površinama izvan lovišta. **Nadležno tijelo za poslove lovstva utvrđuje navedene uobičajene mjere za područje svoje nadležnosti koje je dužan provoditi lovoovlaštenik i javno ih objavljuje najkasnije do 31. ožujka za iduću lovnu godinu.**

7.1. EDUKACIJA I SURADNJA S VLASNICIMA I KORISNICIMA POVRŠINA IZVAN LOVIŠTA

U cilju uspješnijeg gospodarenja površinama izvan lovišta bitna je suradnja između pravne ili fizičke osobe koja koristi ili upravlja zemljištem, u ovom slučaju Općina Jakovlje odnosno njene stručne službe za provedbu programa zaštite divljači, s vlasnicima, zakupnicima i/ili korisnicima zemljišta koje se nalazi na području površine izvan lovišta.

Glede zaštite interesa poljodjelstva, poduzimat će se mjere propisane zakonom i po ovlaštenim službama. Vlasnici i korisnici zemljišta koji na površinama izvan lovišta imaju zemljište moraju i to bez odgađanja obavijestiti pravnu ili fizičku osobu koja koristi ili upravlja površinom izvan lovišta o pojavljivanju divljači na površinama izvan lovišta, kao i o eventualnim stazama divljači kojima ista dolazi na površine izvan lovišta, eventualnim započetim štetama na poljoprivrednim, šumskim i drugih površinama, kao i o okolnostima koje mogu utjecati na poduzimanje mjera za sprječavanje štete koju može nanijeti divljač na njihovu zemljištu. S poljoprivrednicima pokušati dogovarati da u kritičnim područjima ne sade i ne siju kulture i sorte koje preferira divljač te da isti koriste zaštitna sredstava koja ne utječu na divljači i to u propisanim količinama. Zbog sprječavanja šteta na poljoprivrednim površinama **pravna ili fizička osoba koja koristi ili upravlja površinama izvan lovišta može vlasnike**

i korisnike zemljišta obavijestiti javnom obavijesti o raspodjeli besplatnih zaštitnih sredstava, njihovim obavezama pri sprječavanju šteta od divljači, odnosno zaštiti poljoprivrednih kultura. Vlasnici voćnjaka i ostalih plantažnih nasada moraju iste ograditi ili ih zaštititi na bilo koji drugi način, kako divljač u njima ne bi počinila štetu, o čemu ih se isto tako može obavijestiti.

Saniranjem, redovnim čišćenjem i što češćim odvozom smeća s područja površine izvan lovišta smanjiti će se ulazak nekih vrsta divljači, ali i nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta, na površine izvan lovišta u potrazi za hranom. Isto tako pokušati s vlasnicima i korisnicima zemljišta odabirati kemijska, biološka i biotehnička zaštitna sredstva pri raznom tretiranju, a koja neće negativno utjecati na zdravstveno ili bilo koje drugo stanje divljači, ali i strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta.

Uočavanjem divljači na površinama izvan lovišta može se stupiti u kontakt s lovoovlaštenikom na području čijeg lovišta je navedeno zamijećeno. S lovoovlaštenicima može se pokušati dogovoriti da isti obave istjerivanje divljači od same površine izvan lovišta. **Isto tako pokušati organizirati sastanke s lovoovlaštenicima, na čijim se dijelovima opisane granice lovišta nalazi površina izvan lovišta, i pokušati dogovoriti što više detalja vezanih uz sprječavanje dolaska ili istjerivanja divljači s površine izvan lovišta.** Uz istjerivanje divljači s površine izvan lovišta pokušati dogovoriti da se skupni lovovi obavljaju na način da pogon ili prigon krenu od objekata ili ograda prema središtu lovišta. Na navedeni način divljač bi se odmaknula od površine izvan lovišta, a u slučaju da se radi obrnuto izbjegli bi se slučajevi zalijetanja divljači u ograde ili dolazak na građevinska i druga zemljišta na kojima nije ustanovljeno lovište. Isto tako zatražiti od lovoovlaštenika da lovnogospodarske objekte i to u prvom redu hranilišta, solišta, pojilišta i kaljužališta odmaknu što je više moguće dalje od same površine izvan lovišta te da na prostorima koja su u blizini površine izvan lovišta obave pojačanu prihranu. Pojačanu prihranu valjalo bi obavljati tijekom cijele godine, a osobito tijekom nepovoljnih mjeseci u godini kada hrane u prirodi ima znatno manje ili je divljači otežano doći do iste. Pokušati dogovoriti i postavljanje jednogodišnjih i višegodišnjih oraničnih površina pod raznim poljoprivrednim kulturama u svrhu prehrane na lokacijama koja nisu tik uz površinu izvan lovišta. Važno je divljači osigurati i optimalne pašne površine, čime ista ne bi imala potrebu za ulazak na zelene i košene travnate površine na kojima se ne ustanovljuje lovište. Rečenim bi se divljač odmaknula od neposredne blizine površine izvan lovišta.

U cilju uspješnijeg gospodarenja ovim površinama bitna je suradnja između stručne osobe za provedbu programa zaštite divljači s „Hrvatskim šumama“ d.o.o., odnosno s nadležnim Šumarijama, koje gospodare šumom i šumskim zemljištem u vlasništvu države, a u cilju zajedničkog praćenja pojavljivanja i utvrđivanja razloga pojave eventualnih šteta koje se mogu pojaviti na šumskom raslinju. Ako se pojave štete na šumskim površinama znači da određeni broj divljači i/ili strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta obitava na površinama izvan lovišta te ih je potrebno, ako iste čine gospodarski nedopustivu štetu ili utječu na sigurnosti ljudi i imovine, u najkraćem mogućem roku izlučiti s površine izvan lovišta. Isto tako zajedno sa šumarskom službom odabirati kemijska, biološka i biotehnička zaštitna sredstva koja će imati cilj sprječavanja dolaska i obitavanja divljači na šumskim, ali i svim ostalim površinama površine izvan lovišta.

7.2. NABAVLJANJE KEMIJSKIH, BIOLOŠKIH I BIOTEHNIČKIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA

Nabavljanje kemijskih, bioloških i biotehničkih zaštitnih sredstava te njihovo postavljanje može obavljati stručna osoba za provedbu programa zaštite divljači s vlasnicima i korisnicima kojim se navedena sredstva izdaju. Navedena sredstva potrebno je nabaviti i primijeniti u cilju sprječavanja štete koju divljač može načiniti na površinama izvan lovišta. Navedena sredstva mogu se primijeniti u preventivnu svrhu i to sprječavanja ulaska divljači, ali i strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta na površine izvan lovišta, ali i u slučaju pojave štete. Zbog sprječavanja šteta na površinama izvan lovišta

prava ili fizička osoba koja koristi ili upravlja površinama izvan lovišta može vlasnike i korisnike zemljišta obavijestiti javnom obavijesti o raspodjeli besplatnih zaštitnih sredstava, njihovim obavezama, kao i način upotrebe tih zaštitnih sredstava. Sprječavanjem ulaska divljači, ali i nekih strogo zaštićenih i ostalih vrsta na područje površine izvan lovišta, gdje životinjske vrste uglavnom i nemaju mjesta odnosno staništa, podignuti će se sigurnost ljudi te će se smanjiti materijalne štete na objektima i površinama, ali i na divljači.

Kemijske metode sastoje se od upotrebe repelenata, bilo kao gotovih proizvoda, bilo u vlastitoj proizvodnji. Kemijska sredstva su niz raznih kemijskih repelenta na bazi specifičnog, divljači nepoželjnog i neugodnog mirisa zbog kojeg ista napušta kemijskim sredstvima branjena, odnosno mirisom obilježena područja. Na tržištu se nalazi cijeli niz repelenata pod različitim trgovačkim nazivima, a zajedničko im je da svojim specifičnim mirisom odbijaju divljač. **Nanošenjem kemijskih sredstava uz ili na površine izvan lovišta sprječavati će se približavanje ili obitavanje divljači na istoj.** Kemijski repelenti moraju se postavljati i nanositi u količinama koje su propisane od strane proizvođača. Uz svaki repelent priložene su detaljne upute u kojima se govori o načinu primjene, vrsti divljači protiv koje se primjenjuje, koju štetu sprječava i kolika je količina i koncentracija potrebna za zaštitu. Ovisno o načinu primjene, repelenti se mogu koristiti za plošnu ili stablimičnu zaštitu. Djeluju tako da divljač odbijaju nepoželjnim mirisom, okusom ili mehanički. Kemijska metoda sastoji se u upotrebi raznih repelenta na bazi specifičnog mirisa, ali je isto tako bitno da navedena sredstva ne štete niti divljači, niti ekosustavu kao cjelini te da osobito nisu štetna za zdravlje ljudi.

Biološke metode sprječavanja šteta od divljači obuhvaćaju više komponenata i dugoročno su jedino one efikasne. Sastoje se od striktnog provođenja odredaba programa zaštite divljači, izlučivanja divljači s površine izvan lovišta jer na ovom prostoru uglavnom nema uvjeta za boravak i obitavanje divljači, a prema potrebi i u suradnji s lovoovlaštenicima i izlaganju određenih količina hrane što dalje od površine izvan lovišta. Ta hrana može se izložiti samo van površina izvan lovišta, a ima za cilj odvratanje divljači od površina izvan lovišta, gdje je ista uglavnom i nepoželjna. Navedena izložena količina hrane u suradnji s lovoovlaštenicima ima dvostruki cilj, odnosno i sprječavanja šteta od divljači, ali i zaštitu iste. Prema mogućnosti i u suradnji s lovoovlaštenicima čija lovišta graniče s površinom izvan lovišta, van površina lovišta i to na što većoj udaljenosti osnivati svake godine što veće površine pod jednogodišnjim i višegodišnjim remizama te osigurati što veći broj kvalitetnih pašnih površina. Na pravilno postavljenim remizama divljači bi se zadržavala, a ujedno bi se i odvrćala od površina izvan lovišta. Sve te površine pod jednogodišnjim i višegodišnjim remizama i to na oraničnim površinama bitno je zasaditi ili zasijati kulturama koje divljač preferira, a kojih nema na okolnom području. Biološka metoda je i održavanja propisane brojnosti divljači. Budući da je površina izvan lovišta stalno naseljeno područje, pravna ili fizička osoba koja koristi ili upravlja površinom izvan lovišta, sama će i to na licu mjesta odlučiti o izlučivanju divljači, koja se eventualno pojavi na ovim površinama. Korisnik će sam i to na temelju svoje procjene odlučiti koju divljač i u kojoj brojnosti će izlučiti s površine izvan lovišta.

Mehaničke metode sastoje se iz zaštite ugroženih područja određenim, provedenim radovima na i uz površine izvan lovišta. Mehanička zaštita ugroženog područja ili objekta može se obavljati ogradom koja onemogućava pristup divljači, što je najskuplja, ali i najefikasnija zaštita. Zbog specifičnosti površine izvan lovišta ista se ne može u potpunosti ograditi te se iz navedenoga razloga mogu ograditi samo manje površine. Ako će se obaviti ograđivanje pojedinim područja i dijelova, ograda se mora u budućem gospodarenju održavati, na potrebnim mjestima nadograditi, zamijeniti dotrajale dijelova i slično. Na područjima gdje divljač najčešće ulazi na površine izvan lovišta može se pokušati sa postavljanjem električnih pastira, na manje ugroženim područjima i svjetlucavih folija, raznih klepetala i slično. Pojedini dijelovi površine izvan lovišta mogu se čuvati i plinskim topovima. Plinske topove ne treba dugo zadržavati na jednom mjestu zbog opasnosti da se divljač navikne na pucnje. Iz navedenoga razloga plinske topove postavljati na određena područja dva do tri dana. U mehaničke metode spada i postavljanje raznih plašila, na vizualnoj ili zvučnoj bazi, a koja isto tako imaju za cilj odvratanje divljači od površine izvan lovišta.

7.3. IZGON DIVLJAČI TE UPOTREBA ZAŠTITNIH SREDSTAVA I PLAŠILA

Zaštita prostora površine izvan lovišta **izgonom divljači** može provoditi prava ili fizička osoba koja koristi ili upravlja površinom izvan lovišta ili pravna ili fizička osoba s kojom je potpisan ugovor. Uvjet za navedeno da je pravna osoba registrirana za obavljanje lova, dok fizičke osobe moraju imati položeni lovački ispit i lovačku iskaznicu s važećom identifikacijskom markicom za pojedinu lovnu godinu te pisano dopuštenje pravne ili fizičke osobe koja koristi ili upravlja površinom izvan lovišta. Izgon divljači može se obaviti na temelju trenutne procjene da divljač neće utjecati na svakodnevni život na površini izvan lovišta te da neće ugroziti živote ljudi koji bi trebali obaviti izgon. Izgon divljači, osim ptica, s površina izvan lovišta obavlja se na način da lovci krenu od objekata ili ograda na površini izvan lovišta te da divljač potiskuju od površine prema granicama odnosno i dalje od 300 i 200 odnosno 100 metara od građevinskog i drugog zemljišta na kojima se ne ustanovljuje lovišta. Upotrebom mreža dugačkih 20 do 40 metara tjerala odnosno usmjeravala bi se životinja prema i dalje od granica površine izvan lovišta. Navedeno se može primijeniti na većinu divljači osim gdje bi u opasnost mogli doći životi osoba odnosno lovaca koji obavljaju istjerivanje. Pri izgonu divljači treba trenutno procijeniti rizik i izvodivost cijele operacije.

Jedna od mjera izгона divljači je i **uklanjanje gnijezda**. Navedenu metodu potrebno je primjenjivati u skladu sa zakonskim propisima, a u svrhu sprječavanja gniježdenja većeg broja ptica. Ovu mjeru potrebno je provoditi na području parkova, zelenih površina, ali i na drveću i grmlju u zaštitnom pojasu od 100 metara, na kojim se ne smije provoditi odstrjel. Prilikom uklanjanja gnijezda treba paziti da ptice ne sjede na jajima, sukladno zakonskim propisima. Pri i neposredno nakon uklanjanja gnijezda trebalo bi koristiti i zvučne metode kako ptice ne bi ponovno počele graditi gnijezda. **Uklanjanje gnijezda strogo zaštićenih vrsta ptica je zabranjeno, a ako je isto ipak neophodno mora se postupiti u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode (povesti postupak izuzeća zabranjenih radnji).**

Za sprječavanje pojavljivanja divljači, ali i nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta mogu se koristiti i **vizualna i zvučna plašila**. Vizualna plašila u obliku balona, traka ili silueta ptica i raznih grabežljivaca imaju za cilj odvratanje divljači, ali i nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta od same površine izvan lovišta. Zvučna plašila koriste se za puštanje glasanja divljači, ali i nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta kada su iste u opasnosti. Zvučna plašila ne treba dugo zadržavati na jednom mjestu zbog opasnosti da se divljač ne navikne na razne zvukove koji se iz istih puštaju. Iz navedenoga razloga zvučna plašila postavljati na određena područja dva do tri dana. Navedene metode su izrazito prikladne jer nema opasnosti od ozljeđivanja životinjske vrste koja se istjeruje. Upotreba laserskog uređaja za plašenje ptica preporučuje se tijekom cijele godine iz razloga što se ptice ne mogu priviknuti na njega, a ujedno navedeni uređaj ne ozljeđuje ptice. Nedostatak uređaja je što se isti ne može koristiti u uvjetima slabije vidljivosti, kao što je svitanje, sumrak ili izmaglica. Uređaj je naročito prikladan za rastjerivanje ptica kada počinju graditi gnijezda ili noće na drveću, objektima i zelenim površinama. Laserski uređaj emitira crvenu zraku dometa 500 do 700 metara, a njegova se učinkovitost povećava kada se primjenjuje sa zvučnim metodama zaplašivanja.

Isto tako divljač koju nije moguće istjerati iz bilo kojeg razloga potrebno je uhvatiti ili eventualno i odstrijeliti da bi se na navedenim način spriječila šteta koju uznemirena divljač može izazvati i napraviti na površinama izvan lovišta.

Pojedini dijelovi površine izvan lovišta mogu se i **ograditi** ili na udarnim mjestima postaviti **električne pastire**, koji imaju za cilj onemogućivanje dolaska divljači na površine izvan lovišta.

7.4. UKLANJANJE POLJOPRIVREDNIH USJEVA DO AGROTEHNIČKOG ROKA

Na površinama izvan lovišta nalazi se i određeni broj poljoprivrednog zemljišta, na kojima se siju i sada razne vrste poljoprivrednih kultura. **Vlasnici ili korisnici poljoprivrednog zemljišta moraju ukloniti poljoprivredne usjeve najkasnije mjesec dana od agrotehničkog vremena za berbu ili žetvu uroda**, o čemu se isti mogu obavijestiti. Vlasnici voćnjaka i ostalih plantažnih nasada moraju iste ograditi ili ih zaštititi na bilo koji drugi način, kako divljač u njima ne bi počinila štetu.

7.5. SMANJIVANJE BROJNOG STANJA DIVLJAČI (LOV)

Smanjivanje brojnog stanja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta ili zbog prekobrojnosti okvirnog kapaciteta za svaku pojedinu vrstu dolazi do mogućnosti stradavanja ljudi i imovine obavlja se **hvatanjem, redukcijskim, a u slučaju bolesti i sanitarnim odstrjelom divljači**. Hvatanje, redukcijsko i sanitarno izlučivanje na površinama izvan lovišta obavlja pravna ili fizička osoba koja provodi program zaštite divljači, a ako nije registrirana za obavljanje lova, isto će povjeriti registriranoj pravnoj ili fizičkoj osobi. **Važno je napomenuti da i jedno grlo/rep/kljun na građevinskom dijelu ove površine izvan lovišta predstavlja prekobrojno stanje gdje može doći do gospodarski nedopustivih šteta na objektu, imovini, ali i na ljudskim životima.**

Lov divljači na površina izvan lovišta obavlja se u skladu sa odredbama Zakonom o lovstvu i Pravilnika proizašlih iz istoga, poštujuću lovačku etiku i običaje. Svaki obavljeni lov evidentira stručna osoba za provedbu programa zaštite divljači po lovnim godinama u obrascu PZD – 4. Uхваćena, odstrijeljena ili na neki drugi način stečena divljač (uginuća) pripada pravnoj ili fizičkoj osobi koja koristi ili upravlja zemljištem odnosno površinom izvan lovišta.

Prije obavljanja bilo kakvoga lova (hvatanje, sanitarni ili redukcijski odstrjel) potrebno je od ministarstva nadležnoga za poslove lovstva, a na temelju dokaza (prebrojavanje, potvrda o pojavljivanju bolesti ili proglašenju zaraze, slike ozlijeđene divljači i slično) **zatražiti evidencijske markice za obilježavanje krupnih vrsta divljači odnosno jelena običnog, srne obične i svinje divlje**, ali i **neke druge vrste krupne divljači**, ako bi se ista pojavila na površinama izvan lovišta.

Jelen obični smije se loviti samo tehnikom pojedinačnog lova i to dočekom, šuljanjem, vabljenjem i privozom zaprežnim kolima. Isto tako u pojedinačnom lovu na jelena dopuštena je upotreba rikalice, vabaka i pisaka kao pomoćnih sredstava u lovu. Jelena običnog smije se loviti lovačkim oružjem i nabojima te na daljinu strijeljanja u skladu s Pravilnikom o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja.

Srna obična smije se loviti samo tehnikom pojedinačnog lova i to dočekom, šuljanjem, vabljenjem i privozom zaprežnim kolima. Isto tako u pojedinačnom lovu na srnjaka dopuštena je upotreba vabaka i pisaka kao pomoćnih sredstava u lovu. Srna obična smije se loviti lovačkim oružjem i nabojima te na daljinu strijeljanja u skladu s Pravilnikom o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja.

Svinja divlja smije se loviti pojedinačnim lovom i to dočekom, šuljanjem i privozom zaprežnim kolima te skupnim lovom prigonom i pogonom s ili bez pasa. Svinja divlja je jedina krupna divljač koja se smije loviti skupnim lovom i korištenjem lovačkih pasa. Svinju divlju smije se loviti lovačkim oružjem i nabojima te na daljinu strijeljanja u skladu s Pravilnikom o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja.

Sitna divljač smije se loviti prigonom, pogonom i kružnim lovom s odgovarajućom pasminom i brojem ispitanih lovačkih pasa – jedan pas na pet lovaca te potražice sa psom. Sitna divljač smije se loviti lovačkim oružjem i nabojima te na daljinu strijeljanja u skladu s Pravilnikom o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja.

Površine izvan lovišta mogu predstavljati relativno povoljna staništa za neke vrste divljači, ali isto tako u pojedinim slučajevima iste vrste mogu predstavljati izravnu ugrozu prema stanovništvu i staništu. Iz navedenoga razloga preporučuje se poštivati načela socijalnog kapaciteta. U skladu s navedenim preporučuju se sljedeći kapaciteti:

Krupne vrste divljači

Vrsta divljači	Grla
Jelen obični (<i>Cervus elaphus</i> L.)	0
Srna obična (<i>Capreolus capreolus</i> L.)	0
Svinja divlja (<i>Sus scrofa</i> L.)	0

Sitne vrste divljači

Vrsta divljači	Grla/kljunova
Jazavac (<i>Meles meles</i> L.)	0
Mačka divlja (<i>Felis silvestris</i> Schr.)	0
Kuna bjelica (<i>Martes foina</i> Ehr.)	0
Kuna zlatica (<i>Martes martes</i> L.)	0
Lasica mala (<i>Mustela nivalis</i> L.)	0
Dabar (<i>Castor fiber</i> L.)	0
Zec obični (<i>Lepus europaeus</i> Pall.)	6
Puh veliki (<i>Myoxus glis</i> L.)	10
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i> L.)	0
Čagalj (<i>Canis aureus</i> L.)	0
Tvor (<i>Mustela putorius</i> L.)	0
Fazan – gnjetlovi (<i>Phasianus</i> sp. L.)	6
Trčka skvržulja (<i>Perdix perdix</i> L.)	6
Patka divlja gluhara (<i>Anas platyrhynchos</i> L.)	10
Vrana siva (<i>Corvus corone cornix</i> L.)	10
Vrana gačac (<i>Corvus frugilegus</i> L.)	10
Čavka zlogodnjača (<i>Coloeus monedula</i> L.)	10
Svraka (<i>Pica pica</i> L.)	6
Šojka kreštalica (<i>Garulus glandarius</i> L.)	10

Redukcija brojnog stanja divljači obavljati će se u skladu s **protokolom za postupanje, koji pravna ili fizička osoba koja upravlja površinom izvan lovišta može donijeti u suradnji s Policijom**, uz moguću stručnu pomoć ministarstva nadležnog za poslove lovstva. Protokol se preporučuje donijeti u roku od 6 mjeseci od dana davanja suglasnost na program zaštite divljači.

Svi trofeji koji podliježu vrjednovanju (Pravilnik o trofejima divljači) moraju se ocijeniti.

Nakon prikupljanja i dobivanja svih potrebnih rješenja pravna osoba kojoj je povjereno upravljanje površinama izvan lovišta Općine Jakovlje može obaviti radnje izlučivanja (hvatanje, odstrjel i slično) u skladu sa zakonskim propisima. Isto može se tražiti izlučivanje divljači, ali i nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta i to tijekom cijele lovne godine, bez obzira na vrijeme lovostaja.

Pravna osoba koja gospodari površinama izvan lovišta ako nije registrirana za uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljač, trebala bi sklopiti Ugovor s pravnom ili fizičkom osobom koja će obavljati izlučivanje divljači i/ili nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta s područja površine izvan lovišta. **U lovu odnosno u izlučivanju smije sudjelovati osoba koja uza se ima lovačku iskaznicu s važećom identifikacijskom markicom za pojedinu lovnu godinu i pisano dopuštenje ovlaštenika prava lova te**

pravne ili fizičke osobe koja gospodara površinom izvan lovišta. Odstreljivati divljač smije samo osoba koja uz navedene uvjete posjeduje i oružni list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova.

Svaki obavljeni lov evidentira stručna osoba za provedbu programa zaštite divljači po lovnim godinama u obrascu PZD – 4.

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

8. BRIGA O DRUGIM ŽIVOTINJSKIM VRSTAMA

Sve životinjske vrste koje stalno ili sezonski obitavaju unutar ili u blizini površina izvan lovišta, u pravilu se u neposrednoj blizini hrane i razmnožavaju, što je u svakom slučaju od presudnog utjecaja kao za pojedine vrste divljači, tako i za iste životinjske vrste. Za vrijeme važnosti ovoga programa zaštite divljači utvrđuju se osnovne mjere (briga) o tim životinjskim vrstama u cilju očuvanja i poboljšanja prirodnih staništa divljači, te održavanja bio – ekoloških odnosa, uvažavajući mogućnost staništa i područja te biološke zahtjeve divljači i životinjskih vrsta koje bitno utječu na gospodarenje površinama izvan lovišta.

U blizini površina izvan lovišta obitavaju brojne strogo zaštićene vrste, a posebice se to odnosi na sisavce, ptice pjevice i pernate grabežljivce. U blizini površina izvan lovišta zadržavaju se, kote, legu, gnijezde ili samo prelaze preko šireg područja razne vrste zaštićenih sisavaca i ptica, ali i gmazova i vodozemaca. **Dio strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta isto kao i divljač nema stanište na građevinskom dijelu površine izvan lovišta Općine Jakovlje te su i one zbog istih razloga kao i divljač nepoželjne.** Pored gore navedenog potrebno je na površinama izvan lovišta provoditi i slijedeće radnje na praćenju i brizi o životinjskim vrstama:

1. stalno praćenje obitavanja strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta uz površine izvan lovišta s ciljem sprječavanja njihovog ulaska na područje površine izvan lovišta;
2. evidentiranja pojave novih vrsta uz područje površine izvan lovišta te utvrđivanja vremenskog intervala obitavanja sezonskih, odnosno prolaznih vrsta;
3. stalno praćenje bioloških zahtjeva strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta u pogledu mjesta hranjenja i utvrđivanja izvora – porijekla hrane;
4. praćenje ponašanja i zdravstvenog stanja strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta te dojava nadležnim ustanovama o pojavi uginuća i nađenim primjercima uginulih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta, uz evidentiranje uzroka uginuća na dojavu iste ustanove ili prema vlastitoj procjeni;
5. evidentiranje broja žive i uginule mladunčadi po leglu, odnosno gnijezdu u cilju praćenja općeg stanja i broja unutar populacije pojedine strogo zaštićene i ostale životinjske vrste;
6. sprječavanje uništavanja okota, legla, gnijezda i jaja strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta te uništavanje mladunčadi i odraslih primjeraka;
7. pojavom nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta koje nisu divljač na području površine izvan lovišta tražiti od nadležne ustanove poduzimanje odgovarajućih mjera u cilju sprječavanja šteta na samoj površini izvan lovišta.

Preporučuje se pravnoj osobi odnosno Općini Jakovlje odmah od ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode zatraži uklanjanje nekih strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta i to za cijeli vremenski period važenja Programa zaštite divljači (od 1. travnja 2023. godine do 31. ožujka 2033. godine) jer dio istih ne bi trebao obitavati ni boraviti na području ove površine izvan lovišta.

Eventualni lov strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta obavlja po dopuštenju ministarstva nadležnoga za zaštitu prirode, nakon čega će ministarstvo nadležno za poslove lovstva propisati uvjete i načine lova uz upotrebu lovačkog oružja. Eventualno izlučivanje ostalih životinjskih vrsta mora se evidentirati u tablici „Obavljeno izlučivanje ostalih životinjskih vrsta“.

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

**OBAVLJENO IZLUČIVANJE OSTALIH
ŽIVOTINJSKIH VRSTA**

LOVNA GODINA	PODACI O IZLUČENOJ VRSTI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN IZLUČIVANJA	PODACI O IZLUČITELJU – LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE IZLUČIVANJA
	VRSTA	SPOL (m : ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							
1. 4. 20__./ 31. 3. 20__.							

9. PRIKAZ POTREBNIH FINANCIJSKIH SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA ZAŠTITE DIVLJAČI

Financijska sredstva potrebna za provedbu programa zaštite divljači u prvom redu se odnose na mjere za sprječavanje šteta od i na divljači, na mjere zaštite divljači te strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta te nabavu zaštitnih sredstava, potrebne opreme i potrošnog materijala.

Prikaz financijskih sredstava sastoji se od troškova koji će nastati provođenjem propisanih mjera, a na visinu troškova direktno utječu vrste i broj divljači koja će se pojaviti na površinama izvan lovišta, kretanje cijena novonabavljene opreme ili potrošnog materijala, kretanje cijena pojedinih sredstava i radova utrošenih u svrhu zaštite divljači i sprječavanja šteta od i na divljači i slično. Prikaz financijskih sredstava daje se za razdoblje važnosti programa zaštite divljači, odnosno za razdoblje od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2033. godine.

FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA ZAŠTITE DIVLJAČI	Jedinica mjere	Količina planirano	Količina ostvareno	Jedinična cijena kn	UKUPNO kn
1. OPREMA I POTROŠNI MATERIJAL					
Električni pastir	kom				
Stupovi	kom				
Drvena građa	m ³				
Kemijska zaštitna sredstva	l/kg/kom				
Biološka zaštitna sredstva	l/kg/kom				
UKUPNO 1.					
2. TROŠKOVI RAZNIH MJERA					
Preventivne	broj mjera				
Dijagnostičke	broj mjera				
Kurativne	broj mjera				
Higijensko – zdravstvene	broj mjera				
UKUPNO 2.					
3. STRUČNE SLUŽBE					
Provoditelj programa zaštite divljači	djelatnika				
Provoditelj odstrjela	djelatnika				
Lovočuvarska služba	djelatnika				
UKUPNO 3.					

10. KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Kronika zaštite divljači za svaku lovnu godinu evidentira kronološkim redom sva zbivanja na površinama izvan lovišta, a osobito:

- broj divljači i strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta koje stalno ili povremeno obitavaju ili se pojavljuju na površini izvan lovišta ili preko njega samo prelaze;
- štetan utjecaj važnijih elementarnih nepogoda (padaline, mrazevi, temperature i slično);
- dolazak i odlazak sezonskih vrsta;
- aktivnosti stručne službe za provedbu programa zaštite divljači;
- štete od i na divljači i površinama izvan lovišta;
- opažanja i nalaze strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta koje utječu na gospodarenje površinama izvan lovišta;
- antropogeni utjecaji;
- sva zbivanja koja mogu uvjetovati reviziju programa zaštite divljači.

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja

KRONIKA ZAŠTITE DIVLJAČI

Lovna godina	Opažanja